

Baggrundsstof

Tid

Abram/Abraham levede ca. 2000 år f.Kr. Abram blev født, voksede op og levede begyndelsen af sit voksenliv i Ur i Kaldæa. Det ligger i det nuværende Irak. Man mener, at man fandt resterne af Ur i 1922. Det var en blomstrende by fra ca. 3000 f.Kr. - ca 1900 f.Kr., da blev den angrebet og ødelagt.

Abram var søn af Tera, som havde tre sønner; Abram, Nakor og Haran.

Navnet Abram betyder: "ophøjet far". Navnet Abraham, som han senere får betyder: "far til en mængde" (Mos 17,4-7).

Josvabogen 24, 2 fortæller, at Tera boede "på den anden side Eufratfloden og dyrkede andre guder."

Guds handlemåde

Det er ikke Abram, der søger Gud. Siden Noa er folkene blevet mere og mere onde, afguderiet blomstrer. **Gud møder Abram** midt i det onde og alle afguderne. Gud valgte ikke Abram, fordi han havde fortjent, at Gud kunne eller ville bruge ham i sin specielle opgave. Gud valgte Abram på trods af alt.

Umiddelbart ser det ud, som om kaldet fra Gud først kommer til Abram i Karan, v 4, men andre steder i Bibelen ser vi, at han mødte kaldet allerede i Ur. 1 Mos 15, 7, ApG 7, 2-4 (her taler Stefanus under indflydelse af Den Hellige Ånd).

Guds kald i Ur, adlyder Abram ikke helt. Han bryder ikke med sin far, Tera, og i teksten ser det også ud til, at det er Tera, der fører an i rejsen mod Kana'an, hvortil de dog ikke kommer. Familien gør holdt i Karan, en anden højborg for månegudsdyrkelsen, som familien kendte fra Ur. Først da Tera dør, får Gud Abram i tale. Gud vil, at Abram skal sige farvel til både familien, som dyrker afguderne og sit land. Gud gentager sine løfter og sit kald (1 Mos 12,1-3).

Religiøse forhold

Ur var en stor by, og kendetegnende for menneskene her var, at de ikke troede på Gud, men havde en mængde andre guder. "Særligt skal her nævnes måneguden Sin, som blev kaldt "guden fra Ur". Månetemplet var

Tegnet af Emil Søren Andersen 7 år

kendt vidt omkring. De troede, at månen øvede indflydelse på alt, hvad der skete på jorden. Året inddelte de i månefaser, og præsterne bar månesymbolet på deres tøj. Alt på himlen blev tilbedt, og det gjaldt om at have et godt forhold til måneguden Sin, som i øvrigt stod over solen."¹

Inspiration til Legestuen

Indledning

Kald på børnene, et ad gangen. Bed hver af dem om fx at gå hen til døren, hente en legoklods til dig, eller at prikke en mor på skulderen osv.

Lad dem sætte sig og derefter synge: "Jesus lille lam jeg er."

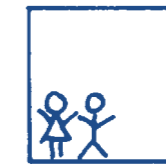
Ligesom jeg kaldte på jer før og bad jer om at gøre noget, sådan blev der også kaldt på Abram. Nu skal

vi høre, hvem det var, der kaldte på Abram, og hvad det var, han skulle gøre.

1. Abram boede sammen med hele sin familie. Han havde en far, en mor, søskende, onkler, tanter, fætre og kusiner. Så en dag hørte Abram, at der var en, der kaldte på ham.
2. Det var Gud, der kaldte. Gud sagde til Abram, at han skulle **rejse væk fra det sted, hvor han boede - væk fra sin familie.**
3. Mon Abram gjorde det, som Gud bad ham om? Gud kaldte igen og så tog Abram sin kone Sara, sine tjenere og sine mange dyr, for Abram havde både mange kameler, får, geder osv. (brug her små plast-dyr). Så rejste han. Abram vidste ikke, hvor han skulle gå hen, men det vidste Gud. Og **Abram troede på, at Gud ville vise ham vejen og hjælpe ham**, ligesom I tror på, at far og mor hjælper jer herhen til legestuen, hjælper jer hjem igen, giver jer tøj og mad og trøster jer, når I er bange.
4. Abram kom til et fremmed land (illustrer dette ved fx at tage en hat på når du er en fremmed og snak "volapyksnak". Når du er Abram, snak da almindeligt uden hat). Abram byggede ikke et hus, nej, han rejste fra sted til sted i det nye land, som Gud vil give ham, og han boede i telt. Ved I hvordan, et telt ser ud? Et telt er nemt både at sætte op og pakke sammen (brug fx her et billede af et telt, eller medbring et lille to-mands telt, og vis herefter et billede af en kamel med oppakning).
5. Abram kom ned til et sted, som hed Sikem (Sikem betyder skuldre. Da Abram kom ind i dette nye land, ville Gud lære ham, at Han, Gud, er Ham, der bærer også Abram på sine skuldre). Prøv at tage et barn op på skuldrene. Skal du nu selv finde ud af, hvor du skal gå? Skal du selv bruge kræfter? Nej. Det er den voksne, som har dig på skuldrene, som sørger for dig. Sådan sagde Gud også til Abram, at Han ville sørge for ham og hjælpe ham.
6. Turde I rejse væk? - Abram **turde, fordi han troede på, at Gud ville passe på ham. Gud vil også passe på dig og mig, ligesom han passede på Abram og viste ham vejen. Ja, Gud bærer os på sine skuldre.** Slut af med at synge: "Jesu lille lam jeg er" igen.

Til de voksne

"Den, Herren elsker, bor i tryghed, den Højeste skærmer ham altid, han bor mellem hans bjergsider" (5 Mos 33,12).

Især for de små

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om det med at blive kaldt på og at gøre det, man bliver bedt om.

Hvilke undskyldninger kan I finde på for ikke at gøre det, I bliver bedt om? Jeg kan ikke - jeg vil ikke - jeg tør ikke - jeg kan ikke finde ud af det - osv.

Hvem kan man tro på? Kender I nogle eller noget man kan tro på? Julemanden, Allah, trylleord, statuer. Man kan også være overtroisk. Hvis man gør sådan eller sådan, så sker der det, osv. Hvis der er nogen, I tror på, gør I så, hvad de siger?

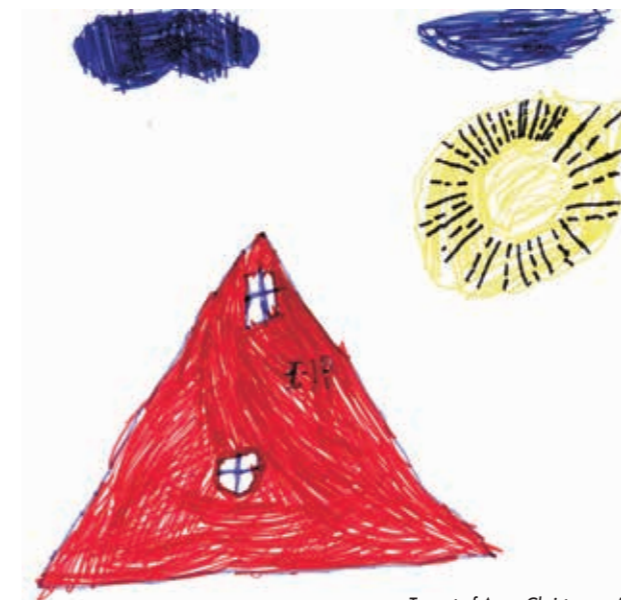
Hvad så, hvis statuen går i stykker? Hvad, hvis du glemmer at gøre noget bestemt?

Guder er der nok af, men hvem er værd at stole på/ tro på?

Indledning

Abram, som vi skal høre om i dag, oplevede at stå midt imellem en masse guder. Men én af guderne skilte sig ud fra de andre, han opsøgte nemlig Abram (de andre skulle Abram selv gå til, og de krævede kun noget af ham). Bibelens Gud havde en besked til Abram.

Abram boede i det land, vi i dag kender som Irak. Dengang hed byen Ur, i dag ligger der en by i nærheden,

Tegnet af Anna Christensen 5 år

som hedder Basra (brug meget gerne et kort, helst et verdenskort). Her troede man ikke på Gud, men på alle mulige andre guder. Den største og vigtigste gud var måneguden Sin. Byen Ur var meget berømt for sit måneguds-tempel.

Selve teksten

Gud kalder på Abram, sådan hed han nemlig i begyndelsen. Gud sagde, at Abram skulle forlade sin familie og sit land.

Første gang Gud kalder, adlyder Abram ikke helt (se her under "Guds handlemåde"). Men Gud kommer igen til Abram og siger igen de samme ord til ham (se og læs v.1-3).

Da Gud igen kalder Abram i Karan, adlyder han. Han er nu 75 år gammel. Abram tager sin 65-årige kone Saraj, (sådan hed hun til at begynde med), Lot, (det var hans brors søn, hans nevø), alle tjenestefolkene, dyrene og meget mere med. Abram var rig. Og nu går turen fra Karan til Kana'an. Abram **forlod** familien, som troede på afguder og han **forlod** sit land.

Og hvad vidste han så om alt det nye? Abram vidste ikke, hvad der skulle ske, men han rejste alligevel, fordi Gud havde lovet at være med ham for at hjælpe og vise ham, hvor han skulle gå, og hvor han skulle være/bo.

Hvor skulle Abram så bo? Abram rejste igennem landet, han byggede ikke et hus og fik ikke naboer. Kananæerne har nok kigget noget, da han kom gående med kameler, får, geder, alle sine tjenestefolk og så naturligvis, hans kone Saraj og hans brors søn Lot. Hvordan boede de så? (Telt). Et telt er hurtigt at rejse og nemt at tage ned igen. De havde jo mange dyr, og de skulle også flytte efter, hvor der var græs til dyrene.

Abram kom til et helligt sted, som hed Sikem (Sikem betyder skuldre. På den tid havde alle navne en betyd-

ning, så Gud kunne også tale gennem disse navne til Abram). Her minder Gud Abram om, at Gud ligesom en far/mor bærer barnet, som er træt, har det svært el.lign. Abram skal ikke klare tingene selv **Gud går med, han bærer og hjælper.**

Slut af med at fortælle om "**Den, Herren elsker, bor i tryghed, den Højeste skærmer ham altid, han bor mellem hans bjergsider**" (5 Mos 33,12).

Derfor turde Abram rejse, for Gud var med. Disse ord gælder også for alle os, der tror på Gud i dag.

Ideer til fremlæggelsen

Som nævnt i begyndelsen så nævner jeg brugen af et verdenskort. Mange børn har kendskab til mange lande i dag, nogle har selv været under fjerne himmelstrøg. Brug evt. lidt tid på at snakke om hvor de forskellige har været. Hermed kan der opnås en fornemmelse af, at dette ikke foregik på en anden planet, men i vores verden. Ja, dette drejer sig også om os.

Brug gerne billeder, flanellograf el.lign. Dette hjælper til at fastholde deres opmærksomhed, også for dem der har hørt teksten før.

Især for de store

Tekstens pointe

For at få del i Guds rige, ja, for at følge Guds plan med vore liv, må vi vælge, og vi må også give afkald på noget. Abram måtte ikke blot vælge, han måtte også give afkald, måtte sige farvel til alt, som kunne lede ham væk fra Gud og hans vilje.

Når vi sige JA til noget, så siger vi NEJ til noget andet.

Indledning

Abram boede sammen med sin familie i Ur i Kaldæa, det som i dag hedder Irak. Ur lå i nærheden af den by, som i dag hedder Basra. I år 3000 f.Kr.-1900 f.Kr. var Ur en blomstrende by med masser af handel og velfungerende landbrug rundt om byen. Hjulet, enheder for mål og vægt og skrivekunsten stammer fra dette område. Så Abram har givetvis kunnet både læse, skrive og regne. Abram fik kaldet fra Gud allerede i Ur, se "Guds handlemåde." Far Tera har været et rigtigt familieoverhoved, Abram rejser med ham, ikke omvendt. (Nakor blev tilbage i Ur, han var Rebekkas bedstefar). Sammen har de sat kursen mod Kana'an, men de stopper i Karan, en anden højborg for måneguden Sin. Nogle arkæologer mener, at Tera handlede med Sin-statuetter. Der var en grund til, at Gud kaldte Abram til at forlade sin slægt

Tegnet af Silas Nielsen 8 år

og sit land, hans far var nemlig en hindring for ham i at følge Gud.

Tera døde, og nu kom Gud igen til Abram med det samme kald.

Selve teksten

Fortæl om:

- Abrams reaktion på Guds kald i dagens tekst.

Det er tankevækkende, at Abram slet ikke satte spørgsmåltegn ved Guds befaling. Abram drog afsted.

Tal om:

- hvad det var, der fik Abram til at forlade alt det kendte og trygge for at begive sig ud i uvisheden?

Troen på, at Gud ville gå med og velsigne.

- kendte Abram da Gud?

Det har nok været begrænset, hvor meget Abram kendte Gud på dette tidspunkt. Men til forskel fra de andre guder, som han kendte, så var Gud den eneste, der kom til ham. Og det var ikke, fordi Abram havde fortjent, at Gud skulle velsigne ham, men Gud ville redde ham.

Fortæl om:

- at Abram rejste igennem landet Kana'an. Landet var beboet af kananæerne. Kananæerne nedstammede fra Noahs søn Kam (idag araberne. Abram kom fra Noahs søn Sem - jøderne).

Kananæerne var bosat i byer, med fæstninger omkring og med hver deres konge (i øvrigt stammer det alfabet som vi bruger i dag derfra).

- at Abram ikke bosatte sig blandt dem. Han levede som nomade udenfor disse byer. Nomader er kendetegnet ved, at de ikke har et sted, hvor de bor fast.

Tal om:

- at Abram er et billede på alle, som tror på Gud og hans ord. Vi har ikke noget blivende sted her på jorden, vi er på vej.

- at vi er på vej til Himlen - til hjemlandet, hvor Gud er, og hvor der ikke findes synd. Hvor alt er godt. Abraham troede på Guds fremtidsløfter. Han troede på, hvad han havde i vente. Også når det drejede sig om slægtens jordiske fremtid, selvom han var klar over, at han ikke selv ville få det hele at se. Han var en lille brik i Guds store puslespil, en brik som ikke kunne undværes. Det kan du heller ikke!

Fortæl om:

- at Abram kom til et helligt sted, som hed Sikem.

I Sikem byggede Abram et alter. Dette hentyder til, at Abram her tilbød Gud og bad til ham.

Herfra drog Abram videre og slog sit telt op mellem Betel og Aj. Betel betyder: "Guds hus", Aj betyder: "ruinhob".

Til eftertanke

Forlad dit land og din slægt og din fars hus og drag til det land jeg vil vise dig.

(1 Mos 12,1 s.17)

Tal om:

- det tankevækkende i at bo mellem disse to yderporte.

- at det også er det, vi gør.

Hvis vi går på Guds vej frelses vi. Hvis vi går den anden vej, går vi fortabt.

Ideer til fremlæggelse

Fortæl først, læs derefter teksten. Børnene kan let give op overfor oplæst tekst, når de ikke helt forstår den, og bedømmer den derfor let som kedelig. Hvis man læser til sidst, forstår de meget lettere det læste og ser, at Bibelen ikke er så svær at læse, som de troede. Man kan også med stor fordel lære børnene "Trosbekendelsen". Uddel evt. bogmærker med denne påtrykt (kan købes på LogosMedia). I Trosbekendelsen begynder vi med at forsage Djævelen, og i den bliver vi mindet om, **hvem**, det er, vi tror på og **hvad**, det er, han har gjort for os (det var ikke uden grund, at Luther anbefalede, at husstanden skulle sige Trosbekendelsen og Fadervor både morgen og aften).

¹ Kjell Dahlene, Abraham, Luthersk Missionsforenings Bibelskoles Elevforening og DLF.

Huskeord
Så drog Abram af sted,
sådan som Herren
havde befalet ham.
(1 Mos 12,4 s.17)

Baggrundsstof

Abram og Lot havde været en tur i Egypten pga. hungersnød i Kana'ans land. Abram tog ikke Gud med på råd i dette. Abram valgte, som han selv mente, det var bedst. Egypten var ikke stedet for Guds udvalgte, dette fandt Abram snart ud af (se 1 Mos 12,10-20).

Vanæret og afsløret som en løgner rejste han fra Egypten tilbage til Kana'ans land, det land som Gud havde lovet ham.

Faktisk vendte han ikke kun tilbage til Kana'an, han vendte også tilbage til Gud. Nu var det ikke længere ham selv og hans afgørelser, han var afhængig af, nu var han igen afhængig af Gud.

Abram blev smidt ud og fik, på trods af al sund fornuft, lov til at beholde alt sit gods, det han havde haft med, da han ankom, og det han havde erhvervet sig under falske vilkår, mens han var i Egypten (1 Mos 12,16).

Abram rejste hen til det sted, der ligger mellem Betel og Aj. Betel betyder: "Guds hus" og Aj betyder: "ruinhob". Her havde han før opført et alter, hvor han tilbad og henvendte sig til Herren. Her så Abram, hvad der havde virkelig værdi - ikke det øjet ser, men at følge Ham, som elskede ham, og som under alle forhold kun vil mennesket det bedste. At være uden Gud, hvor godt det end ser ud, er lig med undergang. Abram troede Guds løfter.

Tiden i Egypten efterlod flere alvorlige spor både i Abrams og Lots liv. Nogle viser sig først senere. Det, som viser sig først, er rigdommens bagside. Abrams og Lots forhold blev pga. denne forgiftet. Senere ser vi, at den trælkvind, som Saraj fik sig i Egypten (Hagar), også blev til ulykke for familien.

Tegnet af Nikoline Fredensborg 4 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Abram havde sammen med sin familie været ude på en lang rejse. Nu var de kommet tilbage, og Abram snakker med Gud. Han beder Gud om hjælp. Der er nemlig sket det, at Abrams og Lots hyrder er kommet op at skændes.

Abram er onkel/farbror til Lot, og Abram er meget glad for sin nevø (forklar evt. ordet nevø).

Da Abram er færdig med at snakke med Gud, kalder han på Lot.

Selve teksten

1. Abram: "Lot, der er noget meget vigtigt, som jeg skal snakke med dig om. Du har jo også hørt, at vore hyrder skændes. Deres arbejde er at passe fårene, gederne og kamelerne, og det gør de rigtig godt, men der er slet ikke mad nok til dem alle sammen. Abrams hyrder bliver sure på Lots hyrder, fordi Lots hyrder også vil have græs til deres dyr. Og så går de rundt ude på markerne og er lige ved at komme op at slås."
"Ja," siger Lot, "det har jeg også hørt, men hvad skal vi gøre, onkel?"

2. "Jeg har en ide," siger Abram. "Vi er nødt til at skilles! Der er ikke plads nok til os begge. Lot, jeg vil give dig lov til at vælge først. Hvis du vælger at gå til højre, så går jeg til venstre. Og hvis du går til venstre, Lot, så går jeg til højre."

3. Nu får Lot lov til at vælge først. Hvad mon han vælger? (lav en stor og indbydende pakke og en lille undseelig pakke, og lad så et barn vælge. Den store pakke skal indeholde fx avispapir, mens den lille skal være den med det bedste indhold, fx slik. Vent med at pakke op).
Lot kigger ud over landskabet. Lot ser det fineste og grønneste landskab, og det vælger han. Han tænker slet ikke på, om hans onkel også gerne ville have haft det. Nej, han tænker kun på, hvad han selv gerne vil have.

4. Lot får det, han peger på, og han rejser med sin kone, børn, dyr, tjenere og alle sine ejendele.

Og nu står Abram tilbage - ikke med det landskab, der så bedst ud, men med noget, der ligner denne lille pakke her (vis den lille pakke). Men så sker der noget.

Gud siger noget til Abram: "Se ud over landet, derfra hvor du står, mod nord og syd, mod øst og vest. Hele det land du ser, vil jeg give dig og dine efterkommere for evigt. Jeg vil lade dine efterkommere blive som jordens støv; hvis nogen kan tælle jordens støv, kan også dine efterkommere tælles." Hold da helt op!

Abram får et helt land. Og så skulle alle Abrams børn, børnebørn, oldebørn osv. blive så mange, at de ikke kunne tælles!

5. Pak nu op (det er ikke altid det, der ser bedst ud, der er det bedste).

Til de voksne

"Den ugudelige skal forlade sin vej, det onde menneske sine planer og vende om til Herren, som vil vise ham barmhjertighed, tilbage til vor Gud, for han er rig på tilgivelse" (Es 55,7).

Tegnet af Cecilie

Især for de små

Tekstens pointer

1. Abram søgte Guds hjælp i den svære situation (1 Mos 13,4).
2. "Ikke alt, der glimrer, er guld." Det er ikke altid det, der ser bedst ud, der er det bedste.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- det at vælge.
- kan vi vælge forkert?
- er der noget, der kan være forkert/farligt at vælge? (fx at vælge at gøre noget, som man ved er forkert - noget ulovligt måske?).
- er der noget vi skal vælge fra, altså vælge ikke at gøre?
- hvordan kan vi vælge noget godt?

Her er det oplagt at snakke om, hvad der er godt for mit medmenneske. **"Alt hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem"** (Matt 7,12).

Indledning

I dag skal vi høre om, at Abram og Lot er kommet i en meget svær situation. Hvordan var de kommet i denne svære situation?

Jo, lige før dette her skete, da havde de været i Egypten. Der havde de været, fordi der var hungersnød (forklar, hvad hungersnød er) i Kana'ans land. Abram havde tænkt, at det var bedst at rejse væk, men vi får senere at se, at det ikke var nogen god beslutning. Abram glemte at spørge Gud til råds. De rejste til Egypten. Abram blev bange for egypterne, især deres konge. Han var bange for, at de ville slå ham ihjel for at få hans meget

smukke kone, Saraj. Så Abram løj. Han sagde, at Saraj var hans søster. Kongen så hende og ville have hende til kone. Men så greb Gud ind og sendte nogle forfærdelige plager til slottet. Kong Farao opdagede, at hun var Abrams kone og ikke bare hans søster. Kongen blev med rette vred og bange.

Abram havde fået mange dyr og var blevet meget rig, fordi Saraj var kommet til hoffet. Nu skete der noget mærkeligt: Farao forlangte ikke tingene tilbage, men han gav sine tjenere befaling om at få Abram og alt, hvad han havde, sendt ud af Egypten. Farao var bange. Bange for Abrams Gud som handler og har magt (læs 1 Mos 12,10-20).

Selve teksten

Abram og hele hans familie var nu kommet tilbage fra Egypten. De gjorde helt, som de plejede at gøre. Abrams hyrder passede alle Abrams dyr. Og Lots hyrder passede alle Lots dyr. Men efter turen til Egypten var flokkene vokset betydeligt.

Nu er det jo sådan, at mange dyr også skal have meget mad. Og der var ikke nok græs til alle de mange dyr. Derfor kom Abrams og Lots hyrder op at skændes om det græs, der var.

Abram hørte om striden, og han vidste, at der måtte gøres noget, hvis ikke han og Lot også skulle blive uvenner. Det ville jo ikke være godt, for de var jo i familie.

Nu gjorde Abram noget mærkeligt. Det var mærkeligt, fordi han var den, der bestemte i familien. Nu lod han Lot bestemme først. "Hvis du går til højre Lot, så går jeg til venstre, og hvis du går til venstre, går jeg til højre." Waauw ja tænk, sådan sagde Abram virkelig. Lot tøvede ikke og sagde heller ikke, at det da vist ikke kunne passe. Nej, han gik straks i gang med at se sig om. Hvor ser der ud til at være bedst, har han sikkert tænkt, for han valgte det, der så allerbedst ud. Dalene var frodige og grønne. Men dernede var der også to store byer - Sodoma og Gomorra!

Abram måtte så tage det, der var tilbage. Det, der var til ham, så ikke så frugtbart og godt ud. Men Gud kom til ham, da han stod alene tilbage. Gud sagde: (læs vers 15-17). Dette lovede Gud og sådan skete det.

Slut af med at snakke med børnene om de to pakker (se under inspiration til legestuen pkt. 3). Tal om, at Lot ikke spurgte Gud om hjælp til at vælge det rette. Lot troede på det, han så, selvom han ikke kendte det i forvejen. I Sodoma og Gomorra var menneskene meget onde. Dette fik Lot at mærke senere.

Abram bad Gud om hjælp. Selvom det så småt og måske også dårligt ud, lagde han alt i Guds hænder. Og så sker det utrolige: Gud kan gøre det, som er umuligt

Tegnet af Sara

for os mennesker til noget godt og helt fantastisk, selvom det ser ringe, ondt og dårligt ud.

Ideer til fremlæggelse

Som foreslået under Inspiration til Legestuen, kunne det måske også her være en god ide med to pakker, en stor og en lille, som illustration.

Især for de store

Tekstens pointe

Abram søgte Guds hjælp - og Gud greb ind. Det, der ser godt ud i vores øjne, er ikke altid nødvendigvis godt.

Indledning

Abram, Saraj, Lot og alle deres tjenere og dyr, var lige kommet hjem fra Egypten. De havde været i Egypten fordi Abram troede, at det var et godt sted at tage hen, nu da der var hungersnød i Kana 'ans land. De kom til et land, som var rigt. Deres levemåde var fristende at overtage. Og de troede på afguder. Desuden var kongen en mand, som kunne lide at have smukke koner, og Saraj var meget smuk. Abram var bange for, at egypterne skulle slå ham ihjel for at få hans kone. Derfor sagde han, at Saraj var hans søster. Dette var ikke løgn, for hun var hans søster (se 1 Mos 20,12). Men da han havde giftet sig med hende, var hun først og fremmest hans kone. Så Abram løj (søskende må ikke længere gifte sig, men dengang var situationen anderledes). Abram fik ret i sin frygt, for da kongen så hende, ville han have hende til kone. Men så greb Gud ind og sendte nogle forfærdelige plager til slottet, og kong Farao opdagede, at Saraj var Abrams kone og ikke bare hans søster. Han blev med rette både vred og bange.

Abram havde fået mange dyr, trælle, trælkvinder og var blevet meget rig, fordi Saraj var kommet til hoffet. Farao forlangte ikke disse ting tilbage, men han gav sine tjenere befaling om at få Abram og alt, hvad han havde, sendt ud af Egypten. Farao var bange. Bange for Abrams Gud, som både handler og har magt (læs 1 Mos 12,10-20).

Selve teksten

Fortæl om:

Nu kom både, Abram, Lot og alt, hvad de ejede, tilbage til Kana 'an. De havde meget mere nu, end før de tog afsted til Egypten. Det viste sig, at der var alt for mange dyr i forhold til de græsningsarealer, der var. Deres hyrder kunne ikke enes, og Abram så, at der måtte gøres noget. Abram ønskede ikke, at forholdet i familien skulle ødelægges af dette.

Tal om:

- at det, som så fantastisk godt ud, egentlig kunne ligne Guds velsignelse. Men det blev til noget, der ligner det modsatte. Alle de mange dyr skilte familien i to og truede nu med at skabe fjendskab mellem Abram og Lot.

Fortæl om:

- at Abram gjorde alt, hvad han kunne for at redde freden i familien. Ja, han gik så langt som til at stille sig selv bagerst. Lot fik lov til at vælge først.
- Lots valg, den frugtbare jord, hvor der også lå to store byer Sodoma og Gomorra.

Tal om:

- Abrams offervilje - hans vilje til at være den, der tjente, selvom han faktisk var den øverste i familien og ham, der havde ret til at vælge først.
- Lots tilsyneladende ligegyldighed med om det var rigtigt af ham at vælge det bedste til sig selv - uden at tænke på Abram (v.10-11).
- vigtigheden af at tale med Gud om det man skal vælge, inden man tager skridtet (v.3-4).

Tegnet af Rebekka 9 år

Til eftertanke

Men at være Gud nær er min lykke, jeg tager min tilflugt til Gud Herren, så jeg kan fortælle om alle dine gerninger (Sl 73,28 s.521)

Fortæl om:

- Lot, der slog sig ned blandt mennesker, som levede ligesom dem, de havde mødt i Egypten. De var rige og Lot var tiltrukket af deres liv. Men ... v.13!
- Abram, der blev tilbage. Landet, han havde fået, så ikke ud af så meget. Men... v.14-18!

Tal om:

- hvor det er bedst at være:
- der, hvor det tilsyneladende ser bedst ud i vores øjne. Hvor man kan gøre lige det, man har lyst til og få alt det, man ønsker sig (sådan kan det hele nemlig sagtens se ud).
- eller der hvor Gud vil have dig og mig, også selvom det hele ikke ser så let og smertefrit ud.
Læs Sl 73,21-28. Hele Salmen passer i øvrigt godt til denne tekst om Abram og Lot.

Huskeord
Overgiv din vej til Herren, stol på ham, så griber han ind. (Sl 37,5 s.499)

Baggrundsstof

Allerede da Abram rejste ud fra Ur i Kaldæa, havde Gud givet ham et løfte: at Abram skulle blive far til et stort folk. Se **kap. 12,1-2**. Igen i **kap. 15** minder Gud Abram om sit løfte. Abram forstår dog ikke det, Gud siger til ham, for han og Saraj havde stadig ingen børn, og hvordan kunne han blive stamfar til et stort folk, når de var barnløse? Abram svarer Gud, at han er nødt til at gøre sin træl, Eliezer til sin arving, for der var ikke andre til at arve ham. Men Gud siger: Læs **kap. 15,4-6**. I modsætning til Abram så havde Saraj meget svært ved at tro på Guds løfter. Så hun beslutter at tage sagen i egen hånd. Hendes plan er ikke Guds plan (**kap. 16, 1-4**).

Sarajs trælkvindinde føder Abram en søn, Ismael. Men det er ikke ham, der skal arve. Guds plan er en anden. Sarajs plan ender ulykkeligt (**kap. 16 og kap. 21**).

Tid

Tekstens handling foregår, da Ismael var ca. 13 år. Abram var 99 år og Saraj 89 år. Gud havde lavet en pagt, **en slags aftale**, med Abram (**kap. 17,4- 8**). Gud havde bestemt, at Abram skulle blive far til en mængde folkeslag, så nu skulle hans navn ændres til **Abraham** (se evt. Baggrundsstoffet til "Gud kalder Abraham" - under Tid) og alle, der tilhørte ham, skulle omskæres (læs om dette i **kap. 17,9-14**).

Tegnet af Christian

Inspiration til Legestuen

Indledning

I kan godt huske, at vi har hørt om en mand, der hed Abram. Men ved I hvad, sådan hedder han ikke mere. Når vi fra nu af skal høre om ham, så er hans navn **Abraham**, for Gud havde givet ham et nyt navn. Og hans kone fik også et nyt navn. Hun hed Saraj, men kom til at hedde Sara.

Har nogen af jer fået et nyt navn siden sidst? Gud ville fortælle Abraham dengang og også os i dag, at nu sker der noget nyt. Gud lavede nemlig en aftale med Abraham. Gud sagde, at han ville gøre Abraham til far til en masse børn, og at Gud ville give disse børn et land, Kana'ans land til evig tid.

Men der er noget, der er meget mærkeligt. Abraham havde ingen børn, og han var 99 år gammel, og Sara var 89 år gammel.

Tror I, at jeres oldefar og oldemor kan få flere børn? Nej, vel. Men Gud lovede Abraham, at han skulle blive far, og at Sara skulle blive mor.

Idé

Tag evt. et billede af nogle gamle mennesker med.

1. Abraham sidder i teltåbningen. Det er meget varmt. Solen skinner, og der er ingen skyer at se nogen steder. Han kigger op og ser tre mænd. Han rejser sig og løber hen til dem.
2. Abraham siger, at de skal gå med ham hjem, så han kan give dem noget at spise og drikke. Det er lidt mærkeligt, for han kender slet ikke disse mænd. Men Abraham vil gerne have dem med hjem. Han vil så gerne være god mod dem. De tre mænd siger ja, og går med ham hjem.
3. Abraham skynder sig ind til Sara og siger: "Du skal bage noget brød, for vi har fået gæster." Selv løber han ud og slagter en fin kalv. Og så bliver der ellers lavet mad. Gæsterne får kalvesteg, brød, tykmælk og mælk. Uhm, det er rigtig lækkert. Men Abraham spiser ikke selv med, han står og kigger på, at de spiser.
4. Så spørger en af mændene Abraham: "Hvor er Sara?" Abraham svarer: "Hun er inde i teltet." Manden siger så: "Næste år ved denne tid, kommer jeg igen, og så har Sara en søn." Sara står bag ved teltdugen, for hun er nysgerrig. Nu er hun lige ved at grine højt, men gør det ikke. Der kommer ikke en lyd fra hendes mund.
5. Manden, som havde sagt, at Sara skulle være mor, siger nu: "Hvorfor griner Sara, tror hun ikke på det, jeg siger? Gud kan alt!" Sara lyver, hun siger, at hun ikke lo, men manden siger: "Jo, du lo!" Nu ved Abraham, at det er Gud og to engle, han har besøg af.

Prøv at forestil jer, at I får besøg af Gud - ham som kan alle ting. Ved I hvad, han er her hele tiden, og han både vil og kan hjælpe os med alle ting.

Til de voksne

"Vor Herre er stor, mægtig i styrke, hans indsigt er uden mål" (Sl 147,5).

Tegnet af Hanna

Især for de små

Tekstens pointe

Guds tanker er større og helt anderledes end vores. Han er så stor, så stærk og så mægtig.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- gamle mennesker kan få børn? Fx deres oldeforældre.
 - at rent lægeligt kan man ikke få børn, når man er 60 år og op efter.
 - at kroppen ikke længere er så frisk.
- Tag gerne et billede af nogle gamle mennesker med.

Indledning

Gud har nu givet Abram og hans kone Saraj nye navne. Abram hedder Abraham. **Abram** skulle ikke længere være en "ophøjet far", men "far til en mængde", derfor navnet: **Abraham**. Saraj har også fået ændret sit navn til Sara. Gud havde en særlig plan med disse to gamle mennesker. De skulle blive forældre til en hel masse mennesker, de skulle få en søn, han skulle få børn osv. Det skulle blive et udvalgt folk, nemlig Israels folk (vis fx Israel på et verdenskort). Gud havde lavet en pagt, en slags aftale med Abraham. Det folk skulle være særligt velsignet af Gud.

Men der var noget, der var meget mærkeligt, Abraham og Sara havde ingen børn sammen, og han var 99 år gammel, og Sara var 89 år.

Selve teksten

Abraham sidder i teltåbningen, det er midt på dagen og meget varmt. Da ser han tre mænd. Han løber dem i møde og vil have dem til at gå med ham hjem. Han skynder sig at få Sara til at bage, og selv slagter han en kalv, osv. (se v.6-8).

Læg mærke til, at han ikke selv spiser sammen med dem, han står og ser på.

Tal med børnene om:

- Abrahams gæstfrihed.
- er I/vi lige så gæstfrie?
- var det nogen han kendte?
- hvordan er vi overfor dem, vi ikke kender?
- ligner vi Abraham?

Fortæl om:

- deres mærkelige samtale (se her v.9-10).

Hvem er mon disse tre mænd?

Gud er selv kommet til Abraham for at fortælle, at han skal være far og Sara mor (v.10).

Dette var ikke en nyhed, men en gentagelse af, hvad Gud før havde sagt (se kap. 13,15 og kap. 15,5-6).

Nævn også i den forbindelse at Abraham troede på det, Gud sagde og Gud retfærdiggjorde ham derfor (kap. 15,6). At retfærdiggøre = at vi i Guds øjne bliver gjort fejlfrie. Dette er kun noget, Gud kan gøre.

Abraham fik ikke en søn, fordi han havde fortjent det, eller fordi han var særlig god, og det vidste Abraham godt. Det var **Guds vilje**, at det skulle være sådan, og det troede Abraham på.

Gud ville vise Abraham og os, at Gud er værd at tro på. Han alene kan gøre det, som ellers er umuligt.

"Intet er umuligt for Herren" (v.14).

Fortæl om:

- Saras reaktion (v.11-12).
- at hun ler inden i sig selv, kan vi vist godt forstå - en umulig situation.

Da Gud så siger til Abraham: "Hvorfor ler Sara ..." (v. 13-14), lyver Sara!

Der var da ingen, der havde hørt hende, for hun havde ikke grinet højt. Men hun blev afsløret af ham, som ser og hører alt.

Slut med at fortælle:

"Intet er umuligt for Herren!" (v.14).

Ideer til fremlæggelse

Beretningen her er fremragende at fortælle.

Brug gerne flonellograf.

Eller tegn få og enkle tegninger på en tavle. Fx: et telt, hvor Abraham sidder i åbningen.

Et telt, hvor Abraham står og ser på at gæsterne spiser, og Sara står bag teltdugen osv.

Tekstens pointer

- **Intet er umuligt for Herren.**

Tegnet af Jonas

Især for de store

- **Gud giver ikke efter fortjeneste**, men af nåde (dvs. gratis). For Gud vil, at Abraham og vi skal frelses. Dagens tekst har nemlig også noget med Guds frelsesplan at gøre.

- **Gud viser os, ved Abraham, at han har en plan, og at den plan går i opfyldelse.** Det at Abraham og Sara får en søn, er blot en del af planen. Planen er, at vi - dvs. alle mennesker - skal frelses, alle, som tror på Guds ord, ligesom Abraham gjorde. Planen fik sit klimaks i påsken, da Jesus tog straffen for al verdens synd og vandt over synden og døden.

Indledning

Tag her udgangspunkt i baggrundstoffet øverst.

Se gerne på de nævnte skriftsteder sammen med børnene.

Selve teksten

Fortæl om:

- Abraham, der sidder i skyggen. Der er dømt siesta, der er alt for varmt til at lave noget (siesta = middagspause - noget man har i langt de fleste lande sydpå, pga. varmen).
- at han, mens han sidder der i teltåbningens skygge, ser tre mænd.
- at han løber dem i møde og kaster sig ned for dem (læs v.3).

Tal om:

- mon Abraham på dette tidspunkt ved, hvem det er, han har foran sig? Måske, måske ikke. Men uanset hvad, så viser han en utrolig gæstfrihed.
- at det var uventede gæster. Ud fra teksten ser det ud

til, at det først er, da han kommer hen til de tre, at han ser, hvem de er.

- hvordan møder vi de fremmede?

"Glem ikke gæstfriheden, for ved at være gæstfrie har nogle uden selv at vide det haft engle som gæster" (Heb. 13,2).

Fortæl om:

- Abraham, der nu får travlt med at sørge for sine gæster (v.6-8).

- at inden han går igang, fortæller han dem, hvad han har planer om at gøre for dem.

Herren giver grønt lys (læs v.4-5).

Tal om:

- at det måske kan undre, at Abraham fortæller om sine planer, men dette viser os noget meget vigtigt. Abraham vil ikke sætte en masse i gang for sine gæster, hvis de ikke vil have det, måske har de mere brug for noget andet.

- at han står overfor Herren selv, så han spørger altså Gud til råds.

- at Abraham ved, at Gud ved, hvad der er bedst. Abraham er hans tjener.

Lad os lære det af Abraham: ikke at sætte en masse ting i gang for at glæde Gud, uden at spørge Ham først.

Fortæl om:

- at Abraham står og ser på, mens de spiser. Og nu fortæller de ham, hvad der skal ske: Om et år vil disse to gamle mennesker have en søn.

- at Abraham står parat, som tjener, klar, hvis Herren ønsker, at han skal gøre noget for ham.

- at Gud intet ønsker af Abraham. Gud vil derimod give ham og Sara noget, de ikke har - en umulig ting. Ikke fordi de har fortjent det, men fordi Abraham har fundet nåde for Guds øjne (v.3).

- at Abraham tror på det, Gud siger.

Tegnet af Rebekka

Til eftertanke

Vor Herre er stor, mægtig i styrke, hans indsigt er uden mål.

(Sl. 147,5 s.562)

Fortæl om:

- Sara og hendes måde at tage imod det, Gud siger på.
- at hun ler inden i sig selv, ikke højt, hun er ikke uhøflig. Men hun tror ikke på det. Det er for langt ude.
- at hun afsløres - hun lyver - hun sættes på plads!

Tal om:

- hvad der sker med Sara.
- bliver hun forkastet? Nej, Gud får også hende overbevist om, at han er Gud. Hun tier til sidst.
- at Sara på trods af hendes opførsel også bliver en del af Guds plan. Hun bliver mor til en søn i en alder af 90 år.
- det forunderlige i at: „Intet er umuligt for Herren“ (v.14).

Ideer til fremlæggelse

For de store er det en god idé at bruge Bibelen. Og da de skriftsteder der henvises til, ligger lige i nærheden af hinanden, er det en overskuelig opgave. Hvorvidt de skal være med til at læse højt, må hver børneklub gøre op med sig selv. Jeg vælger det ofte fra, både af hensyn til forskellige børns læsefærdigheder, men lige så meget fordi mange i den alder ikke kan læse så godt, at den rigtige mening kommer frem. Vi bør holde os for øje, at målet er, at børnene skal få så meget som muligt med fra timen.

Har børneklubben ikke Bibler nok, kan man fint printe teksterne ud fra nettet. www.bibel.dk.

Huskeord
Intet er umuligt
for Herren!
(jf. 1 Mos 18,14 s.21)

Baggrundsstof

Tid

Dette foregik for ca. 4000 år siden. 2000 år før Jesus blev født.

Guds handlemåde

Gud har hørt voldsomme skrig fra byerne Sodoma og Gomorra. Skrig som Gud hørte tydeligt, men menneskene, som levede midt i al den ondskab, menneskene, som lavede disse skrig, var ligeglade.

Det var ikke bare et enkelt lille råb. Synden var stor. Uretten havde gode dage (se Ezekiel 16,49-50).

Et så gennemtrængende råb trængte ind i Guds øre og krævede handling.

Gud tåler ikke, at nogen ødelægger hans skaberværk. Han er tålmodig, men hvis ikke menneskene vil se og høre, så må han gribe ind.

Tankevækkende

Sodoma og Gomorra lå sandsynligvis på den sydøstlige bred af Det Døde Hav. Her har arkæologer fundet ruiner af fem byer fra denne periode.

Det Døde Hav ligger under havets overflade på det laveste sted på jorden. Intet afløb og høj fordampning sørger for et saltindhold, der er fire gange højere end i alle andre have i verden. Intet kan leve i dette vand. Alt er dødt.

Statuen af Lots hustru, menes at være den, der står ved Det Døde Hav. Det er en saltklippeformation der ligner en kvinde (se 19,26). Det, der skete med Lots hustru, skal minde os om, at det er tåbeligt at være ulydig mod Gud.

Tegnet af Lisanne Boer 5 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre, hvordan Gud snakker med Abraham om en meget alvorlig sag. Gud havde nemlig hørt, at der var nogle mennesker i Sodoma og Gomorra, der havde det rigtig svært. Og nu ville han ned for at se, hvor slemt det var. Gud havde lige været på besøg hos Abraham, sammen med to engle, kan I huske det? Nu vil Gud fortælle Abraham, hvad han har tænkt sig at gøre.

(Prøv at bruge klemmer, eller klodser, som mennesker. Stil 50 op og fjern dem efterhånden som Abraham beder. De små forstår ikke tallet 50, uden at de kan se det).

1. "Abraham, jeg kan høre, at der sker noget forfærdeligt i Sodoma og Gomorra. Mennesker dér er onde - og deres skrig er nået helt op til mig." Sådan siger Gud til Abraham.
2. Abraham bliver stille og tænker på, hvad det, Gud siger, skal betyde. Abraham ved nemlig, at hvis Gud ser, at det onde er ligeså slemt, som det lyder til, så må han gøre noget. Gud

vil nemlig ikke, at det onde skal herske. Gud hader alt det onde. Gud hader, når nogen gør nogen af hans børn ondt. Gud siger til Abraham, at der er så meget ondt, og at der sker så mange onde ting blandt menneskene i Sodoma og Gomorra, at han er nødt til at ødelægge de to byer!

Abraham kommer til at tænke på Lot, og så siger Abraham: "Gud vil du virkelig ødelægge byerne? Hvad nu hvis der er 50, som tror på dig og gør det rigtige. Vil du så alligevel ødelægge dem?"

3. "Nej", siger Gud. "Hvis der er 50, som tror på mig og lever rigtigt overfor andre, så vil jeg ikke ødelægge byerne."
4. Abraham spørger: "Hvis der nu er 45." Gud siger, at hvis der er 45, som er retfærdige, så vil han ikke ødelægge byerne (retfærdig = at stole på Guds løfter og forjættelser). Abraham spørger igen: "Hvis der nu kun er 40, hvad så?" Og Gud siger igen det samme som før, at hvis der er 40 mennesker, der tror på ham, ødelægger han ikke byen.
5. Abraham bliver ved "Hvis der er 30." "Så vil jeg ikke ødelægge" siger Gud. "Måske er der kun 20, som tror på dig?" "Så vil jeg ikke ødelægge byen," siger Gud igen. For sidste gang spørger Abraham: "Undskyld, men hvis der nu kun er 10?" Gud siger igen det, han har sagt før. Gud vil også redde disse to byer, hvis der er 10 mennesker, som tror på ham, og lever deres liv efter Hans vilje.
6. Gud sender nu to mænd (engle) ned til Sodoma. Det var en grim oplevelse. Det var farligt at besøge byen. De, der boede der, var meget onde. Ikke bare overfor hinanden, men også overfor fremmede, som kom til deres by.

Tegnet af Mathilda Kjeller-Hansen 4 år

7. Englene finder ikke 10, som tror på Gud. De finder kun én, og det er Lot! Englene siger nu til Lot, at han skal tage sin familie og skynde sig at komme væk. For Gud vil ødelægge byerne. De får også at vide, at de ikke må se sig tilbage. Lot, hans kone og to piger flygter. Men Lots kone kigger sig tilbage. Hun troede ikke på det, Gud sagde. Hun blev til en saltstøtte. Lot og hans piger var de eneste, der blev reddet.

Til de voksne

„Lykkelige de, hvis overtrædelser er tilgivet, og hvis synder er blevet skjult; lykkeligt det menneske, som Herren ikke tilregner synd“ (Rom 4,7-8).

Især for de små

Tekstens pointer

- Gud lærer Abraham, at han hører, når man går i forbøn for andre.

- Gud er ikke ligeglad med dem, som tror på ham. Gud er ikke ligeglad med nogen. Men de som lægger deres liv i Guds hænder, har han lovet at være nær, og dem vil han aldrig svigte eller forlade.

Men synden, det onde, straffer han. For det onde er en fjende af alt det gode og derfor også Guds fjende.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- at Gud ikke tåler synd.
- at bede for andre mennesker.

Indledning

Dagens tekst er en umiddelbar fortsættelse af teksten fra sidste gang.

Efter at mændene (Gud og to engle) havde været hos Abraham og Sara, rejste de sig for at gå videre. Gud havde besluttet sig for at fortælle Abraham, hvad han vil gøre ved Sodoma og Gomorra. Lot boede jo, som vi før har hørt, i Sodoma.

Gud havde hørt skrigene fra disse byer, det var frygtelige skrig. Skrig som fortalte om megen ondskab. Og nu ville Gud selv ned for at se, hvor galt det stod til.

Selve teksten

Allerførst får vi noget at vide om Guds tanker. Gud vil ikke skjule dette her for Abraham, som nu skal blive et stort folk. Abraham skal opdrage sine efterkommere til

at følge Herrens veje og gøre det rigtige - også overfor andre mennesker (læs 1 Mos 18,17-19).

Fortæl om:

- hvad det, Gud fortæller Abraham om Sodoma og Gomorra, får Abraham til at gøre. Abraham minder Gud om, at Gud da ikke kan finde på at udrydde de mennesker, som tror på ham. Og dette giver Gud ham ret i (v.23-26).

- samtalen mellem Gud og Abraham, som faktisk er en bøn, en forbøn. Abraham lærer her at bede for andre (v.23-33).

- de to engle, som kommer ned til Sodoma. Den første, de møder, er Lot, og det var en god oplevelse (19,1-3). Men efter denne velkomst, er den gode oplevelse slut. Nu viser folkene i Sodoma, hvordan de er. Nu skal de have det sjovt med disse fremmede. Skidt med om de fremmede kommer til skade eller dør, bare de har det sjovt (v.4-7).

Lot prøver at stoppe dem, men Sodomas indbyggere vil have fat i disse to fremmede. Og da Lot ikke vil vil være med til det, vil de gøre noget, der er meget værre. De prøver at komme ind. Men Guds engle redder Lot (v.10-11).

Fortæl om:

- at englenerne skulle skubbe på for at få Lot, hans kone og børn til at forlade Sodoma. De kunne ikke forstå, hvorfor alt dette skulle ske.

- samtalen mellem Lot og Gud (v.19-22). Her beder Lot, og Gud hører hans bøn og lader det ske, som Lot beder om.

- ødelæggelsen (v.23-25).

- Lots kone. Hun troede ikke på det, Gud sagde. Hun troede ikke, at der ville ske noget ved at handle imod det, Gud havde sagt.

Slut af med at fortælle, at Gud tager det alvorligt med synden - det onde i verden. Han hører når nogen af hans børn lider ondt, og han griber ind. Det har vi hans ord på (Ez 16,49-50).

Abraham bad for de troende i Sodoma og Gomorra. Gud hørte Abrahams bøn. Gud reddede Lot og hans familie ud pånær Lots kone, der ikke ville slippe sit onde liv.

Ideer til fremlæggelse

Brug gerne klodser eller klemmer til at illustrere "Abrahams forbøn for de retfærdige i Sodoma." Stil 50 op og fjern dem efterhånden som Abraham beder.

Tegnet af Lene Borch Jensen 10 år

Især for de store

Tekstens pointer

- Abraham viser omsorg for de retfærdige, de troende i Sodoma. Han går i forbøn for dem. Gud ønsker også, at vi skal gå i forbøn for andre - ligesom Abraham gjorde.

- Gud er hellig, han tåler ikke synden. **"For dette var din søster Sodomas synd:... rakte ikke de hjælpeløse og fattige hånden. De blev hovmodige og gjorde, hvad der var afskyeligt for mig. Da jeg så det, fjernede jeg dem"** (Ez 16,49-50).

Gud mener det, han siger. Det gælder, når han siger, at han elsker os og har sendt sin egen søn for at tage den straf, som vi skulle have haft. Og han mener det også, når han siger det, der står i verset ovenover.

Indledning

Denne tekst er en direkte fortsættelse af teksten fra sidste gang. Mændene (Gud og to engle) skal videre. Abraham følger dem på vej. Englenerne går ned mod Sodoma og Gomorra. Gud bliver tilbage hos Abraham. Da Abraham skal blive far til troens folk - altså til alle Guds børn - så vil Gud ikke skjule det, han nu vil gøre mod Sodoma og Gomorra for Abraham (1 Mos. 18,17-19). Abraham er kommet ind i et nært forhold til Gud.

Selve teksten

Fortæl om:

- Guds besked til Abraham (1 Mos 18,20-21).

- at Abraham ved, at Gud vil ødelægge byerne. Det står ikke i teksten, men Abraham ved, at Gud er hellig og tager ondskab (synd) meget alvorligt.

- at Abraham træder nærmere hen til Gud. Han stiller sig foran Gud - ja, han går i forbøn for byerne, Sodoma og Gomorra (v.23-33).

Tal om:

- Abrahams udholdenhed i forbøn.

- at Abraham ikke er ligeglad med disse mennesker. Han tænker især på de retfærdige - de som tror på Gud og handler ret og godt overfor andre.

Fortæl om:

- de to engles ankomst til Sodoma.

- Lots modtagelse af dem (1 Mos 19,1-3).

- de andre indbygges modtagelse af disse to fremmede (v.4-9).

Tal om:

- at i Sodoma og Gomorra var det sådan, at hvis andre så, at man ikke var ligesom dem, var man udenfor. Og hvis man var udenfor, måtte befolkningen gå til angreb på én (de enkelte mennesker levede i angst og kunne ikke altid vide, hvornår de andre blev sure på én).

- de havde alt, hvad der kunne købes for penge, og de troede, at de havde magten. Men dommen kom - uventet (Ez 16,49-50).

- at menneskenes værdi forsvandt, samtidig med at de ikke længere fulgte Guds vej. Folk troede, at de kunne gøre, hvad de ville. De tænkte slet ikke på, at deres livsførelse kunne få meget alvorlige konsekvenser.

- kender vi noget til det i dag?

Fortæl om:

- Lot og familiens flugt (19,15-22).

Tal om:

- at det var svært for Lot og hans familie at sige farvel til alt det, de havde. Havde de slet ikke fattet alvoren?

- Lots bøn. Og hvordan Gud svarer på denne (v. 19-22).

Fortæl om:

- Guds ødelæggelse af Sodoma og Gomorra.

- Lots kone. Hun gjorde ikke, som Gud sagde, hun var ulydig. Hun troede måske ikke, at han mente det?

Tegnet af Michael Nørlund 11 år

Til eftertanke

Herre, hos dig søger jeg tilflugt.
(Sl. 31,2 s.494)

Tal om:

- om Gud var for streng?

- hvordan Gud kunne gøre det, han gjorde?

- at Gud ikke var for streng. Det ser vi i Guds samtaler med Abraham og i det, at han havde set alt det forfærdelige, der skete i byen. Han så, at hvis dette ikke blev stoppet, ville andre tage ved lære af indbyggerne her, og så ville ondskaben brede sig. Gud vil intet menneskes død eller ødelæggelse. Derfor var han nødt til at gribe ind.

- advarslen fra Sodoma og Gomorra (Es 1,9-10+ Matt 11,23-24).

Ideer til fremlæggelse

Prøv at finde tekster eller avisartikler som viser, at synden i Sodoma og Gomorra desværre ikke er så fremmed for os i dag.

Spørg også gerne (måske bedst bagefter) om nogen af børnene kender til noget af det, de har hørt om i dag? Vi skal ikke skræmme børnene til at tro, at det snart regner med ild og svovl over os. Men alvoren i teksten skal fremstå klart.

Afslut med at fortælle, at som Gud reddede Lot, som troede på Gud, sådan tager han sig af sine børn også i dag. Det har han lovet og det holder han. Tal med børnene om hvad sangen: **"Intet kan rive mig ud af hans kærlighed"** betyder.

Som Guds børn må vi være trygge i hans hænder.

Huskeord
Tag jer i agt, hold
jer vågne!
(Mark 13,33 s.913)

Baggrundsstof

Tid

Abraham var nu 100 år og Sara var 90 år. De har lige fået deres første barn sammen. Det, Gud havde lovet, skete (året er ca. 2100 f.Kr.).

Abraham havde en søn i forvejen; det var Ismael, som han havde fået, fordi Abraham og Sara tog sagen i egen hånd. Saras trælkvind Hagar blev mor til Ismael. Det var ikke Guds vilje! Det var ikke efter Ismael, Gud ville velsigne Abrahams slægt. Det var Abraham og Saras søn, der skulle arve velsignelsen. Da alt så umuligt ud for disse to gamle mennesker, greb Gud ind. Isak blev født - løftets søn - arvingen.

Abraham og Saras mangel på tro står beskrevet her, og det bliver råbt ud til os alle, at heller ikke Abraham kunne være Gud til behag med det, han gjorde.

Men her fortælles også om, hvordan Abraham blev troens far, et forbillede for alle os andre. Abraham erfarede i sit liv med Gud, at det er ved at gøre det, Gud siger, at livet bliver til velsignelse. Han lærte også hvilke tab, det førte til, når han gik sine egne veje. Og så erfarede han, at han ikke selv, uanset hvor god han var, kunne gøre sig fortjent til at blive retfærdiggjort/frelst. Fortællingen om Abraham minder os om Guds trofasthed, barmhjertighed og kærlighed. Selvom troen er svag, så gør Guds magt det umulige muligt.

Religiøse forhold

Når det drejer sig om ofringen af Isak, så var Abraham kendt med den slags ofringer. Disse var ikke ualmindelige blandt dem, som tilbad afguderne.

I den gamle kana'anæiske religion var det sådan, at menneskene skulle ofre deres førstefødte som soning for deres synd. De var ikke mere onde den gang, men skyld og synd skabte stor frygt. Desuden florerede der også en masse overtro og satanisk vildfarelse. De kendte jo ikke den eneste sande Gud.

Senere taler Guds ord hårdt imod enhver form for menneskeofring (3 Mos 18,21+Jer 32,35).

Tegnet af Birgitte Roager 9 år

Guds handlemåde

Prøven kom ikke, fordi der var noget galt i Abrahams liv. Gud ville blot føre ham tættere ind til sig (Hebr 12,6-7). Abraham var villig til at gøre det, Gud bad ham om. Dette var det allersværeste, han nogensinde havde været ude for, men han var begyndt at lære Gud at kende som den, der altid ved, hvad der er bedst for os mennesker.

Beretningen her kan synes "ikke egnet" for børn. Men det er en fejl at tro dette. Den er en vigtig brik til at forstå, hvem Gud er. Den er også med til at vise hen til det, som Gud senere gjorde, dengang han ofrede sin egen søn for os.

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre om noget som kan være meget svært at forstå. Gud vil nemlig fortælle noget meget vigtigt - ikke bare til Abraham og Isak - men også til os i dag - nemlig at det er godt og trygt at lægge sit liv i Guds hænder, også selvom vi ikke kan forstå, hvad Gud vil med os, og hvor han vil føre os hen.

1. Abraham og Sara fik endelig en lille dreng. Kan I huske, at der kom tre mænd på besøg hos Abraham?

De fortalte, at Abraham og Sara skulle få en søn, inden der var gået et år. Og året efter havde de en dreng. Tænk - de to gamle mennesker, Abraham på 100 og Sara på 90 blev far og mor til en lille dreng - hvor var de glade. Deres dreng kom til at hedde Isak, og han voksede op og var nu blevet en stor dreng.

2. Så en dag, midt i al denne glæde, sagde Gud noget underligt til Abraham: "Abraham, tag din eneste søn, Isak, ham som du elsker og bring ham som et offer på Morija-bjerg." Nu skulle Abraham give det bedst, han havde, til Gud. **Det var ufatteligt og uforståeligt - og meget svært!** Men Abraham tog sit æsel, noget brændte, to tjenere og lidt mad til turen, og så kaldte han på Isak og sagde, at de skulle hen og tilbede Gud.
3. Da de havde gået i to dage, kom de til Morija-bjerg. Nu sagde Abraham til de to tjenere, at de skulle vente der - nedenfor bjerget - sammen med æslet. Og så gik Isak og Abraham sammen op ad bjerget. Isak havde brændet på ryggen, og Abraham bar ilden og kniven. På vej op ad bjerget spørger Isak sin far: "Far vi har ilden og brændet til offeret, men hvor er det dyr, vi skal ofre?" "Gud vil selv finde det, min dreng," svarer Abraham. Og så går de videre.
4. Endelig kommer de til det sted, Gud har udvalgt. Abraham siger, at det er her, det skal være. Og han går i gang med at bygge et alter (byg et alter, en forhøjning, enten af sten eller byggeklodser). Efter at Abraham har gjort dette, lægger han brændet på og nu binder han Isak og lægger ham op på brændet. Men inden Abraham

Tegnet af Nomi Høeg 11 år

kan nå at gøre mere, så bliver der råbt til ham fra Himlen. En af Guds engle råber: "Abraham, Abraham!" - Abraham svarer "Ja," og engelen siger: "Gør ikke drengen noget! Nu ved jeg, at du tror på Gud mere end noget andet."

5. En anden blev lagt på alteret i stedet for Isak. En vædder blev ofret (illustrer dette).
6. Gud ville ikke, at der skulle ske noget med Isak, og han ville heller ikke gøre Abraham ondt. Gud ville lære Abraham og Isak - og også os - noget meget vigtigt: at selvom noget ser svært og umuligt ud, så kan vi trygt lægge alt i Guds hænder og gøre det, han siger. Han ved altid, hvad der er bedst for os. Gud vil, at vi skal følge ham, og da vil det altid gå, som det er bedst for os.

Til de voksne

"Kast din byrde på Herren, så vil han sørge for dig!" (Sl 55,23).

Især for de små

Tekstens pointe

Abraham stolede på Gud. Det var ikke hvem som helst, Abraham ville have givet sin søn til. Teksten fortæller både noget om Abrahams tro på Herren og om Gud. Gud vil lære os, at det i alle ting går an at tro på ham, ligesom Abraham gjorde det. Gud vil i alle tilfælde det bedste for os. I teksten i dag ville Gud prøve Abraham.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- de engang har fået noget, som de har ønsket sig meget længe.
- vil de nu gerne af med det igen?
- om der er nogen, som man hellere vil give noget, man holder af til, end andre?
- om der er nogen, man stoler mere på end andre?

Indledning

Abraham og Sara har nu endelig fået den søn, som de har ventet på hele deres liv. Nu kom han endelig. Sara var 90 år og Abraham var 100 år. Isak var hans navn. Nu havde de endelig fået en arving til deres rigdom, men af større betydning; en arving til den velsignelse, som Gud havde lovet Abraham. Den velsignelse havde ikke bare betydning for Isak, men også for os, der tror

på Jesus Kristus, Guds søn, i dag. Abraham troede, at hans søn skulle føre slægten videre, for at løftet kunne opfyldes i Jesus 2000 år senere.

Selve teksten

- Isak var nu en stor dreng - næsten voksen. En dag skete der det, at Gud satte Abraham på prøve. Og prøven var den sværeste, Abraham nogensinde havde været ude for (kap. 22,2).

Abraham begynder ikke at snakke med Gud, om det nu også kan være rigtigt. Nej, Abraham sadler æslet, tager to karle, Isak og noget brænde med. Så går de afsted, til det sted, som Gud havde sagt.

Fortæl om:

- at de gik i to dage, inden de kom til det sted, som Gud havde udvalgt (se også vers 5). Det ser ud til, at Abraham er sikker på, at Isak er med ham tilbage igen: "... så kommer vi tilbage til jer" (se også Hebr 11,17-19).

- Abraham må have haft det meget svært. Han troede på Guds løfter i forbindelse med Isak. Men hvad var det dog, Gud bad ham om at gøre? Ofre deres eneste søn, som de havde fået ved et stort under! Ham, som de elskede så højt!

- samtalen mellem Isak og Abraham v.7+8. Isak begynder at undre sig over, hvad der skal ofres.

- Abraham begynder at bygge et alter (byg et lille alter af sten). Han lægger brændet på plads, binder sin egen søn og lægger ham så op på altret.

- nu ved Gud, at Abraham sætter Gud, og det han siger, højest. Læs v.10-12. Da stopper Gud Abraham. Gud vil ikke Isaks død. Gud sørger selv for et offer (v.13).

Fortæl om:

- Guds reaktion på Abrahams tro (v.16-18).

- deres tur ned ad bjerget og hvad de mon har snakket om ned ad bjerget og hele vejen hjem.

Slut af med at fortælle:

- at Abraham lagde alt det, han ikke kunne forstå - alt det svære - over til Gud. Hvad oplevede Abraham så? Jo, at Gud sørgede for ham. Abraham havde oplevet, at Gud ikke svigter, det havde han set mange gange før. Han troede på Gud. Det blev hans redning. Abrahams tro og håb hjalp ham - også i denne prøvelse.

- at Gud ikke ville, at der skulle ske noget med Isak, og han ville heller ikke gøre Abraham ondt. Gud ville lære Abraham og Isak noget meget vigtigt. Og i dag lærer vi også dette vigtige: at selvom noget ser svært og umuligt ud, så kan vi trygt lægge alt i Guds hænder og gøre det, han siger, for han ved altid og under alle forhold, hvad der er bedst for os.

"Kast din byrde på Herren, så vil han sørge for dig" (Sl 55,23).

Tegnet af Ester Jensen 10 år

Ideer til fremlæggelse

Fortæl beretningen som den står. Lad være med at overdramatisere v.10.

Byg gerne et alter af sten for at vise, hvordan et sådant så ud. Læg lidt brænde på m.m.

Især for de store

Der var nu gået nogle år siden Abraham havde haft besøg af Gud og de to engle (kap. 18,1-15). Abraham og Sara havde fået en søn, som det var blevet lovet dem. Og Isak er nu en stor dreng - næsten voksen.

De havde endelig fået en arving til deres rigdom, men de havde også fået noget, der var af endnu større betydning: en arving til den velsignelse, som Gud havde lovet Abraham. Den velsignelse havde ikke bare betydning for Isak, men også for os, der tror på Jesus Kristus, Guds søn, i dag. Abraham troede, at hans søn skulle føre slægten videre, for at løftet kunne opfyldes i Jesus 2000 år senere. Dette sidste vidste han naturligvis ikke så meget om, men han troede på Guds ord. Derfor kom det, som Gud nu sagde til ham, som et chok.

Selve teksten

Fortæl om:

- at Gud henvender sig til Abraham, som han før har gjort. Abraham lytter. Men hvad er det dog, Gud siger, at han skal gøre? (v.2).

- at Abraham ikke begynder at diskutere dette med Gud. Nej, han sadler æslet næste morgen...(v.3).

Tal om:

- Abrahams tro på Gud. En tro, som ikke sætter spørgsmålstegn ved det, som Gud siger.

- at Abraham har oplevet, hvem Gud er gennem det, som før er sket i hans liv.

- at han har set, at Gud altid holder, hvad han lover, fx at Gud havde været hos Abraham, også da han svigtede

Gud, både i Egypten og da han fik sin første søn, Ismael. - at Gud - på trods af Abrahams og Saras alder - havde givet dem en søn, sådan som han havde lovet.

- at Abraham også havde set Guds hellighed i Sodoma og Gomorra.

- at Abraham ikke havde noget valg; jo, det havde han, men han valgte det, han trods alt var mest tryk ved: at gøre det, som Gud sagde.

Fortæl om:

- gåturen, som for Abraham har været alt andet end lystig.

- Isak, som sikkert har været meget spændt på at komme med sin far ud for at tilbede Gud.

- de to dages vandring - og hvad Abraham mon tænker, da han ser Morija-landet i det fjerne.

Tal om:

- det Abraham siger til sidst i v.5. " ...så kommer vi tilbage til jer."

- at han troede på Guds løfter i forbindelse med Isak. Men hvad var det dog, Gud bad ham om at gøre? At ofre Isak - deres eneste søn - som de havde fået ved et stort under!! Ham som de elskede så højt. Se også Hebr 11,17-19.

Fortæl om:

- Abraham og Isaks tur op ad bjerget og deres samtale (v.7-8).

- hvordan Abraham byggede et alter, gjorde alt klar for til sidst at binde sin søn og lægge ham op på alteret.

- Guds indgriben (v.11-12).

Tal om:

- at det ikke var fordi Abraham ikke kunne lide sin søn. Tværtimod.

Tegnet af Nomi Hæg 11 år

Til eftertanke

Jeg lader dig ikke i stikken og svigter dig ikke. (jf. Hebr 13,5 s.1108)

- at Abrahams tro på, at Gud selv ville udse sig et offer, gik i opfyldelse (v.8). Tal om Hebr 11,17-19 igen.

- at som Gud sparede Isak, sådan har han også reddet os fra døden - fra at gå fortabt. Gud sørgede selv for offeret, det der skulle ofres, for at vi kunne gå fri. Gud ofrede sin egen søn, Jesus Kristus.

Fortæl om:

- Guds løfte til Abraham (v.15-18).

- Gud gentager sine løfter. Herren stadfæster løfterne. Dette gør han, fordi Abraham adlød ham.

Tal om:

- at som det kostede noget for Abraham at følge Gud, sådan koster det også noget for os i dag - ikke fordi Gud ønsker, at vi skal lide, men fordi han ønsker, at vi må se, at hos ham - og kun hos ham - er det sande liv. Han vil, gennem det som kan synes svært i vores liv, vise os, at han kender vejen, også når vi synes, at der ingen vej er. Han opfordrer os til at følge ham. Det er **der** velsignelsen er og **kun der**.

- at det mange steder i verden i dag kan koste livet at tro på Jesus og følge ham. Disse mennesker vidner om, at de har ikke andet valg end at gå, når Gud sender dem (ligesom Abraham).

Syng evt.: "For kun hos Gud" (forfatter Bengt Johansson).

Ideer til fremlæggelse

Her er det en god ide at komme ind på, hvordan kristne har det i andre lande. Der er en masse materiale i fx Norea-Nyt, Ropet fra Øst, Åbne døre, Dansk Europa-mission osv. Der findes mange - også i DK - som oplever, at det koster at tro på Jesus Kristus.

Huskeord
Kast din byrde på Herren, så vil han sørge for dig!
(Sl 55,23 s.510)

Baggrundsstof

Tid

Sara var død. Isak var nu omkring 40 år og han var endnu ikke gift.

Dengang var det ikke ualmindeligt, at det var forældre, der fandt en ægtefælle til deres børn. Det er det, vi skal høre om i dag.

Som vi hører her i teksten, så var Abraham slet ikke ligeglad med, hvem hans søn blev gift med. Nej, Abraham vidste, at det var af stor betydning, at det var den rigtige, og at det var én, som Isak kunne dele sin tro på Gud med, en som ikke ville føre ham væk fra den eneste sande Gud.

Abraham vidste af egen erfaring, at det var af afgørende betydning for Isaks liv, at han vandrede på Guds vej.

Guds handlemåde

Gud rejser med Abrahams tjener/træl, Eliezer (man mener, at det var hans navn) til Karan (v.10). Karan ligger i området: Aram-Naharajim (se det på Kort 2 i Bibelen).

Gud bønner Eliezer på helt fantastisk vis. Gud ligefrem "åbner dørene", så Abrahams træl ikke er i tvivl.

Andre forhold

Det var også meget vigtigt for Abraham, at Isak blev i det land, Gud havde givet Abraham og hans efterkommere: Kana'ans land (Israel). Isak måtte under ingen omstændigheder komme tilbage til Karan, hvor Abrahams familie stadig holdt til, for så ville Abrahams liv, hans rejse bort fra sit folk og sit land, og rejsen til det land, Gud havde lovet, have været forgæves (v.6-8).

Rebekka var barnebarn til Abrahams bror Nakor (v.15).

Abrahams livsførelse fik betydning for alle der mødte ham. Abrahams tro og liv med Gud taler stadig til os i dag. Han var et eksempel på, hvad det vil sige at vandre med Gud, og det er han stadig (1 Mos 23,6).

Eliezer skulle "lægge sin hånd under Abrahams lænd". Dette mener man kan have at gøre med de endnu ufødte

Tegnet af Randi M. Jansson

i Abrahams senere slægt (v.2-3). Så det var ikke kun Gud og Abraham, han skulle stå til regnskab overfor, det var også hele Abrahams fremtidige slægt.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Isak var nu en voksen mand. Han var blevet 40 år, og han havde ingen kone endnu. Det ville hans far Abraham hjælpe ham med. Derfor sendte han sin tjener Eliezer til den by, som Abraham engang havde boet i, for at finde en rigtig god kone til Isak.

Eliezer fik at vide, hvad han skulle gøre.

1. Eliezer tog nu ti af Abrahams kameler. Så pakkede han en masse kostbare og fine ting, som skulle bruges som gaver, hvis han fandt den rigtige kone til Isak. Eliezer havde også nogle andre tjenere med, som skulle hjælpe ham med kamelerne. Så rejste han.
2. Endelig kom Eliezer til byen. Der var en brønd udenfor byen, og der lod han kamelerne lægge sig. Det var et godt sted, tænkte han, for det var her ved brønden, kvinderne ville komme for at hente vand. De havde nemlig ikke vandhaner i husene dengang, men man skulle hente vand i krukker ude ved brønden (vis gerne hvordan).

3. Eliezer sidder nu ved brønden. Så gør han noget, han har lært af sin herre Abraham. Han beder til Gud.
Han siger: "Nu står jeg her, Gud. Vil du ikke nok være god ved mig og lade mig finde en kone til Isak i dag. Gud, når jeg nu siger til en pige, som kommer herud efter vand: Ræk mig krukken så jeg kan drikke, og hun så siger Drik bare! Jeg vil også give dine kameler vand. Så er det hende, du har bestemt for Isak. På den måde kan jeg vide, at du er god mod Abraham og Isak. Amen."

4. Eliezer havde kun lige bedt denne bøn til Gud, så så han en ung pige komme gående. Hun havde en krukke til vand på skulderen (vis gerne hvordan hun kommer gående med krukken - som krukke kan bruges en vandkande el.lign.).
Eliezer spørger hende om vand at drikke: "Ja," siger hun, "jeg vil også give dine kameler vand." Eliezer kan næsten ikke tro det. **Gud har allerede hørt hans bøn og svaret.**

5. Nu tager Eliezer smykkerne frem og begynder at give hende dem på (find en, du kan give smykker på - leg, at hun er Rebekka). Så spørger han, hvem der er hendes far, og han finder ud af, at hun er i familie med Abraham. Jo, **Gud har virkelig hørt hans bøn.**

6. Eliezer snakker med Rebekkas familie og fortæller dem det hele.
Han får lov til at få Rebekka med hjem til Isak. Da Isak ser, at Eliezer kommer tilbage, løber han hen for at se, om Eliezer har en kone med til ham, og med det samme kan Isak lide Rebekka, hun bliver hans kone.

7. Lad dette stå klart for børnene: Gud hører også deres bøn.

Til de voksne

"I min nød råbte jeg til Herren, jeg råbte til min Gud om hjælp. Han hørte mig fra sit tempel, mit røb nåede hans ører" Sl 18,7 (læs evt. også vers 17-20).

Især for de små

Tekstens pointe

Gud hører når vi beder. **Gud svarer** når vi beder. Gud siger sommetider: "ja", sommetider: "nej" - men aldrig: "det ved jeg ikke!"

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- det at bede. Syng eller citér sangen: "**Sommetider si'r Gud ja, når jeg be'r, sommetider si'r Gud vent, når jeg be'r. Sommetider si'r Gud nej, kun fordi han elsker mig, men jeg ved, han altid svarer, når jeg be'r.**" Tal evt. udfra denne sang.

- dårlige undskyldninger. "Jeg kan ikke finde ud af at bede rigtigt." "De andre er meget bedre til det end mig." Kender I til disse undskyldninger?

- går du sommetider hen til din far eller mor og beder om hjælp til et eller andet? (kom gerne med et konkret eksempel).

Sådan må du også komme til Gud/Jesus med alle ting.

Indledning

Isak var nu blevet en voksen mand. Ca. 40 år. Sara, hans mor var død, og Abraham var 140 år. Isak havde endnu ingen kone og Abraham ville nu sørge for, at hans søn Isak fik sig en rigtig god kone. Abraham var ikke ligeglad med, hvem der blev Isaks kone, for han vidste, hvor vigtigt det var, at det også var en, der kendte Gud. Abraham ville ikke, at hans dreng skulle begynde at tro på falske guder. Abraham var også helt sikker på, at Isak nu var i det land, som Gud havde lovet Abraham skulle være deres - også i fremtiden - i mange, mange år (v.6-7).

Derfor kalder han på sin træl/tjener, Eliezer.

Tegnet af Louise Thygesen 9 år

Selve teksten

Da Eliezer kommer, siger Abraham:

"Eliezer, nu skal du love mig, højt og helligt, at du vil gøre lige som jeg siger til dig. Det jeg nu beder dig om, skal du gøre, for det får nemlig betydning, ikke bare for Isak, men også for alle dem, som kommer efter ham." - "du må ikke tage..." (v.3-4).

"Hvis hende, du finder, ikke vil med, så skal du bare komme hjem igen. Men du må ikke få min søn, Isak, til at rejse over til hendes land" (v.6-7).

Fortæl om:

- Eliezers rejse (v.10-11).
- hvordan og hvorfor der kom kvinder ud til brønden (vis evt. billeder).
- Eliezers bøn til Gud. Han føler, at han har brug for at få et helt klart svar fra Gud, og derfor beder han om, at Gud vil høre ham og gøre det, han beder om, så Eliezer kan være helt sikker.

Læg mærke til, at Eliezer beder til Abrahams Herre og Gud. Eliezer havde lært Gud at kende gennem Abraham. Abraham var et vidne for alle, der mødte ham og var sammen med ham (v.12-14).

- Guds svar, som kom næsten før Eliezer havde sagt det sidste ord.

- Rebekka, der kom gående. Alt skete, som Eliezer havde bedt om. Han fandt de smykker, som han havde haft med til Isaks kommende kone og gav hende dem på. Så spurgte han, hvem hun var i familie med. Hendes bedstefar var Abrahams bror. Gud havde virkelig hørt hans bøn, der var ingen tvivl (v.15-25).

Så bøjede Eliezer sig og sagde til Gud: v.26-27.

Fortæl om:

- Rebekkas families reaktion på:
 - det Rebekka kommer hjem og fortæller (v.31-32).
 - og senere på alt det, Eliezer fortæller (v.50-51).
- Læg mærke til, at Eliezer ikke vil snyde nogen. Han fortæller, hvad det er, han har fået besked på og hvorfor (v.33-49).

- at Rebekka sagde ja til at rejse med med det samme, også selvom hendes familie ønskede det anderledes (v.55-60).

Slut af med at fortælle om Isaks reaktion. Han må have været meget spændt. Isak troede på det, Eliezer fortalte, og han har ligesom Eliezer været sikker på, at Gud havde vist vej. Isak troede også på, at hun var den rigtige for ham, for han tog hende til kone med det samme, og Isak elskede hende lige med det samme (v.67).

Eliezer bad Gud om hjælp - Gud hørte ham - og Gud svarede (Sl 18,7+17-20).

Tegnet af Rebekka Thygesen 6 år

Ideer til fremlæggelse

Fortæl beretningen.

Illustrer hvordan kvinderne hentede vand ved at bruge en vandkande.

Du kan også finde nogle smykker, som du kan give "Rebekka" på.

Især for de store

Tekstens pointe

Gud hører bøn - også i dag. Og Gud svarer på vores bønner.

Tal evt. om bøn ud fra sangverset:

"Den enkle, stille bøn, som gi'r plads for Herrens vej, er bønnen: Lad din vilje ske! Og den, der be'r vil ikke så let forvirle sig, men stadig overraskes og undres over dig. For, Herre, det er spændende at be': Lad din vilje ske." (forfatter Vidar Kristensen).

Indledning

Sara havde været død i ca. 13 år. Abraham er blevet 140 år og Isak er 40 år gammel. Isak har stadig ingen kone, og Abraham føler nu, at det er tid til at finde en sådan til Isak. Som nævnt ovenfor så var det ikke ligegyldigt for Abraham, hvem hans søn blev gift med (2 Kor 6,14-18).

Eliezer er kommet til Abraham, fordi Abraham har kaldt på ham.

"Eliezer, du skal love mig, højt og helligt, at du vil gøre præcis det, jeg siger til dig. Det jeg nu beder dig om, får nemlig betydning, ikke bare for Isak, men også for alle dem, som kommer efter ham. Du må ikke tage..." (v.3-4).

"Hvis hende, du finder, ikke vil med, så skal du bare komme hjem igen. Men du må ikke få min søn, Isak, til at rejse over til hendes land" (v.6-7).

Selve teksten

Fortæl om:

- Eliezers afrejse (v.10).
- hans ankomst til byen og hvorfor han mon placerer sig ved brønden udenfor byen (v.11).
- Eliezers bøn (v.12-14).

Tal om:

- hvem, der mon kan have lært Eliezer at bede? Hvem andre end Abraham.
- at det, Abraham troede og levede på, fik betydning også for alle dem, der var rundt om ham: både de, der var tæt på, og de, der iagttog på afstand (1 Mos 23,6).

Fortæl om:

- at Eliezer knap nok har nået at sige de sidste ord i sin bøn, før Gud svarer og opfylder bønne (v.15-21).
- smykkerne, som Isaks brud skulle have.
- at Eliezer giver Rebekka disse smykker.
- at Gud vil gøre det helt klart for denne tjener, at han overhovedet ikke skal være i tvivl: dette er pigen, som Gud har udvalgt til Isak (v.23-25).

Tal om:

- Eliezers reaktion (v.26-27).
- at han ved, hvem der skal takkes, ikke ham selv, men Gud i Himlen!

Fortæl om:

- modtagelsen af Eliezer og hans budskab i Rebekkas hjem.
- at de tydeligvis er glade for besøget og meget gæstfrie (v.29-33).
- at Eliezer ikke vil tage imod noget fra dem, før han har sagt, hvad han er kommet for. Det kunne jo godt være, at de så ikke længere var så glade for besøget?

Tegnet af Lydia Kaputo 6 år

Til eftertanke

Jeg råber til dig, for du vil svare mig, Gud.
(Sl 17,6 s.486)

- at Eliezer ikke vil stikke noget under bordet (v. 33-49).

Tal om:

- hvor meget Eliezer ligner sin herre, Abraham. Han har lært af ham.
- at Eliezer er budbringeren. Han er en slags stedfortræder for Abraham, en ambassadør.
- at vi også er budbringere - ligesom Eliezer - og skal med vores ord og det vi gør, fortælle andre, hvem vi tilhører og at det er hos Gud, Sandheden og Livet er at finde.

Fortæl om:

- familiens reaktion (v.50-51).
- Rebekkas reaktion (v.58).
- Isaks møde med Eliezer og Rebekka.

Tal om:

- at Isak troede på det, Eliezer fortalte, og at han villigt tog Rebekka til kone (v.66-67).
- at både Isak og Eliezer kendte til at vandre i troens rige. Det havde de lært af Abraham, og gennem ham var de selv kommet til tro.
- hvem der har fortalt jer om Gud/Jesus. De har gjort det muligt, at vi nu sidder her og hører om ham - ham, **som hører, når vi be'r og som også svarer os!**
- at det kan være trosstærkende at bede konkret, når vi beder om hjælp fra Gud.

Lad børnene forstå, at her er der noget, som Gud vil have sagt til os.

At i tro må vi komme til ham i bøn og forvente, at han hører og svarer os.

Brug evt. tid på bøn sammen med børnene. Lad dem der vil bede højt. Men der må ingen tvang være.

Huskeord
Min bøn nåede
til dig i dit hellige
tempel.
(jf. Jon 2,8 s.822)

Baggrundsstof

Gud har været tavs i 400 år, fra profeten Malakias til denne dag i templet i Jerusalem. Elisabeth og Zakarias er nu gamle, og de har ikke fået nogen børn. Beretningen er som med Herrens besøg hos Abraham med løftet om en søn (1 Mos 18,1-13) og Hannas bøn om en søn, Samuel (1 Sam 1,1-20). Børn havde en anden betydning dengang. Drengene var et udtryk for Guds velsignelse; de var slægtens fortsættelse og forældrenes sikkerhed på deres gamle dage.

Templets indretning

Templet var Herodes' tempel, han begyndte genopbygningen år 20 f. Kr. Det var bygget færdig omkring år 50 e. Kr. og blev jævnet med jorden af romerne år 70 e. Kr. Det var, som de to andre templer, delt op i det hellige og det allerhelligste, adskilt med et dobbelt forhæng, det forhæng, som flængedes fra øverst til nederst, da Jesus døde (Matt 27,51). I det hellige stod røgelsesalteret. Det allerhelligste havde kun ypperstepræsten adgang til én gang om året på Den store Forsoningsdag. Foran "det hellige" var præsternes forgårde og udenfor igen var mændenes forgårde. Zakarias var denne dag blevet valgt til at gå ind i det hellige med røgofret.

Tempeltjenesten

1 Krøn 24,1-19.

Præstetjenesten var delt op i 24 skifter (= slægter). Hver præst havde tjeneste ved templet to uger om året udover højtiderne. Dagens opgaver blev fordelt ved lodtrækning. Præsten, som frembragte røgofret, sluttede med at lyse den aronitiske velsignelse over folket, som i vores egen gudstjenestetradition.

Røgelsesofret

Et dagligt røgelsesoffer for Herrens ansigt. Udtryk for tilbedelse og taknemmelighed. Vismændene kom også med røgelse (Matt 2,11). Røgelse er brugt som symbol på de kristnes bønner (Åb 5,8). Du kan læse mere i 2 Mos 30,1-10.

Tegnet af Johanne Svendsen 12 år

Familien

Zakarias tilhører Abias' skifte, altså én af de 24 skifter, som gjorde tempeltjeneste. Hans hustru, Elisabeth, var én af Arons døtre, altså i slægt med ypperstepræsten Aron og i slægt med Maria, Jesu mor (Luk 1,5 og 36). Zakarias og Elisabeth tilhørte "de stille i landet", en fromhedsretning, som levede med en stærk forventning om Messias' komme, ligesom Simeon og Anna (Luk 2, 25+36-39). Johannes bliver født et halvt år før Jesus, derfor fejrer vi hans fødselsdag et halvt år før - nemlig til Sankt Hans.

Johannes

Navnet betyder: "Herren er nådig". Det refererer til, at han er Guds svar på bøn, men også i et større perspektiv - Gud er ved at bane vej for sin frelse.

Inspiration til Legestuen

Tekstens pointe

Gud hører altid vore bønner.

Indledning

Nogen gange har vi problemer, vi ikke selv kan løse. Så kan far måske hjælpe os. Brug eksempler fra dit eget liv. Nogle gange taler vi med Gud om problemerne. Han har altid tid til at høre på os. Vi kan også snakke med Gud om alle ting.

Forestil dig, at du er Zakarias. Det er nu et år efter mødet med englen i templet. Du kan have et tæppe eller noget andet, som viser, at du er præst. Du har været stum i ti måneder.

Teksten

1. Jeg vil fortælle dig om en meget mærkelig oplevelse, jeg havde. Jeg mødte en engel. Jeg er gift med Elisabeth. Vi er efterhånden blevet gamle, som du nok kan se, lige så gamle som dine bedsteførelde! Vi havde et stort problem, som vi tit havde snakket om. Vi havde ingen børn. Et hus uden børn er et meget kedeligt hus. Vi ville bare så gerne have et barn. Vi havde også ofte snakket med Gud om det. Det var som om han slet ikke hørte på os.
2. Jeg er præst, som I nok kan se. Den gang var præsten i kirken en hel uge ad gangen - to gange om året. Vi sov i kirken. Når vi mødtes om morgenen, trak vi lod om det, der skulle laves i kirken den dag. Den dag, jeg vil fortælle om, var jeg heldig, jeg fik den allerbedste opgave: jeg skulle gå ind og sætte ild til noget stof, som duftede helt fantastisk. Det skulle jeg gøre, fordi vi gerne ville sige Gud tak for alle de ting, han giver os. Der var bare så meget at sige tak for - også selv om vi ingen børn havde fået.
3. Jeg gjorde mig klar og gik ind i rummet helt for mig selv for at tænde ild. Jeg lukkede døren bag mig - alle de andre skulle blive udenfor. Pludselig, da jeg skulle til at tænde ild (lad som om du er ved at tænde ild) kom en engel, en rigtig engel (prøv at beskrive, hvordan englen så ud). Han fortalte mig bare noget helt umuligt - tænk dig, han fortalte at Elisabeth

og jeg skulle få vores allerstørste ønske opfyldt - vi skulle få et rigtig, levende barn. Men gamle mennesker kan ikke få børn - så det var helt umuligt - derfor spurgte jeg englen om, hvordan jeg kunne vide, at det var rigtig?

4. Englen kiggede på mig med meget bedrøvede øjne. "Zakarias, fordi du ikke troede på det, jeg fortalte dig, så skal du blive stum indtil din søn bliver født. Han skal for øvrigt hedde Johannes." Tænk dig, så blev jeg fuldstændig stum og kunne slet ingenting sige. Forestil dig at din far ingenting kunne sige i næsten et år. Hver gang han skulle fortælle dig noget, skulle han skrive det ned!
5. Da jeg kom ud af kirken, kunne jeg ingenting sige (prøv at illustrere, hvordan du med tegn måtte fortælle dem, at der havde været en engel inde i templet).
6. Jeg kom hjem til min kone, Elisabeth, og måtte skrive det hele ned på en tavle til hende. Jeg skrev, at der havde været en engel, Gabriel hed han. Han havde fortalt, at Elisabeth skulle blive gravid og få en søn - hun troede ikke på mig! Det var helt umuligt at overbevise hende.
7. Der gik et par måneder - og tænk dig - maven begyndte at vokse på hende, den blev større og større - der var et barn inde i den. Nej, hvor blev vi glade - og hvor glædede vi os - men jeg kunne jo stadig ikke sige noget.
8. Et halvt år efter den eftermiddag i templet fik vi besøg. En helt ung pige, Maria, som vi er i familie med, kom for at besøge os. Hun fortalte os noget meget mærkeligt. Hun havde haft besøg af en engel, Gabriel hed han. Englen havde fortalt hende, at hun skulle blive gravid og få en dreng, som hun skulle kalde Jesus.

Der gik tre måneder mere, så blev vores dreng født. Han kom hen i kirken og fik det navn, englen havde sagt, han skulle have, nemlig Johannes. Straks fik jeg min stemme tilbage igen, og I kan tro, jeg måtte sige tak til Gud for alle hans store gaver til os.

Til de voksne

Guds sidste aktion for at nå menneskene er begyndt. De allerførste forberedelser på den besked, englenerne giver til en flok hyrder ude marken udenfor Bethlehem en mørk aften: "I dag er der født jer en frelser i Davids by, han er Kristus, Herren" (Luk 2,11).

Især for de små

Tekstens pointe

Gud hører altid når vi beder
Gud forbereder os på, at Jesus kommer.

Indfaldsvinkler

Hvem kan hjælpe os, når vi har et problem? Vi kan prøve at tale med far om det, vi kan ringe op til verdens mægtigste mand (brug evt. mobiltelefon). Gud har altid tid til at høre på os. Der meldes ikke optaget - han siger ikke: prøv i eftermiddag i stedet for.

Laver I forberedelser, når I skal fejre jul? Hvordan forbereder I det? Nu skal I høre om Guds juleforberedelser.

Hvis I skal på et vigtigt besøg, så ringer I i forvejen, så dem, I vil besøge har mulighed for lige at forberede sig.

Hvis dronningen kom på besøg hjemme hos jer, så ville I nok også gerne lige vide det i forvejen.

Selve teksten

Fortæl om:

- Zakarias og Elisabeth.
- deres mange glæder og hans arbejde som præst .
- deres store problem, som de ofte har talt sammen om, og som de ofte har talt med Gud om. Men nu er det mange år siden, de sidst har snakket med Gud om det, for de er blevet gamle. De skulle have været bedsteforældre nu, men det bliver man ikke, når man ingen børn har.
- den dag, Zakarias fik besøg af englen og blev stum.
- Om morgenen blev der trukket lod, i dag skulle Zakarias få lov til at tænde røgelsen og slutte af med at sige den aronitiske velsignelse over folket til sidst, ligesom præsten gør i vores kirke inden sidste salme. En dag, han havde glædet sig til, en opgave, som han syntes var helt fantastisk, han skulle helt selv gå ind i det helligste og tænde røgelsen.
- hvad der sker, da han skal til at tænde røgelsen - noget fuldstændig uventet. En engel står pludselig ved siden af ham med en meget vigtig besked fra Gud. For første gang i 400 år har Gud sendt en engel eller en profet til mennesker. Gud har været fuldstændig tavs i 400 år, men nu sker der noget meget, meget vigtigt.

Englen fortæller Zakarias nogle meget vigtige ting:
- du skal få en søn, som du skal kalde Johannes. Det betyder: "Gud er nådig." Et mærkeligt navn. Fortæl evt. hvad dit eget navn betyder - hvis du ved det.

- mange skal blive glade for, at han bliver født. Han skal komme til at betyde noget helt specielt. Hvor mange vil mon fejre din fødselsdag om 2000 år? Nok ikke så mange, men Johannes' fødselsdag fejrer vi stadig på Sankt Hans aften, hvor vi tænder bål.

- han skal fortælle om Gud, så mennesker begynder at tro på ham og han skal forberede at Gud kommer til jorden.

Tal om:

- at Johannes har svært ved at tro på det, han er jo blevet gammel, og det er Elisabeth også. Han bliver stum, fordi han ikke troede på englen. Prøv at fortælle børnene, hvad der er sket uden at sige noget, prøv at forklare Elisabeth, hvad der er sket - uden ord. Hold fast i, at Zakarias fik sin søn, også selv om det var svært for ham at tro på englen. Gud kan godt svare på vores bønner, selv om det kan være svært for os at tro på det.

Tegnet af Johanne Svendsen 12 år

Ideer til fremlæggelse

Lav templet af en skotøjsæske. Søjlerne kan laves af toiletruller. Lav en engel og giv en til hvert barn. Brug guldspray til at farve med.
Eller brug duploklodser, og byg et tempel op i forvejen. Find et billede af templets opbygning, og lad børnene farvelægge det.

Især for de store

Tekstens pointe

Gud forbereder sig på at opfylde alle løfterne og komme til jorden.
Han hører vore bønner, også når vi ikke kan tro på dem.

Indfaldsvinkler

Kan Gud gøre alle ting - hvorfor gør han det så ikke? Hvordan kan jeg vide at det, jeg tror, er sandt? Brug eksempler: Hvordan kan jeg vide at stolen kan holde til mig. Hvordan kunne jeg vide at det, far fortalte mig, var sandt? Findes der engle i dag? Ved du, hvad du skal lave, når du bliver voksen? Vidste dine forældre det, da du blev født?

Selve teksten

De store børn bør indføres i tekstens baggrund (se baggrundstof). Find mere stof omkring templets funktion og indretning på: <http://tidslinie.dk/tempel/herodes.html>. Det var et røgoffer - et takoffer - Zakarias bragte på folkets vegne.

Fortæl om:

- hvad det betyder for Zakarias og Elisabeth, at de ikke har fået børn.
- hvordan har det påvirket deres forhold til Gud, at de har bedt om at få børn så mange gange - og ikke har fået svar.

Tal om:

- at det at vente og det at få et nej også er et svar. Du kan nævne Abraham og Hannah som eksempler (se baggrund).
- Brug gerne eksempler fra dit eget liv og evt også børnenes egne oplevelser.
- at englen Gabriel, som også kom på besøg hos Jesu mor, Maria, et halvt år senere, fortæller, at Guds ord vil gå i opfyldelse, når tiden er inde.

Til eftertanke

Intet er umuligt for Gud
(Luk 1,38 s.920)

Fortæl om:

- Zakarias, der fik at vide, hvad barnet skulle lave som voksen. Johannes er opfyldelse af løfterne i GT. Johannes betyder: "Gud er nådig". Det hænger sammen med Luk 2,11: I dag er der født jer en frelser i Davids by; Han er Kristus, Herren."
Mange skal glæde sig over hans fødsel, - han skal få stor betydning for mange - han skal fyldes med Helligånden - Guds Ånd skal bo i ham. Han skal føre mange mennesker tilbage til Gud, ligesom profeterne.
- at Johannes er et helt særligt barn, forudsagt af Esajas 700 år tidligere (Es 40,3) og af Malakias 400 år før han blev født (Mal 3,1+24). Gud er ved at opfylde alt det, han har lovet i Det Gamle Testamente.

Tal om:

- at samtalen mellem Zakarias og Gabriel er meget vigtig.
Jeg er kommet for at fortælle dig et godt budskab, og du vil ikke tro på det! Hvordan kan jeg vide at det er sandt, det du fortæller?
- hvad tro betyder.
Prøv at tale med børnene om dine og evt. deres erfaringer med at tro på en Gud, de aldrig har set.

Ideer til fremlæggelse

Fortæl teksten ud fra englens synsvinkel.
Fortsæt fortællingen hjemme hos Elisabeth og Zakarias. Lad børnene lave et dukketeater med Zakarias og en engel på en stang og lad dem spille stykket.
Eksempler på engle i dag: Kirsten Hoffmann: Englevagt, Scandinavia, 2005.

Huskeord
Frygt ikke, for din
bøn er hørt.
(jf. Luk 1,13 s.919)

Baggrundsstof

Omskærelsen

Ved omskærelsen skæres forhuden af drengens penis. I Afrika findes kulturer, hvor også kvinderne omskæres, de får fjernet de indre kønslæber. I jødedommen er det kun drengene, der omskæres. Abraham får besked om at indføre omskærelsen som et pagtstegn (1 Mos 17). Ved omskærelsen får drengen navn. Da Abraham blev omskåret, ændredes hans navn fra Abram til Abraham (1 Mos 17,5). Fra da af skulle alle drengebørn omskæres på den ottende dag (v.12). Hedningerne, de som ikke er jøder, kaldes også i NT for de uomskårne. Jesus blev omskåret på den ottende dag (Luk 2,21). Hans disciple var alle uomskårne jøder. For jøderne i eksil har omskærelsen været vigtig, da det fungerede som det ydre tegn på, at man tilhørte det udvalgte folk. Omskærelsen er det ydre tegn på pagten mellem Gud og Abraham - mellem Gud og hans udvalgte folk.

Vores dåb er mere end et ydre pagtstegn - det er et sakramente. Det betyder, at jeg i dåben bliver bundet til Jesu liv, død og opstandelse (Rom 6,1-5).

Fremstillingen på ottende dagen

Alle drengebørn blev omskåret på ottende dagen og fik et navn. Det gjorde Jesus også (Luk 2,21). Det foregik ikke i templet, da børnene først kom med i templet som 12-årige (Luk 2,41-52), men præsterne kom til barnets hjem og omskar børnene.

Ørkenen

Johannes voksede op ude i ørkenen. Her levede han helt asketisk af græshopper og vildhonning (Matt 3,1-4). Gud har i andre tilfælde brugt ørkenen som „klasselokale“. Moses var i ørkenen, før han mødte Gud i den brændende tornebusk (2 Mos 2,11-3, 2), og Jesus var 40 dage i ørkenen, før han begyndte sin tjeneste (Luk 4,1-13). Mange tager på retræteweekender, klosterweekender o.lign. i dag.

Tegnet af Miriam 5 år

Ordforklaring

Forløsning: Ordet har forskellige betydninger. En af de væsentlige betydninger er at frigive ved at betale løsepenge. Det kender vi fra den senere slavehandel. En slave kunne købes fri, hvis der var én, der ville betale slavens pris til ejeren. I bredere betydning indebærer ordet forløsning: frelse til nyt fællesskab med Gud.

Frelsens horn: Det var et sted i templet, hvor det gjaldt, at hvis man rørte dette sted, måtte man ikke blive dræbt af ens fjender. Det var et "helle"- et fristed.

Dauids hus: David fik et løfte fra profeten Natan om, at Gud ville give David et evigt kongedømme, at der skulle komme én i Davids slægt, som skulle være konge for evigt (2 Sam 7,12-14).

Profet: Guds budbringer, én, der taler Guds ord til folket.

At blive stærk i ånden: Bemærk hvor meget beskrivelsen af Johannes' og Jesu oplæring i ørkenen ligner hinanden (Luk 1,80 og 2,40).

Profeti: Løftet om Messias, ham Gud ville sende for at frelse sit folk. Jesus er løftets opfyldelse.

Johannes betyder: Gud er nådig.

Zakarias's lovsang: Zakarias har været vant til at synge som præst i templet. Her har han brugt salmerne fra Salmernes bog i Bibelen. Når vi ser vershensvisningerne til Zakarias' lovsang, er det tydeligt, at mange af udtrykkene i denne lovsang er taget fra Salmernes Bog netop for at vise, at Jesus er Messias.

Inspiration til Legestuen

Tekstens pointe

Gud kan gøre det, som er helt umuligt.

Indledning

Et lille barn skal have et navn. Det gælder, uanset om det er kronprinsens søn eller én af jer. I har alle sammen fået et navn. Nogle navne betyder noget helt specielt. Fortæl hvad dit navn betyder, hvis du ved det.

Fortæl lidt om, hvordan man får navne i dag - og måske lidt om, hvordan man vælger navne, og hvem der bestemmer, hvad børnene kommer til at hedde.

Selve teksten

1. Elisabeth var blevet rigtig stor og tyk, for nu var der et helt barn inde i maven på hende - og barnet var klar til at komme ud.
2. Zakarias står og ser stolt på Elisabeths mave, han kan mærke med hånden, at det lille barn ligger og sparker. Men Zakarias siger ingenting, han er nemlig stadig stum. Det blev han, da en engel fortalte ham, at han skulle have en søn, og det kunne han ikke tro på, for han

Tegnet af Gustav 8 år

var alt for gammel til at blive far - og Elisabeth var alt for gammel til at blive mor.

3. Det er nu otte dage siden, drengen er blevet født, så nu skal han have et navn, men hvad skal han hedde? Han skulle selvfølgelig hedde det samme som hans far, nemlig Zakarias. Men Elisabeth og Zakarias står og ryster på hovedet - Zakarias kan stadig ingenting sige. Elisabeth fortæller, at drengen skal hedde Johannes, det har englen fortalt Zakarias.
4. Det er der ingen, der forstår, de kender da ingen i den familie, der hedder Johannes. Så får Zakarias udleveret en tavle, og han skriver, at drengen skal hedde Johannes (brug evt. en lille kridttavle, du kan skrive det på, ligesom Johannes). Så kommer han til at hedde Johannes, for det har Gud bestemt.
5. Da Zakarias er færdig med at skrive, kan han pludselig snakke helt normalt igen. Nu er den del af Guds projekt gjort færdigt. Zakarias er bare så lykkelig, han er slet ikke til at styre - og alle skal have at vide, hvad der er sket. Han slutter af med at synge en sang, han selv har lavet, som fortæller meget om, hvem Johannes er - og også om, hvem Jesus er.
6. Det allervigtigste fortæller Zakarias først: Gud har besøgt sit folk. Det ved Zakarias godt, han var jo selv i templet, da englen kom fra Gud for at fortælle ham at han skulle få en søn. Men om et halvt år, så kommer Jesus, Guds søn, rigtigt for alvor på besøg. Gud skal bo i vores verden i mange år.

Til de voksne

Gud kan opfylde vore umulige bønner, også selv om vi har svært ved at tro på det. Gud vil gøre det allermest umulige. Han vil komme til jorden som et menneske, for at vi kan få fællesskab med ham.

Især for de små

Tekstens pointe

Gud svarer på og opfylder umulige bønner, og han forbereder sit komme til jorden.

Indfaldsvinkler

Når far og mor får et lille barn, bliver de rigtig, rigtig glade, og de har ventet på det i rigtig lang tid.

Når et lille barn bliver født, skal det have et navn. Mange børn bliver også døbt henne i kirken, mens de er små.

Din fødselsdag bliver fejret hvert år, vi fejrer også Johannes' fødselsdag, det er Sankt Hans aften.

Selve teksten

Elisabeth er gammel, og nu skal hun have et barn. Naboerne kiggede godt nok noget - og snakkede meget - sådan en gammel kone - og nu bliver maven større og større for hver dag. Elisabeth og Zakarias siger, det er Gud, som vil give dem det barn - eller Elisabeth siger det, for Zakarias er jo stadig stum efter ofringen i tempel. De siger, at Zakarias fik besøg af englen Gabriel, som kom med beskeden direkte fra Gud.

For otte dage siden kom det lille barn så. Det blev født derhjemme - ligesom alle andre børn. Maria, én i Elisabeths familie, var der og hjalp til. Hun er for øvrigt også gravid og skal have et lille barn om et halvt år. Maria er, i modsætning til Elisabeth, meget ung, alt for ung - og hun har ikke rigtig nogen mand. Zakarias er stadig stum, så når han vil fortælle noget, så skriver han det på en tavle.

I dag skal den lille dreng omskæres, lidt ligesom når vi døber de små børn. Han skal også have et navn, det får alle børn. Far og mor plejer at bestemme, hvad barnet skal hedde, men denne gang blev der en ordentlig diskussion, da Elisabeth afslører, at han skal hedde Johannes. Det må være en fejl, det er der jo ingen i familien, der hedder.

Diskussionen stopper først, da Zakarias beder om at få tavlen, så han kan skrive. Han skriver, at drengen skal hedde Johannes, for det har Gud bestemt. Johannes betyder noget helt bestemt, nemlig at "Gud er nådig." Gud vil være ligesom en far for alle mennesker.

Tegnet af Lærke 9 år

Lige på det tidspunkt da drengen får navnet Johannes, kan Zakarias snakke igen. Han er bare så glad efter at have været stum i ni måneder. Nu kan han snakke, synge og danse - og det gør han. Han skynder sig at digte en sang om alle de ting, Gud har fortalt ham, mens han var stum.

Gud har fortalt Zakarias, at Han vil komme ned på jorden. Maria fortæller, at om seks måneder skal hun føde en dreng. Hun har også haft besøg af Gabriel, ligesom Zakarias. Det er ikke hendes kæreste, Josef, der skal være far til denne dreng, det skal Gud være. Gud har bestemt, at hendes dreng skal hedde Jesus. Det navn betyder: "Gud frelser."

Gud har også fortalt Zakarias, at hans dreng, Johannes, skal gå i forvejen og fortælle om Jesus, så mennesker kommer til at tro på ham.

Ideer til fremlæggelse

Spil stykket med dukker evt. med babyborn som Johannes.

Spil stykket som en samtale mellem Elisabeth og Maria. Maria er på besøg i anledning af, at Johannes skal omskæres på ottende dagen - og Maria venter Jesus, Guds søn, som skal fødes om seks måneder.

Især for de store

Tekstens pointe

Gud kan det umulige.

Indfaldsvinkler

Et fornemt besøg kræver mange forberedelser. USA's præsident eller dronningen på besøg i vores by. En redningsaktion, hvor redningshelikopteren er i aktion. En beretning fra slavetiden, hvor en slave bliver frikøbt.

Selve teksten

Tal om:

- hvilken betydning det fik for Elisabeth og Zakarias, at Gud gav dem en dreng, selv om det så helt umuligt ud.

Fortæl om:

- hvordan drengebørnene dengang blev omskåret, som et tegn på, at de tilhører Guds folk. Sammenlign det med, at mange børn bliver døbt til at have Gud til far og dermed bliver Guds børn.

Tal om:

- betydningen af det at have et navn.
- hvordan vælger forældre navn til deres børn?
- hvordan fandt Zakarias ud af hvad deres dreng skulle hedde?

Zakarias står der med det lille, nyfødte barn og ved, hvad han skal lave, når han bliver voksen. Johannes er noget helt specielt.

Tegnet af Laura G. Christensen 6 år

Til eftertanke

Og lyset skinner i mørket.
(jf. Joh 1,5 s.958)

Zakarias synger en lovsang til Gud med syv temaer. Vælg nogen af temaerne ud. Se ordforklaringerne under Baggrundsstof.

1. Johannes skal bane vejen for Jesus (v.76-77).
2. Gud vil sende Messias og opfylde løfterne i GT (v.72-73).
3. Gud har besøgt og forløst sit folk (v.68).
4. Gud har oprejst os et frelsens horn (v.69).
5. Solopgangen kommer og lyser i mørket og dødens skygger og lyset er stærkere end mørket (v.78-79).
6. Vi skal tjene Gud uden frygt (v.74).

Huskeord
Intet er umuligt
for Gud.
(Luk 1,37 s.920)

Baggrundsstof

Tiden

Bemærk den meget præcise beskrivelse af tidspunktet (v.1-3). Johannes er en virkelig, historisk person, som levede på et ganske bestemt tidspunkt. Johannes Døber er på dette her tidspunkt omkring 30 år.

De politiske forhold

Israel er under romersk besættelse. Tiberius sidder på sit femtende år i Rom og hersker herfra det store rige. Pontius Pilatus, som senere fælder dødsdommen over Jesus (Luk 23,13-25), er statholder i Juda (Sydriget - området fra Jerusalem og sydpå). Pilatus handler direkte under Rom. Herodes har ikke kongetitel, som hans far, Herodes den Store. Da Herodes den Store dør, deles riget mellem hans tre sønner. Kongen, eller her landsfyrsten, er den øverste i den jødiske regering. Denne regering er underlagt kejserens beslutninger.

Vanskelige ord

Statholder: Romerrigets lokale overhoved, indsat af kejseren og står direkte under ham.

Konge/landsfyrste: Den lokale, jødiske magthaver. Han er godkendt af den romerske kejser og er underlagt hans beslutninger.

Ypperstepræsten: Var folkets repræsentant overfor Gud og trådte ind i det allerhelligste én gang om året for at forsones med Gud. Man beholdt titlen, også efter man var stoppet som ypperstepræst, derfor kan der være flere på samme tid, her Annas og Kajfas. Det er Kajfas, der er ypperstepræsten. Ypperstepræsterne udgjorde en gruppe, som havde fuldmagt til at tage sig af alt vedrørende templet. De var ledergruppe i Det store Råd, som havde 70 medlemmer. Dette råd afgjorde alle religiøse spørgsmål og de politiske spørgsmål, som var relevante. Det var ypperstepræsterne, der sørgede

Tegnet af ukendt

for Jesu tilfangetagelse, og det første forhør foregik i ypperstepræstens gård/hus (Luk 22,54).

Bogen med profeten Esajas' bog: Det Gamle Testamente var skrevet på pergament, som blev rullet på en stang. En gammel bogrulle med profeten Esajas blev fundet i Quamranhulerne i 1947.

Jordan: Floden som løber fra Genezareth sø til Det døde Hav. Det er også en grænseflod. Johannes har stået ved floden nær ved Jeriko.

Omvendelsesdåb: Omvendelsesdåben til syndernes forladelse (v.3) har omvendelsen som forudsætning og indhold og forudsætter syndsbevidsthed. Det er en neddykningsdåb, kun for voksne jøder; en bekendelse af, at de ikke ved egen retfærdighed kunne komme ind i Guds rige. Dåben sker kun med vand, modsat den dåb, Jesus gav sine disciple, som er en dåb både med vand og Ånd (Joh 3,3-5). Johannes fortsatte med at døbe, efter at Jesus var kommet. Først efter Jesu opstandelse giver Jesus menigheden den kristne dåb: dåben med vand og Ånd.

Den kristne dåb: Jesus skal døbe med Helligånd og ild. Helligånden viste sig som tunger af ild (ApG 2,3-4). Dåben er et sakramente, som er indstiftet af Jesus. Sakramente: En hellig handling, som virker det, den viser hen til. Det er Guds handling sammen med et ydre, synligt tegn: her vandet. Dåben er altså ikke bare et symbol, men den gør os til Guds børn/giver os frelsen, og den skænker Helligånden, som giver os troen. At Helligånden kommer til de kristne er opfyldelsen af profetien i Joel 3,1-5.

Abraham til far: Jøde er man født til at være. En jøde er altså én, som har Abraham som stam-fader. Når man havde Abraham til far, troede de, at man kunne leve, som man havde lyst til. Det er det, Johannes tager et opgør med.

Den kommende vrede: Dommedag, den yderste dag, Herrens dag (Matt 24, Rom 2,5) - vredens dag, Guds retfærdige vrede over synden, Gud kan lade både legeme og sjæl gå fortabt i Helvede (Matt 10,28).

Toldere: Var ansat lokalt til at inddrage skatten til kejseren i Rom. Nogle opkrævede for meget og stoppede det overskydende i egen lomme, eks. Zakæus (Luk 19,1-10). Tolderne blev betragtet som landsforrædere, når de opkrævede skat til besættelsesmagten.

Kasteskovlen: Når man skulle skille de værdiløse avner fra kernerne, tog man en skovl og smed det hele op i luften. De lette avner fløj væk, og kernerne faldt ned på jorden.

Tegnet af Caroline

Inspiration til Legestuen

Tekstens pointe

Johannes udfører Guds sidste forberedelser, inden Jesus går i gang med sin opgave.

Indledning

Hvis jeg spørger jer om, hvad jeres far og mor laver, ville jeg sikkert få mange forskellige svar. Der er ikke nogen af jeres forældre, der er omtalt i Bibelen; der var ikke nogen af dem, der kunne slå op i Det Gamle Testamente og se, hvilket arbejde de skulle have. Det er anderledes med Johannes.

1. Guds ord kommer til Johannes. Spil Johannes og tag gerne en kappe på. Fortæl om din tid i ørkenen. Fortæl om varmen, om fattigdommen og fortæl om, hvad Gud har lært dig herude i ørkenen. Gud er vred over ondskaben - vred over, at mennesker ikke tror på ham. Fortæl også om Gud, som gennem lang tid har forberedt sig til selv at komme til jorden. Først sendte han mange profeter, nu kommer han selv - for at alle mennesker skal se Guds frelse.
2. Læs evt. fra en bogrulle v.4-6 og fortæl, at det er dig, det handler om. Nu er tidspunktet kommet, hvor du skal begynde dit arbejde. Du rejser dig og finder Jordanfloden, et vel egnet sted. Vis stedet med PowerPoint som baggrundsbillede.
3. Fortæl om de mange mennesker, som kommer ud til dig, mens du står ude i floden. Mange forskellige mennesker, bankdirektører, lærere, pædagoger, fattige og rige. De vil alle have at vide, hvordan de finder Gud.
4. Du forklarer dem, at de må vende om i stedet for at løbe væk fra Gud - leve som om han ikke findes. Nej, de må løbe hen til Gud og så må de døbes. Helt ned under vandet.
5. Endelig må du fortælle dem, at der inden længe kommer en anden. Du vil snart være væk og glemt, men efter dig kommer Jesus. Det er det allervigtigste.

Flere ideer

Du kan have en dukke med, som du døber.

Til de voksne

Nogle gange sker ting tilsyneladende helt tilfældigt. Vigtige begivenheder forbereder vi lang tid i forvejen. Jo vigtigere begivenheden er, jo større forberedelser. Gud havde planlagt selv at komme til jorden. Igen og igen bliver der fortalt om denne begivenhed i GT. Nu er tidspunktet kommet, hvor besøget kan indledes. Johannes Døbers opgave ophører den dag, Jesus kommer ud til ham for at blive døbt. Da peger Johannes på Jesus og siger: "Se, der er Guds lam, som bærer verdens synd" (Joh 1,29).

Især for de små

Tekstens pointe

At Johannes Døber ved Jordan må ses som en del af opfyldelsen af løftet om, at Messias kommer for at frelse folket.

Indfaldsvinkler

Får vi fint besøg, fx af dronningen, så begynder forberedelserne lang tid i forvejen. En dåb, de selv har været med til. Fortæl om din ferie, da I kørte i bil på den vej, der var bygget i forvejen.

Selve teksten

Johannes har levet sit liv helt alene ude i ørkenen i mange år - ligesom Moses. En dag kom én mand ud til ham med en bogrulle - eller rettere to - den ene er 700 år gammel (Es 40,3), den anden er 400 år gammel (Mal 3,1+23-24). Det var det sidste, Gud havde fortalt israelitterne, inden han blev tavs.

Nu vil Gud tale igen. Johannes' opgave står klart beskrevet i bogrullen. Han skal bane vejen for Jesus. Forestil dig, hvilke tanker Johannes gjorde sig om, hvordan det kunne lade sig gøre. Fornem storheden i opgaven. Johannes, en ukendt, lidt underlig snegl, som har vandret rundt i ørkenen i mange år og spist det, der nu var at få (Matt 3,4), han skal bane vejen for Jesus. Sammenlign evt. med Moses, da han kaldes ved den brændende tornebusk (2 Mos 3,4-12).

Alle mennesker skal se Guds frelse - Guds redning, så de ikke skal straffes for al deres ondskab. Forestil dig, hvilke tanker Johannes gjorde sig, da han så opgavens omfang. Hvordan kan det lade sig gøre, at alle får set Guds frelse - Jesus?

Tegnet af ukendt

Johannes går ned til Jordanfloden. Mange, rigtig mange mennesker kommer og spørger ham: Hvordan kan jeg finde Gud og undgå, at Gud straffer mig for det, jeg har gjort?

Johannes svarer: "Du må vende om, leve anderledes fra nu af, og så må du døbes." Det var praktisk at stå ved floden, da de skal dykkes helt under, når de bliver døbt - i dag nøjes vi med tre små håndfulde vand.

Johannes Døbers opgave er fortsat uafbrudt siden. Mennesker har fortalt, at de har mødt Jesus og så må de sprede de gode nyheder til så mange som muligt, så alle kan se Guds frelse (v.5). Slut af med en samtale om, hvordan man kan være med til at vise andre hen til Jesus, selv om man ikke er så stor.

Ideer til fremlæggelse

Find billeder til PowerPoint på http://www.thebricktestament.com/the_gospels/john_the_baptist/mt03_01-02.html

Byg situationer med Johannes Døber med duplo klodser.

Forestil dig at du har været en tur ude ved Jordanfloden og kommer hjem og fortæller om, hvad du så, hørte og oplevede.

Især for de store

Tekstens pointe

Johannes baner vejen, så mennesker kan se Guds frelse - Jesus. Alle, som har set Guds frelse, må være med til at bane vejen for Jesus, så alle kan "se" ham.

Indfaldsvinkler

Det skete virkeligt. Johannes er vejbyggeren. Vi kører bare på vejen uden at tænke på, at nogen har bygget den engang. Eksempler på "Johannes døbere" i dag. Fortæl om, hvordan du selv fik øje på Guds frelse, Jesus.

Teksten

Gør lidt ud af de politiske og religiøse forhold på den tid (se Baggrundsstof). Det er en virkelig, historisk begivenhed - et helt konkret sted på et ganske bestemt tidspunkt.

Hvordan kan vi høre Guds ord?

Fortæl om:

- hvad Johannes lavede i ørkenen.
- hvorfor var det netop i ørkenen, Johannes hørte Guds ord?

Fortæl om klosterweekender, pilgrimsvandringer o. lign. som moderne "ørkenoplevelser".

Tal om:

- at Johannes modtog ordene fra Gud, og at det var vigtigt for ham at få ordene fra Gud fortalt videre til alle mennesker.
- at Johannes ville bane vej for Jesus, så mennesker lettere kunne se ham, når han kom.

Tegnet af Hanna og Rebekka

Til eftertanke

Ban Herrens vej, gør hans stier jævne.
(jf. Luk 3,4 s.923)

Prøv, med udgangspunkt i Baggrundsstoffet at forklare, hvad Johannes' dåb var i forhold til vores egen dåb. Det er vigtigt, at dåben er et evangelium - at barnet møder Gud og at Gud giver det syndernes forladelse og Helligånden som gave.

Du kan prøve at vise forskellen på tiden **før** og **efter** Jesus. Indtil Jesus kom, fortalte Johannes dem, der kom ud til ham, at de kunne møde Gud, hvis de lavede deres liv om. Da Jesus kommer gående ud til ham for at blive døbt, peger Johannes på Jesus og siger: "Se, der er Guds lam, som bærer verdens synd" (Joh 1,29).

Overvej, hvordan vi kan være med til, at mennesker kan "se" Jesus, fx ved at fortælle om ham, ved at leve, så mennesker kan se, at vi har mødt Jesus. Hvordan kan vi fortsætte Johannes Døbers opgave? Fortælle om Gud, støtte missionsarbejde, invitere flere med i juniorklubben, bede for nogen, der ikke har "set Guds frelse" mm.

Slut evt. af med at fortælle om én, som banede vej for Jesus. Det kunne være Ansgar eller en nulevende missionær.

Ideer til fremlæggelse

Lav PowerPoint - se under "for de små" og byg selv situationer op med Lego, tag billeder og læg dem på PowerPoint.

Lad juniorerne være Johannes Døber, lad dem skrive dagbog - en dag fra ørkenen og en dag fra floden. Du har fundet Johannes døbers dagbog.

Huskeord
Alle mennesker skal
se Guds frelse.
(jf. Luk 3,6 s.923)

Baggrundsstof

Tid

Folket havde forlangt: Vi vil have en konge, lige som de andre lande rundt om os. Vi vil! Et krav. Efter Saul fulgte en tid under Guds velsignelse. David var en konge efter Guds hjerte. Velsignelsen gjorde rig. Kongerne efter David levede ikke helt med Herren, og særlig alvorligt blev det, da Akab blev konge og giftede sig med en hedensk kvinde (mellem år 874-853 f.Kr.). Akab gjorde det, som var ondt i Herrens øjne.

Guds handlemåde

Kongens forbillede har forfærdelige konsekvenser ind i Guds folk. De bliver forhindret i at tjene den levende Gud. Gud ønsker at få dem i tale. Det er hans folk; han elsker det. Men han kan ikke dele dem med nogen. Hvis I er mit folk, så hold mine bud: I må ikke have andre guder end mig. Tørken bliver et kald til omvendelse. Jeg er Herren, jeres Gud.

Religiøse forhold

Jezabel førte guderne Ba'al og Astarte med fra hjemlandet. Præsterne var i tjeneste hos hende, og alle, som vovede at sige: Min Gud er Herren, blev simpelthen henrettet. Ba'als templer blev opført. Herrens templer revet ned. Kvinden i kongens liv havde meget at sige. Herrens advarsel: "Bland jer ikke med dem," bliver ikke efterlevet i dette ægteskab. Ba'al er guden, som skulle give frugtbarhed, og man dyrkede og tilbad den efter Jezabels ordre.

Tegnet af Michael 11 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Får I nogensinde en opgave derhjemme? Fx at sige noget for en anden? (gå ud og sig til far, at vi skal spise). I dag skal vi høre om én, der hed Elias. Han skulle sige noget for en anden. Han skulle gå til kongen med besked fra Gud!

Selve teksten

1. Gud sagde: "Elias, du skal sige til kongen, at det ikke kommer til at regne, før jeg, Herren, vil det. Det er fordi, du lærer mit folk at tro på afguder."
2. Det var farligt for Elias. Kongen kunne nemlig ikke lide dem, der troede på Gud, og han kunne finde på de forfærdeligste ting.

3. Elias vidste, at Gud var større og stærkere end kongen - så han kunne være tryk hos ham. Så Elias gik.
4. Gud havde en plan. Han vidste præcis, hvordan han skulle passe på Elias. Gud sagde til Elias: "Du skal gå ned til en bæk. Der kan du drikke vand, og så får jeg fuglene til at komme med mad til dig hver aften. De er nemlig også mine tjenere." Det skete nøjagtigt, som Gud havde sagt. Elias boede ved bækken Kerit i tre år, og Gud sørgede for ham hver eneste dag.
5. Så en dag sagde Gud: "Elias, du skal gå til Zarepta." Det var en lang tur tværs over landet, men ingen fik lov at røre Guds tjener. "Han er min," sagde Gud. De ledte ellers efter ham alle vegne, men de kunne ikke finde ham! Hvorfor mon?
6. I Zarepta var der en dreng. Han boede sammen med sin mor. Hans far var død. De havde kun en lille smule mel og ganske lidt olie tilbage. "Bag et brød og giv det til mig," sagde Elias til drengens mor. "Melkrukken skal ikke blive tom - og olien vil ikke slippe op - det lover Gud."
7. Var det virkelig sandt? Turde hun tro på det, Elias sagde? Hun tog melkrukken og olien, og gik i gang med at bage - og hvad oplevede hun? Der blev ved med at være nok både mel og olie - nu kunne de alle få brød og blive mætte!
8. Gud vil ikke kun give vore maver noget. Han vil også, at vi skal være glade for ham inde i vores hjerter. Han vil, at vi skal vide: Jeg er din Gud. Jeg elsker dig! Jeg vil være sammen med dig altid.

Til de voksne

"Gud er Gud, om alle land var øde, Gud er Gud om alle mand var døde." Sådan står der i en salme om Gud - og det er sandt. Gud var og er den, som styrer verdens gang. Han kender alle ting, og når han vil bruge os som sendebud, går han med og hjælper os.

Tegnet af Lisanne Boer 5 år

Især for de små

Teksten pointe

Herren er med os alle dage. Han sender ikke alene ud, men han styrer og leder alt med sin vældige hånd.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- at være sendebud - at få en opgave. Elias var Guds sendebud.
- at Gud har helt styr på, hvad der sker, og han ved, hvordan alt kan tjene hans sag.
- at det er godt at stole på Gud.
- at Elias havde "missionsind".

Indledning

Elias, sådan hed en af Guds profeter. Han var et sendebud for Herren. Hans navn betød: Min Gud er Herren. Han syntes, det var så svært at se på, at flere og flere begyndte at tro på en afgud, som var lavet af sten. Afguden kaldte de Ba'al. Kongen, og især hans kone Jezabel, ville, at Guds folk skulle holde op med at stole på Herren. Det var Ba'al, der skulle være Gud nu. Det var faktisk blevet livsfarligt at tro på Gud. Elias kunne ikke lade være med at bede: Herre, lad dem igen komme til at tro på dig (se også Jak 5,17-18).

Gud hørte hans bøn. Og det var Elias, som blev sendt med besked til kongen fra Gud: Det skal ikke regne, før jeg igen siger til. Akab troede, han kunne lade som om, Gud ikke var til, at han selv havde magten og kunne bestemme. Han ville udrydde alle, der troede på Gud, og han vil især gerne have fat på Elias, som han mente var skyld i, at det nu ikke regnede.

Den, som Gud passer på, er i sikkerhed! Selv om mange soldater blev sendt ud for at lede efter Elias, så fandt de ham ikke. Elias var tryk hos Gud. Han fik det, han havde brug for. Gud havde sagt, at Elias skulle holde til ved bækken Kerit, for så kunne han få noget at drikke, og Gud brugte også fuglene som sine tjenere! De kom hver dag med mad til Elias. Elias stolede på Gud. Han vidste, at Gud var den stærkeste. Når jeg har Gud på min side, kan jeg være tryk.

Efter tre år sendte Gud Elias hen til en enke. En enke, er en som har mistet sin mand. Hun var meget fattig. Det var sådan en, Gud sendte Elias op til. Hun skulle sørge for Elias, da bækken efterhånden tørrede ud. En dag sagde Gud: "Elias, du skal gå tværs over landet til Zarepta." Han var efterlyst i hele landet, ja selv i nabolandet havde kong Akab spurgt efter ham. Men Gud ved, hvad han gør! Derfor skete der ikke Elias noget, da han skulle gå den lange vej. Enken i Zarepta lærte også Gud at kende, og hun lærte at stole på, at alt hvad Gud gør, gør han, fordi han elsker mennesker. "Du skal bage et brød af det sidste mel og den sidste olie, og så skal du give mig brødet," sagde Elias til hende. Hun vovede at gøre det, og hun fik lov at se, at Gud svigter og skuffer ikke (se også Sl 37,5+Matt 6,33).

Slut af med at tale om, at Gud først og fremmest vil frelse! Der var noget, der skulle snakkes ud om. Tilgivelsen sætter fri, løser lænker - og lader os vide: Der er ingen anden Gud end du. Det Gud gør, gør han, fordi han vil, at mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden.

Til de voksne

Teksten handler om alvoren i at vildlede andre og velsignelsen ved at være på Herrens vej. At turde stole på Herren og have tillid til Ham.

Lege

Find på lege der handler om tillid til, at en anden leder mig på ret vej:

- et barn, med bind for øjnene springer ud fra et bord, ud i armene på en voksen, fordi det tror på/ har tillid til, at den voksne griber det, når den voksne siger det.
- et barn med bind for øjnene ledes hen til et sted ved hjælp af en andens ord! Barnet skal lytte sig frem til næste skridt.

Tegnet af Tine Borch Jensen 10 år

Især for de store

Tekstens pointe

Herren er med os alle dage. Han ved hvad han gør, og det går an, at stole på ham. Han vil frelse.

Indledning

Elias blev sendt af Gud med et klart budskab til kongen. Han gik, fordi han havde et stort ønske om, at folket måtte komme til tro på Gud, også selv om det ville blive en svær tid. De måtte hellere tørste - ja dø, end at komme væk fra den levende Gud. Han elskede folket. Han så dem, som Gud ser dem: De går fortabt, hvis ikke de lærer Gud at kende. Gud svigter ikke den, der går hans veje.

Tal om:

- Elias' kald og lydighed.
- hvad det betyder, at Gud er Herren. Elias turde stå ved, at han stolede på Herren!
- det at bekende - lade andre vide: Jeg tror på Jesus. Det var livsfarligt for Elias, og det kan være svært og

ubehageligt for os, men stol på Herren, så griber han ind.

Fortæl om:

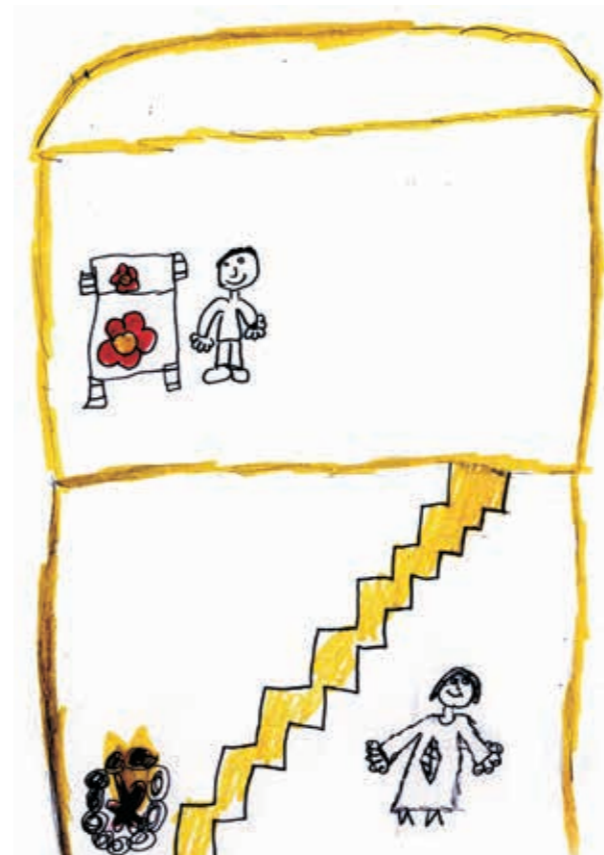
- Guds velsignelse over den, der søger hans rige først (jf. Matt 6,33).

Tal om:

- at Elias fulgte Guds vej/lod sig lede af hans veje.
- at være ledet af Herren - hvad betyder det konkret i vores hverdag?
- at når Gud leder, betyder det ikke, at vi får hele vejen fuldt oplyst, men han leder mig skridt for skridt. Han vil, at vi skal stole på og have tillid til ham, for han er tilliden værd. Han skuffer ikke. Han kan ikke svigte et løfte (giv gerne personlige og konkrete eksempler - måske har børnene også nogle eksempler?).

Tal om:

- at Gud gør et under i Zarepta.
- Sl 104,28: Herren åbner sin hånd, og vi mættes med gode gaver. Elias havde måske tænkt det på en anden måde, da han gik mod Zarepta, men det var på den måde, Gud havde bestemt, at de skulle holdes i live. På Herrens vej kan vi frelses. Her er det ikke op til os at vælge, om vi vil frelses på den ene eller anden måde. Herren viser os en vej. Jesus er vejen. Det var ikke nok, at kvinden så Gud, som den der sørger for legemet. Han er også den, der

Tegnet af Bente Fredensborg 7 år

Til eftertanke

Kom, lad os gå i rette med hinanden, siger Herren. (Es 1,18 s.605)

sørger for sjælen. Han holder os i live. Nogle steder ser man vand vælde op af jorden. En kilde. Bibelen taler om en evig kilde, en frelsens kilde (Es 12,3). Vi må øse vand med glæde af frelsens kilde.

Tal om:

- syndens alvor, og hvor vigtigt det er at få gjort op. I dansk ret, kan sager blive forældede efter et antal år. Det bliver de ikke i Guds rige, men der bliver altid gjort op. Det var ikke nok, at enken erfarede Herrens omsorg for daglig brød, men Gud ville, at der skulle gøres op. „Kom, lad os gå i rette med hinanden“ (jf Es 1,18). Et opgør må der til. Guds handlemåde har sin grund i, at han vil, at kvinden skal frelses, ikke blot eje livet her på jord, men i al evighed.

Huskeord
Overgiv din vej til Herren, stol på ham, så griber han ind. (Sl 37,5 s.499)

Baggrundsstof

Tid

Folket havde forlangt: Vi vil have en konge, ligesom de andre lande rundt om os. Vi vil! Et krav. Efter Saul fulgte en tid under Guds velsignelse. David var en konge efter Guds hjerte. Velsignelsen gjorde rig. Kongerne, der fulgte efter David, levede ikke helt med Herren, og særlig alvorligt blev det, da Akab blev konge og giftede sig med en hedensk kvinde (mellem år 874-853 f.Kr.). Akab gjorde det, som var ondt i Herren øjne.

Guds handlemåde

Kongens forbillede førte forfærdelige konsekvenser ind over Guds folk. De bliver forhindret i at tjene den levende Gud. Gud ønsker at få dem i tale. Det er hans folk; han elsker det. Hvis I er mit folk, så hold mine bud: I må ikke have andre guder end mig. Tørken bliver et kald til omvendelse. Jeg er Herren, jeres Gud. Vælg, hvem I vil tjene.

Religiøse forhold

Jezabel førte guderne Ba'al og Astarte med fra hjemlandet. Præsterne var i tjeneste hos hende, og alle, som vovede at sige: "Min Gud er Herren", blev slået ihjel. Der blev bygget templer til Ba'al og Herrens templer blev revet ned. Kvinden i kongens liv havde meget at sige. Herrens advarsel: "Bland jer ikke med dem," blev ikke efterlevet i dette ægteskab. Ba'al var guden, som skulle give frugtbarhed, og man dyrkede og tilbad den efter Jezabels ordre.

Tegnet af Nomi Høeg 11 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Måske kender I til at prøve kræfter med hinanden for at se, hvem der er stærkest? Det var der også engang en mand, som hed Elias, der gerne ville finde ud af. Elias var en profet, dvs. én som blev sendt med besked fra Gud.

Selve teksten

1. Der var også en konge i landet. Han hed Akab. Han var gift med Jezabel, og de to ville ikke tro på Gud i Himlen. I stedet for troede de på andre guder, som var lavet af sten og træ. De lærte også Guds folk at tro på disse guder. Og mange af dem glemte Gud i Himlen og begyndte at bede til de figurer, som kongen og hans kone havde fået stillet op.

2. En dag sagde Elias til kong Akab: "Kald hele Israels folk sammen på Karmels bjerg. Sørg for at alle de, der lærer folket at tilbede Ba'al, også kommer."
3. Da de alle var forsamlede på bjerget, stod Elias frem og sagde: "Vi bygger hver et alter. I bygger et alter til Ba'al, som er jeres gud, og jeg bygger et alter til Herren, min Gud. Så lægger vi brænde og noget kød op på alteret, men ingen af os må tænde ild til alteret. Den gud, som svarer med ild, ham vil vi følge. Alle syntes, at det var en god idé."
4. Ba'al's profeter byggede først et alter til deres gud. De lagde brænde og offerkød på alteret og begyndte at bede. Men selvom de dansede og råbte til Ba'al hele dagen, skete der intet. Elias begyndte at gøre lidt grin med dem, for at folket skulle indse, hvor håbløst det var, at bede om hjælp hos en gud, der var lavet af sten. Han sagde: "Måske er jeres gud taget ud at rejse, eller måske er han faldet i søvn? Måske skal I bare råbe lidt højere?" Folket ventede spændt, men der skete intet - absolut intet."
5. Så trådte Elias frem. "Kom herhen til mig," sagde han. Han stod stille og roligt og ventede, indtil alle var forsamlede omkring ham. Så byggede han et alter for Herren. Han lagde brænde og offerkød op på alteret og overhældte endda det hele med vand."
6. Elias råbte ikke - han hverken dansede eller sprang omkring. Stille og roligt bad han Gud, om han ikke nok ville lade alle disse mennesker se, at det er Himmels Gud, der er den eneste sande og levende Gud. "Svar mig, Herre," bad Elias!
7. Gud hørte hans bøn, og svarede ved at lade ild falde ned fra Himlen. Alt vandet blev slikt op, og kødet, der lå på alteret, blev brændt op. "Herren er Gud," råbte nu hele Israels folk."
8. Gud ønsker også, at vi skal vide, at Herren er vores Gud. At han er mægtig, og at intet er umuligt for ham."

Til de voksne

Gud vil ikke dele os med nogen anden. Han ønsker, at vi skal kende Ham, som er den eneste sande Gud.

Tegnet af Nomi Høeg 11 år

Især for de små

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- hvad en afgud er.
- at der også findes afguder idag.
- Gud altid hører, når vi beder til ham.
- at han altid svarer.

Tekstens pointe

Gud vil, at alle mennesker skal frelses. Han vil ikke dele os med nogen.

Indledning

Elias var eftersøgt, men Akab og hans folk kunne ikke finde ham, for den som er skjult af Gud, er i sikkerhed. Elias gjorde det, som Gud sagde, han skulle, og Gud sørgede for ham på en ganske særlig måde. Gud vidste, hvad der skulle ske. Han havde styr på det hele.

Hvis ingen vil fortælle om Gud, så er der heller ingen, der kan lære ham at kende. Elias turde, fordi han stolede på Gud. Når man spiller fodbold, er det vigtigt, at man

har den stærkeste og farligste målscore på holdet - det kan være altafgørende for udfaldet! Elias havde den stærkeste på sit hold!

Selve teksten

Tænk engang i tre og et halvt år havde Akab ledt efter Elias. Han havde sendt soldater ud for at finde ham. De havde endda spurgt i udlandet, men havde ikke kunnet finde ham, for Gud passede på Elias.

Da de to mødtes igen, var Akab godt vred. Han sagde, at det var Elias' skyld, at det ikke havde regnet i lange tider. Elias var rolig, og gav besked om, at hele Israels folk skulle komme op på Karmels bjerg. "Jeg har noget, jeg gerne vil snakke med jer om. Sørg især for, at Ba'als profeter også kommer," sagde han til kongen. Kong Akab gjorde, som Elias sagde. Trods sin kongemagt, måtte han adlyde Elias, for Gud stod bag Elias' ord. Næste dag kom der rigtig mange op på Karmels bjerg. De måtte hen og se, hvad denne Elias, som kong Akab havde ledt efter så længe, ville dem på Karmels bjerg. De var nysgerrige.

Selvom Elias var helt alene, var det ham, der dirigerede slagets gang. "Vi bygger hver et alter, lægger brænde og kød på alteret, men ingen må tænde ild. Så beder I Ba'al om ild, og jeg beder Herren om ild. Den Gud, der svarer med ild, han er Herren." Det syntes de alle var et godt forslag, og de gik i gang med at bygge deres alter med det samme. Meget stod på spil for Ba'als profeter. De fik lov til at begynde. Elias var helt alene, men han vidste: Jeg har den stærkeste på mit hold. Da Ba'als profeter var færdige med at bygge deres alter, begyndte de at råbe og bede til Ba'al. Men der skete ingenting. Elias ville have folket til at se, at det er håbløst at bede til en gud, der er lavet af sten. Derfor sagde han til dem: "Måske er jeres gud på rejse - eller måske sover han? I må råbe lidt højere."

Ba'als profeter bad det meste af dagen. Ved aftenstid trådte Elias frem og sagde: "Kom hen til mig." Han byggede et alter til Herren, lagde brænde og kød på alteret. "Hæld masser af vand ud over det hele," sagde Elias, og hele alteret blev gennemvædet. Så trådte Elias frem og sagde til Gud: "Lad hele dette folk vide, at du er Herren og ingen anden. Jeg be'r dig, send ild."

Gud svarede på hans bøn. Gud er "den farlige målscore" - den stærkeste. Han sendte ild fra Himlen, og brændet og kødet - ja, alt blev slikket væk. Israels folk kastede sig til jorden og sagde: "Det er Herren, der er Gud."

Alle Ba'alsprofeter måtte udryddes! De måtte ikke være der næste dag og fortsætte med deres falske historier om, at det er Ba'al, der er Gud.

Elias stolede på, at Gud var med ham, og hele Israels

Tegnet af Amalie Hæg 6 år

folk fik med deres egne øjne set, at Herren er Gud, for allerede inden det blev nat, havde Gud igen sendt regn ned over Israel.

Slut evt. af med at snakke med børnene om, hvordan vi kan være med til at vise andre mennesker, at Gud stadig er den eneste sande og levende Gud - og at han hører bøn - også i dag!

Især for de store

Teksten pointe

Du må ikke have andre guder end mig (jf. 2 Mos 20,1-4).

Tal om:

- at Gud ikke vil dele os med nogen anden. Han er vores skaber - **og vores far**, som er i himlene. Han havde valgt Israel som sit folk. Han havde indgået aftalen: "Hold mine befalinger, og jeg vil være jeres Gud." Han vil én ting - have fællesskab med os.

Fortæl lidt om Obadja. Han havde efter eget udsagn (v.7-16) gjort meget i det skjulte, men han havde ikke

vovet at springe helt ud på Herrens løfter. Elias hører, hvad han siger, men man fornemmer, at han ønsker, at Obadja må få lov at erfare velsignelsen ved at turde gå helt ud på Herrens løfter alene. "Se nu at komme af sted Obadja, så Herren kan velsigne dig!"

Fortæl om:

- Akabs og Elias' møde efter den lange tørkeperiode. - at Akab anklager Elias, men frygtløst vender Elias det om - det er gået sådan, fordi I har vendt Herren ryggen. Forskellen på de to: Sl 73,27-28. - Elias' forslag om at mødes på Karmels bjerg - og det opgør, der venter forude.

Elias er tilsyneladende uden håb - intet menneske tør stå ved hans side (v.21). Alligevel er det Elias, der styrer slagets gang! Hvorfor mon? Elias var på "Den stærkestes Hold."

Tal om:

- håbløsheden, der breder sig blandt Ba'als profeter. - at Elias tydeliggør deres situation endnu mere med tilråb om en sovende gud - en gud, der lige er et andet sted og skal råbes op. Men der er intet svar. I lang tid havde de levet som herskere - men uden håb - det håbløse ses, stilles her offentligt til skue.

Fortæl om:

- Elias, der træder frem (v.30). Alle adlyder ham og kommer på hans bud. - at Elias lader Herrens alter genopbygge. - hvorfor netop 12 sten? (tallet på Jakobs sønner). Til Jakob havde Gud sagt: Du skal hedde Israel! Elias gen-

Tegnet af Amalie Hæg 6 år

Til eftertanke

Du må ikke have andre guder end mig. (2 Mos 20,3 s.72)

opfrisker her deres historie. Hvem er det der har udvalgt jer? Hvem er det, der har givet jer landet? Hvem var det, der var med jer al den tid, I gik i ørkenen? Hvem førte jer ud af Egypten? De kendte Guds Ord og Guds handlemåde, alligevel var de kommet bort fra Herren deres Gud.

- Elias beder til Gud. Ingen skrigen og råben eller slåen til blods. Stille, i fuld tillid til Herren og med et brændende ønske om, at folket igen skal kende, at Herren er deres Gud.

Han er overbevist om Herrens magt og kærlighed til folket. Gud vil, at de skal vende tilbage. Gud elsker for sin egen skyld. Guds kærlighed til sit folk læser vi også om i Es 43,18-25.

Tal om:

- Guds svar på bønnen. Elias var i tjeneste hos den stærkeste. Han blev ikke til skamme, og folket valgte: Herren er Gud. - kan vi bede ligeså konkret til Gud i dag? - svarer Gud ligeså konkret på vores bøn? Det onde må udryddes, skaf alle profeter væk. De må ikke mere vildlede folket. Der er kun plads til den levende Gud. Deres ansvar for frafaldet var stort. Ingen kan tjene to herrer. - hvilke afguder er aktuelle i vores tid/liv idag? - er det også en fare for os i dag, at vi både vil have Gud og... i vores liv?

Stadig stolende på Guds kærlighed, er det igen Elias der uddeler ordrerne (v.41-46): Spis Akab, for der kommer regn. Selv har han ikke tid, men Elias beder og minder Gud om hans løfter.

Huskeord
Nu skaber jeg nyt.
(jf. Es 43,19 s.644)

Baggrundsstof

Tid

Vi befinder os efter Akabs død. Hans søn Akazja bliver konge i sin fars sted. Han følger i sin fars fodspor. Oplevelsen af den almægtige Guds indgreb på Karmels bjerg fæstner sig hverken hos kongefamilien eller hos folket. Han spørger Ba'al til råds i alvorlige spørgsmål (2 Kong 1,2).

Guds handlemåde

Gud er stadig Herren, der elsker sit frafaldne folk. Han er aktiv, den handlende, den, som vil have sit folk tilbage. Han ønsker at nå dem gennem sine tjenere. Han er trofast mod sit ord: "Jeg vil være jeres Gud." Men stadig gælder det dog: "I må ikke have andre guder end mig."

Religiøse forhold

Det er stadig Ba'al, Ekrons gud, som bliver spurgt til råds. Elias står som den, der er kendt for at tale Herrens ord. Han minder igen og igen folket om: Vi har en Gud i Israel. Han er Herren jeres Gud.

Vanskelig vending

To dele af din ånd (v.9) kommer fra den førstefødtes ret til en dobbelt arv (5 Mos 21,17). Det, Elisa be'r om her, er egentlig, at han må være Elias' arvtager, at han må få hans åndelige udrustning til brug i tjenesten. Han betragter altså sig selv som Elias' "åndelige søn".

Tegnet af Sara Askholm 9 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Har I prøvet at være rigtig trætte, fordi I har haft meget travlt? Vi har nu hørt en del om Elias. Han var en af Guds hjælpere, en profet, som skulle fortælle andre, hvad Gud sagde. Han var træt nu. Han trængte til én, der tog sig af ham/hjalp ham.

1. Elias går sig en lang tur sammen med sin gode ven, som hedder næsten det samme som ham selv - Elisa. De to ved godt, at i dag er det sidste gang, de skal være sammen. Elias skal nemlig snart flytte. Han skal flytte hjem til Gud. Gud havde sagt: "Jeg kommer snart og henter dig."
2. Elisa er ked af det, for det er hans bedste ven, men han ved også, at sådan må det være. Elias - hans bedste ven - er nu færdig med sit arbejde hernede på jorden.
3. Da de har gået langt, spørger Elias sin ven: "Er

der noget jeg kan gøre for dig? Er der noget, du ønsker af mig, inden vi skal sige farvel?" Hvad mon Elisa ønsker sig? Noget til sig selv? Nej, han ved, at han skal fortsætte Elias' arbejde, så det, han ønsker sig allermost, er, at Gud vil være med ham, ligesom Han har været med Elias.

4. Det, du spørger om, er ikke noget, jeg kan bestemme. Det er kun Gud, der kan give dig det. Men hvis du får lov til at se, hvordan Gud henter mig hjem, så ved du også, at Gud vil give dig det, som du bad om.
5. Hør - det begynder pludselig at storme (lav "blæsevejrslude" - og lyd), og mens de går og snakker med hinanden der på vejen, ser Elisa en ildvogn, trukket af ildheste! Og pludselig går hans bedste ven Elias ikke ved siden af ham længere! Gud har hentet ham hjem til Himlen.
6. Elisa er både glad og ked af det på samme tid. Ked af det, fordi hans bedste ven er væk og glad, fordi han ved: Jeg får det, jeg har brug for, så jeg kan arbejde for Gud og være en god tjener for ham.

Til de voksne

Elisa bliver stillet et meget vigtigt spørgsmål: Hvad vil du, jeg skal gøre for dig?

I NT spørger Jesus en blindfødt: "Hvad vil du have, jeg skal gøre for dig?" Den blindfødte beder ikke om penge eller en madpakke, nej, han svarer i tillid til, at det er Herren der spørger: "Må jeg få mit syn igen," - og han fik, hvad han bad om (Luk 18,41-43). Herren står også foran os og spørger: "Hvad vil du have, jeg skal gøre for dig?"

Tegnet af Amalie Holm 9 år

Især for de små

Tekstens pointe

Når Gud spørger os om at gøre noget for ham, så giver han os også det, som vi har brug for til at kunne gøre det. Han sender os ikke ud alene.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- er der nogen af jer, der har prøvet at flytte? Det skulle Elias nu. Skal man flytte, er der som regel nogle, man er nødt til at sige farvel til. Det er ikke rart, og man vil gerne trække tiden ud for at få mere tid sammen - man har ikke lyst til at give slip.

- at bede til Gud. At han har meget, han vil give os. - at tale med Gud, lytte til Ham, og at se efter Guds svar. Det kan godt være et andet svar, end vi regner med.

Indledning

To meget gode venner går en rigtig lang afskedstur. En gåtur på ca. 45 km. De er hos forskellige mennesker, som tager afsked med Elias. Mange ved, at nu er tiden kommet, hvor Elias skal flytte hjem til Gud.

Selve teksten

Elisa vil ikke sige farvel, men bliver ved at gå sammen med ham. På et tidspunkt kommer de til Jordanfloden. Der er ingen bro, men Elias tager sin profetkappe af, lægger den sammen og slår på vandet. Der bliver en

vej gennem vandet, og de går over floden uden at få våde sko.

Ovre på den anden side spørger Elias sin ven om noget vigtigt: "Er der noget, jeg kan gøre for dig, før jeg skal hjem til Gud?"

Elisa er ikke længe om at svare. Han ønsker ikke noget specielt til sig selv. Han ved nemlig, at det er ham, der skal overtage Elias' opgave som Guds tjener, når Elias ikke mere er her på jorden. Elisa synes bare slet ikke, at han kan. Han tænker: Jeg har ikke de gaver fra Gud, som Elias har. Derfor siger han til Elias: "Jeg vil gerne tjene Gud med de evner, du har Elias." Elias ved, hvad han mener, men han ved også, at det ikke er noget, han kan bestemme over. Det kan kun Gud.

Elias har meget tæt kontakt med Gud. Han ved, hvad der venter Elisa. Så han siger: "Hvis du ser, når jeg bliver hentet af Gud, så vil du få det, som du be'r om."

De to venner går langsomt videre. De snakker stadig, for der er så meget, som skal siges. Lige med ét høres en susen, og de to venner bliver skilt fra hinanden - ikke af stormen, men af en ildvogn, trukket af ildheste. Det må have været noget Elisa aldrig senere glemte. Så tæt ved Gud. Elias kommer med i vognen, og Elisa må blive tilbage.

Elisa er meget ked af, at hans ven er rejst. Men han ved også, at Elias nu er hjemme hos Gud, hvor han har det godt. Han samler Elias' kappe op. Han tager den med hen til floden igen, og Elisa slår på vandet med den, mens han råber: "Hvor er nu Elias' Gud?" Måske han gennem spørgsmålet egentlig ville sige: Vis mig nu, min Gud, at du giver mig alt det, jeg har brug for, for at jeg kan gå ind i det arbejde, du vil have gjort.

Gud hører hans bøn. Elisa får lov at se og mærke: Elisa, jeg sender dig ikke alene ud i opgaven - jeg er her sammen med dig. Jeg er Herren din Gud, som har al magt.

Der var også andre, som så, at Gud var med Elisa, ligesom han var med Elias. Nogle af mændene havde set ham på afstand i byen Jeriko. De var klar over, at der var sket noget med Elisa.

Afslutning

Hvis vi kunne få et ønske opfyldt, hvad ville vi så ønske?

Tegnet af Ester Kaputu 9 år

Især for de store

Tekstens pointe

Den Gud kalder til en opgave, udruster Han også.

Indledning

Elias havde haft et langt og virksomt liv her på jorden. Der var mange opgaver, som havde været vanskelige, og menneskeligt set havde han stået meget alene. Den sidste tid i sit liv var der én, han var sammen med næsten hele tiden. Det var ham, som skulle overtage hans arbejde - nemlig Elisa.

Fortæl om:

- forholdet mellem Elias og Elisa.
- det faktum at Elias' tid på jord er ved at være forbi, og at Elisa er den, der skal overtage hans arbejde.

Tal om:

- at Elisa er meget villig. Han vil gerne tjene Gud Herren. Alligevel er det svært for Elisa at tage afsked og at slippe Elias.
- at de fleste af os nok kender til det at føle sig "lille" i forhold til andre. Det kan sommetider være svært at leve op til andre - og det, de har gjort.
- hvordan vi kan vide, hvad det er, Gud vil med os, eller hvad han kalder os til.
- hvordan Gud udruster.

Fortæl om:

- deres lange gåtur.
- hvad de mon har talt om på den lange vandring (i alt ca. 45 km).
- overgangen over Jordanfloden.
- afskeden med Elias.

Tal om:

- Elias spørgsmål: hvad vil du jeg skal gøre for dig?
- Elisas svar. Han lader sig ikke nøje med lidt. Han forventede meget fra Gud, og han fik meget. Elisa tænkte ikke på sig selv, da han skulle svare. Han vidste: Jeg har brug for udrustning, hvis jeg skal gøre tjeneste for Gud. Det er ikke kun noget man uddanner sig til, men det er også noget, man må have givet fra Gud. Begge dele var vigtige - ikke kun undervisningen, som profetskolen gav, men også Guds udrustning til tjenesten.

Fortæl om

- Elias bortgang. Hvor herligt det må have været. Fri fra alt det onde her på jord (fx Akabs og Jezabels had), for så for evigt at være sammen med Herren, som han havde tjent.

Tal med børnene om:

- døden - ingen ved hvornår.
- Jesu genkomst, ingen kender dagen eller timen.
- at dø som en, der har sat sin lid til Gud for Jesu skyld.
- Akabs ende her på jord og Elias' ende. Hvilken forskel!

Tal om:

- udrustning.
- Elisa blev spurgt om at gå ind i opgaven med at holde Guds folk fast i, at de har en Gud i Himlen. Det var et arbejde, som han ikke vovede at påtage sig af sig selv. Men på vej tilbage får han lov til at se, at Gud havde

Tegnet af Isak Tambjerg 8 år

Til eftertanke

Vær ikke bekymrede for noget, men bring i alle forhold jeres ønsker frem for Gud i bøn og påkaldelse med tak.

(Fil 4,6 s.1077)

givet ham det, han bad om. Han slår på vandet med Elias kappe. Og vandet deler sig. Så ved han, at Gud også vil give ham det, han har brug for i opgaven.

Samtidig var det også et tegn for andre, at Elisa havde overtaget arbejdet. Han bliver nu profeten, som får lov at hjælpe rigtig mange mennesker.

Huskeord
Hvis I bliver i mig,
og mine ord bliver i jer,
så bed om, hvad I vil,
og I skal få det.
(Joh 15,7 s.978)

Baggrundsstof

Tid

Ca. 850 f.Kr. Akab er død, ligeså Akazja, en af hans sønner. Nu er det Joram, også en af Akabs sønner, der er konge. Han fjerner den Ba'alstøtte, hans far havde fået lavet, men han holder dog fast i de afguder, som kong Jeroboam havde indført (1 Kong 12,28-30+2 Kong 3,3). Han gør altså også - helt som sine forældre - hvad der er ondt i Herren øjne. Han har problemer med nabolandene. Aram er et af landene, det vi i dag kender som Syrien. Aramæerne tog med jævne mellemrum på plyndringstogt ind i Israel, hvor de forsynede sig med høsten, rigdommene og af landets kvinder og børn.

Guds handlemåde

Gud brugte sin profet Elias i opgøret mod afguderne. Hans navn var i sig selv et kald, det betød: Min Gud er Herren. Gud giver folket Elisa som profet efter Elias, hans navn betyder: Herren frelser. Elisa får på en anden måde lov at formidle budskabet om, at Gud hjælper. Han får især lov at sprede budskabet: Herren frelser.

Religiøse forhold

Ba'alstøtten fjernes, og da Israel (Nordriget) får problemer med Moab, spørges der efter én, som har Herrens ord (2 Kong 3,9-12). Kongen i Juda (Sydriget) - Josafat gør hvad der er ret i Herrens øjne (1 Kong 22,43-44). Dog får han ikke fjernet offerhøjene, og nogle i folket fortsætter med deres afguder på højene.

Tegnet af Mathilde Haahr Olesen 7 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Kender I til at have en uven? Én som ikke er god ved én? Det gjorde Guds folk. De var uvenner med et helt folk. Nogle gange kom de bare ind i landet og tog lige, hvad de havde lyst til. Nogle gange stjal de også børn. Idag skal vi høre om en pige, som faktisk engang var blevet stjålet og var kommet til at bo i et land, som slet ikke var hendes eget og hos en familie, som hun slet ikke kendte.

Selve teksten

1. Hun kom til at bo og arbejde hos en mand, som var meget rig. Den lille pige havde det godt her.
2. En dag blev Na'aman alvorligt syg. Man kunne ikke få noget medicin for den sygdom, og der var ingen læger, der kunne hjælpe ham.
3. Den lille pige kom til at tænke på, hvad hun havde lært hjemme hos sin mor og far: Bare Na'aman havde boet i mit land, for så havde han kendt vores profet. Han havde helt sikkert kunnet hjælpe ham med at blive rask.

4. En dag sagde hun det til Na'amans kone. "Hvad siger du - kender du en mand, som kan gøre Na'aman rask?"
5. Na'aman tog mange dyre og fine gaver med, da han rejste af sted. Hvor var han spændt!
6. Men det gik slet ikke, som Na'aman havde regnet med. Elisa kom ikke engang ud til ham. Han sendte bare sin tjener ud med beskeden: "Bad dig syv gange i Jordanfloden."
7. Nej, hvor blev han skuffet, ked af det og vred! Han havde allermest lyst til at rejse hjem igen. Heldigvis fik hans tjenere overtalt ham til at gøre som Elisa sagde.
8. Na'aman tog ned til Jordanfloden, klædte sig af og trådte ud i det kolde vand. Han dykkede ned under vandet én gang, to gange, tre - fire - fem gange, men der skete ingenting. Alle de hvide pletter på hans krop var der stadig væk. Sjette gang - og sygdommen var stadig ikke forsvundet. Men syvende gang da han steg op af vandet, var alle de hvide pletter væk - han var helt rask! Gud havde gjort ham rask - hvor fantastisk!
9. Na'aman slap ikke kun af med sin sygdom, han kom også til tro på Gud. Alt sammen fordi en pige turde vise vej til én, som kunne hjælpe.
10. Gud har også givet os en måde at slippe af med syndens mange sorte pletter på. Vi må tro på det, Guds ord siger om Jesus - at han kan rense os og gøre os fuldstændig rene.

For de voksne

Når Gud anviser en vej til frelse, så er det **vejen**. Na'aman havde ikke andre muligheder for at blive rask end at gøre, som Elisa sagde. Vi har ikke andre muligheder for at blive frelst end at tro på Guds Søn.

Tegnet af Minna Ipsen 6 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud bruger endog det, som ser så småt ud. Han brugte engang en drengs madpakke til at mætte mange mennesker og samtidig vise sin almagt, og her bruger han en lille piges vidnesbyrd.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- at i trafikken er der en masse skilte, der viser os, hvordan vi skal færdes i trafikken - hvordan og hvor vi skal gå osv. Det er godt, når nogen eller noget viser os, hvordan vi skal komme videre.
- at frelsen er gratis. Den kan ikke købes for sølv eller guld. Gud alene er den, der frelser. Han gør det for sin egen skyld.

Indledning

Guds folk havde nogle fjender, som ikke ville lade dem være i fred. Nogle gange tog de på røvertogt, og de stjal, hvad de havde lyst til. Nogle gange tog de guld og sølv, andre gange tog de det, der skulle høstes på marken. Det skete også, at de bortførte nogle børn; dem kunne de bruge som tjenestepiger og -dreng. Engang, da Elisa var profet, havde et af nabolandene været inde i Israels land for at røve og stjæle. De havde taget en pige, som kom til at bo hos Na'aman. Na'aman var kongens hærfører. Det vil sige, at det var ham, der lagde planerne, hvis de skulle i krig.

Selve teksten

Na'aman var rig og havde en kone. Der var mange, der godt kunne lide ham. Det kunne kongen også. Den lille pige fra Israels land skulle bo hos Na'aman og arbejde

for hans kone. Hun fandt hurtigt ud af, at Na'aman var alvorligt syg. Hverken læger eller medicin kunne hjælpe ham af med hans sygdom.

Pigen kendte Gud i Himlen og havde sikkert hørt om hans profet Elisa hjemme hos sin mor og far. Hun sagde derfor til Na'amans kone: "Bare min herre kunne komme til mit land, så kunne profeten Elisa hjælpe ham." Hun har sikkert været en trofast pige, i alt fald tog de hende på ordet. Og da kongen i landet hørte om, at der var mulighed for helbredelse, sendte han sin hærfører Na'aman afsted med mange fine og dyre gaver.

Mens Na'aman rejste med alle sine heste og tjenestefolk, har han måske tænkt: Gad nok vide, hvad ham profeten vil sige, når sådan en fornem én som mig kommer? - og hvad mon han vil gøre? Na'aman var spændt og fuld af forventning.

Men det gik slet ikke, som han havde regnet med. Profeten kom ikke engang selv ud, men sendte sin tjener med besked om, hvad Na'aman skulle gøre for at blive rask: Bad dig syv gange i Jordanfloden - så skal du blive rask. Han måtte nu stole på profetens ord - ikke på sig selv og sin egen rigdom.

Na'aman blev både skuffet, ked af det og vred. Han var helt sikker på, at de holdt grin med ham. Var deres egne floder ikke gode nok? Han kunne ligeså godt rejse hjem igen. Heldigvis havde han nogle kloge tjenestefolk med. De sagde til Na'aman: "Hvis nu profeten havde bedt dig om at gøre noget svært, havde du så ikke gjort det? Nu er det noget ganske enkelt og let, han beder dig om. Har du andre muligheder end at stole på ham. Grib chancen - måske bliver du rask?"

Na'aman lod sig overtale til at tage ned til Jordanfloden. Da han trådte ud i vandet, kiggede han på sin syge krop. Huden var grim - der var store hvide pletter flere steder på huden. Hvad skulle en smule vand fra Jordanfloden gøre godt for? Alligevel gik han længere ud i vandet - dykkede sin syge krop ned under vandet - én gang, to gange, tre, fire, fem gange - men der skete ingenting!

Sjette gang han steg op af vandet, var huden stadig grim og plettet - men syvende gang Na'aman kom op af Jordanflodens vand var han fuldstændig helbredt! Han mærkede på sine arme og ben - og huden var blød som på en lille dreng. Ingen hvide pletter - det var næsten ikke til at fatte!

En helt anden Na'aman vender tilbage til Elisa, og denne gang kommer Elisa ud. Na'aman vil give ham gaver, men Elisa siger, at det er Gud, han skal takke - for det er ham, der har gjort ham rask.

Tegnet af Louise Kjeldsen 8 år

En lille piges ord fik stor betydning. Na'aman blev helbredt og kom til tro på Gud.

Ideer til fremlæggelse

Der kom forskellige skilte ind i Na'amans liv. Gå til Samaria, gå til Jordanfloden. Bad dig syv gange i Jordanfloden.

Stop-skiltet kommer frem da han i vrede vil rejse hjem! Lav forskellige skilte, som børnene kender fra trafikken. Tag dem frem, efterhånden som du fortæller om Na'amans liv.

Især for de store

Tekstens pointe

Herren kan bruge det, vi måske synes ser småt ud i sin tjeneste. En drengs madpakke. En lille piges vidnesbyrd.

Indledning

Guds folk havde fjender, som tog på røvertogt ind i Israel med jævne mellemrum. Det kunne være israeliternes høst de tog, deres guld og sølv, ja, endda deres børn. Det var en forfærdelig tid for Israels folk.

Fortæl om:

- pigen, der bliver taget med til et fremmed land.
- hjemmet, hun er kommet fra - og det, hun nu er kommet til.
- Na'aman - hans anseelse, rigdom og hans sygdom. Spedalskhed betød: Ingen nærhed til andre pga. smittefaren. Det var uheldeligt dengang. Der var intet at gøre. Håbløst.

Tal om:

- det at være et vidnesbyrd.
- hvor meget ord kan betyde og gøre.

Et ord kan skade meget, men et ord kan også blive til stor velsignelse. Ingen er uden betydning, og der, hvor Gud bruger vores vidnesbyrd, der bringer det noget med sig.

Fortæl om:

- kongens reaktion, da han hører, at der muligvis er én i Israel, som kan hjælpe endog mod så alvorlig en sygdom som spedalskhed (oven i købet i det land han havde givet ordre til at gå ind i og plyndre!).
- hans griben til penge og gaver og egen magt: **Jeg** skriver et brev...

Tal om:

- Na'amans rejse.
- hvilke forventninger han sikkert har haft.
- hvad han mon har tænkt på undervejs.
- hvilke forestillinger han mon har gjort sig om besøget hos Elisa.
- hvorfor han går til kongen, når pigen havde sagt: profeten i Samaria.

Fortæl om:

- Israels konges reaktion på hans komme.
- Elisa, der sender bud: Lad dem vide, at der i Israel er en profet.

Tal om:

- menneskers tanker og Guds tanker.
- at Gud giver os bare én mulighed. Vi er så vant til frit at kunne vælge på alle hylder.
- at hos Gud gives der bare én vej - én frelsesmulighed!

Tegnet af Line Kristensen 6 år

Til eftertanke

Tro på Herren Jesus, så skal du og dit hus blive frelst.
(ApG 16,31 s.1006)

Fortæl om:

- Na'amans reaktion på det, Elisas tjener siger.
- hans egne tjenere, der allerede havde fornemmet, at det går an at tage den profet på ordet.
- at Na'aman må tænke på en hel ny måde, at der ikke skal gøres en masse, men at det er den lige vej til Jordanfloden, stolende på en Guds profets ord - en troshandling.

Tal om:

- spedalskhed kontra synd.
- hvilke ligheder der er.
- hvorfor synden er så farlig.
- hvorfor det er dødens vej.
- hvad, der gjorde Na'aman ren.
- hvad, der gør mig ren fra synd.

Ideer til fremlæggelse

Leg lidt med huskeordet i powerpoint og lær børnene nogle centrale vers. Har I adgang til en projektor, så bliver det rigtig spændende.

Huskeord
Jesu, hans søns,
blod renses os fra
al synd.
(jf. 1 Joh 1,7 s.1122)

Jesus fortæller lignelser

Den gældbundne tjener

Dagens tekst
Matt 18,21-35
s.880

Baggrundsstof

Tid og sted

Jesus fortæller denne lignelse i Galilæa, umiddelbart før hans sidste rejse til Jerusalem. Denne fortælling er altså fra slutningen af Jesu virke.

Gælden

De to tjenere skyldte henholdsvis 10.000 talenter og 100 denarer. Hvad svarer det til?

1 talent = 6000 denarer, og 10.000 talenter derfor = 60.000.000 denarer.

1 denar = en dagløn for en vingårdsarbejder. Dvs. at 10.000 talenter svarer til 164.383 års arbejde.

100 denarer er: ca. 600.000 gange mindre end 10.000 talenter.

100 denarer er altså 0,01667 talent = 100 dages arbejde.

Hvor går grænsen?

Teksten handler om tilgivelse. Peter spørger, hvor mange gange han skal tilgive, om syv gange er nok? Det er jo egentlig mange gange, også set på baggrund af, at de jødiske rabbinere som regel sagde tre gange. Men Jesus vil, at vi skal møde hinanden med samme grænseløse tilgivelse, som han har mødt os med.

Historien er tragikomisk/nærmest latterlig. Kan man overhovedet forestille sig én, der netop har fået eftergivet så meget uden at have en smule storsind over for kollegaen! Jeg tror ikke, denne historie vil blive let at finde gentaget i det "virkelige" liv. Sådan er det med Jesu lignelser. De er ikke naturlige, men fortæller os om den åndelige virkelighed. Det er jo mig, Jesus peger på med denne uforskammede tjener. Det er mig, der har fået eftergivet dette astronomisk store beløb. Bør jeg så ikke tilgive min næste den skyld, han har over for mig?

Tegnet af Søren Larsen 5 år

Skal man altid tilgive?

Teksten kan være svær, da nogle børn lever med mobning eller andre former for overgreb.

Generelt kan man vel sige, at det kræver, at der bliver bedt om tilgivelse. Jesus siger i Luk 17,3, at hvis din broder forsynder sig, så sæt ham i rette, og hvis han angreder så tilgiv ham. Hvad nu hvis han ikke angreder?

At tilgive er ikke tøvst at finde sig i forsyndelserne. Jesus opfordrer os til at hente hjælp, hvis det er nødvendigt (Matt 18,15-16). Det må vi også opfordre børnene til. Det er ikke at sladre. Tværtimod kan det være en hjælp i retning af at kunne tilgive modparten.

Vi skal også tilgive vores næste for vores egen skyld. Ellers kan vi ende med at blive bitre. Og som lignelsen fortæller, kan vi ikke modtage Jesu tilgivelse, hvis vi lever i et uopgjort forhold til næsten. Det uopgjorte vil spærre mellem mig og Gud.

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre en historie, Jesus engang fortalte om det at tilgive.

1. En tjener skyldte kongen rigtig mange penge (fyld en pose med krøllede aviser og læg nogle matadorpenge øverst).
2. Nu skulle tjeneren betale pengene tilbage, men det kunne han ikke. Faktisk skulle han arbejde i mere end 160.000 år for at tjene så mange penge.
3. Han kaster sig ned for kongen og beder om at måtte betale senere!
4. Kongen får medlidenhed og siger, at han ikke behøver at betale pengene.
5. Tjeneren møder en medtjener, som skylder ham lidt penge (vis et par matadorsedler).
6. Tjeneren vil ikke vente med at få pengene af medtjeneren, og sender ham i fængsel, indtil han har betalt.
7. Det hører kongen og kalder tjeneren tilbage. "Jeg gav dig lov til slet ikke at betale de mange penge, du skyldte mig, og nu kræver du den lille smule penge, som din medtjener skylder dig. Når du ikke vil tilgive din medtjener den smule, han skylder dig, vil jeg heller ikke tilgive dig det, du skylder mig. Tjeneren bliver nu smidt i fængsel, indtil han har betalt alt, hvad han skylder (den store pose penge).
8. Jesus slutter med at sige, at når vi har fået vores rigtig store gæld (store pose) tilgivet af ham, alt det forkerte vi har gjort, så skal vi også tilgive andre (få sedler), når de gør noget forkert mod os.

Til de voksne

Det var jo lidt utroligt, at tjeneren mente, at hvis han bare fik tid nok, skulle han nok få afbetalt hans astronomisk store gæld. Det svarer til, at vi tror, vi kan gøre os fortjent til frelsen! Vores gæld er bundløs. Vi er helt afhængige af at blive tilgivet.

Ideer til fremlæggelse

Tag en kasse duploklodser med og byg i samarbejde med børnene et slot og et fængsel. Find desuden en figur der kan være konge, og fire der kan være tjenere. Lad være med at fortælle børnene hvad det skal bruges til. Brug det til illustration undervejs i din fortælling. Tag en pose penge (aviser nederst og matadorpenge øverst) med som illustration af gælden. Vis et par sedler som illustration af medtjenerens gæld. Eller brug flonellograf.

Tegnet af Emma Petersen 8 år

"Leg" lignelsen: Medbring en pose udklædningstøj til brug undervejs. A: "Nu er jeg en konge" (tager en krone på). "Jeg vil finde ud af, hvor mange penge, mine tjenere skylder mig" (regnskabsbog og blyant). "Hov, det var sandelig ikke så godt – ham må jeg straks få talt med. Tjener!" B kommer ind...spil lignelsen indtil B eftergives gælden. B: "Nej, nu skal du være en anden tjener, som skylder mig penge". A: "OK" (skifter udklædning). B kræver sine få penge af A, som jo ingen penge har, og B sender A i fængsel. Nu gider A ikke at lege mere, hun synes B er rigtig streng. Spørg børnene: Synes I også, at B var streng. Hun kunne da godt have tilgivet A. Hun fik jo selv tilgivet meget mere. Sådan vil Jesus, at ligesom han tilgiver os den store gæld - al vores synd, skal vi tilgive hinanden den lille gæld/den smule ondt en anden gør over for mig.

Især for de små

Tekstens pointe

Når nogen kommer og siger undskyld, skal vi tilgive dem.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal om:

- at sige undskyld
- at bede om tilgivelse
- at give tilgivelse.

I "Fadervor" beder vi: Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere. Det er lidt svært at forstå, hvad det egentlig er, vi beder om. Prøv at høre om nogle af børnene ved, hvad det betyder. Jesus fortalte engang en historie, hvor han forklarede, hvad det betød.

Indledning

Måske har du prøvet at have en legekammerat på besøg, som kom til at ødelægge noget af dit legetøj. Måske noget af det du var allermost glad for. Måske legede hun endda lidt vildt med det? Så kan det være svært ikke at blive rigtig sur. Og tænk hvis hun nu kom til at gøre det to eller tre gange. Ja tænk nu, hvis hun syv gange kom og sagde: "Undskyld, men jeg er altså kommet til at ødelægge noget af dit legetøj."

Hvor mange gange skal vi egentlig så sige: "Det skal du ikke tænke mere på, du er tilgivet?" Det fortalte Jesus engang en historie om:

Selve teksten

Der var engang en konge, der ville finde ud af, hvor meget hans tjenere skyldte ham.

En tjener skyldte 10.000 talenter - det var rigtig mange penge - og det var umuligt for ham at betale pengene tilbage.

Kongen befalede, at tjeneren, hans kone og børn skulle sælges, så gælden kunne betales.

Tjeneren bønfuldt kongen om udsættelse af tilbagebetalingen.

Kongen var god! Han fik medlidenhed med sin tjener, og da han vidste, at det ville være umuligt for ham at betale pengene tilbage, eftergav han ham hele gælden. Lidt efter mødte tjeneren sin medtjener, som skyldte ham et mindre beløb. Han krævede pengene tilbagebetalt med det samme.

Medtjeneren bad om tålmodighed, han skulle nok betale det, han skyldte.

Men tjeneren var hårdhjertet og sendte sin medtjener i fængsel (hvilket dog var helt lovligt).

De andre medtjenere så, hvad der skete og skyndte sig op for at fortælle kongen det hele.

Kongen blev vred. Kunne tjeneren ikke have forbarmet sig over sin medtjener, ligesom kongen havde forbarmet sig over ham?

Kongen kastede tjeneren i fængsel, indtil han fik betalt gælden.

Det var ret strengt, at tjeneren ikke ville eftergive sin medtjeners gæld, når han selv lige var blevet befriet for sin egen store gæld. Jesus vil lære os, at vi ikke skal sætte grænser for, hvor mange gange vi skal tilgive. Vi har jo også selv behov for at blive tilgivet mange gange.

Ideer til fremlæggelse

"Leg" lignelsen: Medbring en pose udklædningstøj til brug undervejs. A: "Nu er jeg en konge" (tager en krone på). "Jeg vil finde ud af, hvor mange penge, mine tjenere skylder mig" (regnskabsbog og blyant). "Hov, det var sandelig ikke så godt - ham må jeg straks få talt med. Tjener!" B kommer ind...spil lignelsen indtil B eftergives gælden. B: "Nej, nu skal du være en anden

Tegnet af Cecilie Sofie Jensen 9 år

tjener, som skylder mig penge". A: "OK" (skifter udklædning). B kræver sine få penge af A, som jo ingen penge har, og B sender A i fængsel. Nu gider A ikke at lege mere, hun synes B er rigtig streng. Spørg børnene: Synes I også, at B var streng. Hun kunne da godt have tilgivet A. Hun fik jo selv tilgivet meget mere. Sådan vil Jesus, at ligesom han tilgiver os den store gæld - al vores synd, skal vi tilgive hinanden den lille gæld/den smule ondt en anden gør over for mig.

Brug flonellograf.

Især for de store

Tekstens pointe

Spørgsmålet: "Hvor ofte skal jeg tilgive?", bliver til en urimelighed og absurditet for den, der selv er blevet tilgivet med en grænseløs tilgivelse.

Indfaldsvinkler til teksten

Leg gæt og grimasser: To skal mime følgende: En mand(1) stjæler noget fra en anden(2), men får dårlig samvittighed. Han afleverer det tilbage; beder om tilgivelse og får det. Bagefter skubber manden(1) til den anden(2), så han falder; han beder om tilgivelse og får det. Til sidst tørrer han sine beskidte fingre af i den andens jakke; han fortryder det og beder om tilgivelse. Nu skal børnene gætte, hvad der blev vist. Tal derefter om, hvorvidt I tror, at manden vil tilgive ham igen. Er det rimeligt? Hvad siger Jesus?

Klip en annonce ud fra en avis med en tvangsauktion. Tal om, hvad det vil sige. Man skylder så meget, at man ikke kan betale det tilbage. Sådan er vores situation overfor Gud. Som Gud tilgiver os, skal vi også tilgive hinanden.

Hvad hedder den femte bøn i Fadervor? (Jesus har netop en kommentar til denne bøn i "Fadervor" -Matt

6,14-15). Vi beder ofte denne bøn, men hvad betyder den egentlig?

Tal om:

- det at sige undskyld, når vi har gjort noget forkert. Det kan godt være svært.

- hvad gør vi, når nogen beder os om tilgivelse?

Indledning

Hvor mange gange skal jeg tilgive én, der gør noget forkert imod mig? Er syv gange nok? Det spurgte Peter - Jesu discipel - engang Jesus om? Jesus sagde 77 gange!. Hvad Jesus egentlig mente med det, fortalte han med en lignelse:

Selve teksten

Fortæl om:

- **kongen**, der gjorde sit regnskab op for at finde ud af, hvor meget hans tjenere skyldte ham.

- **tjeneren**, der skyldte ham det enormt store beløb og som umuligt kunne betale.

- **kongens befaling** om at sælge tjeneren, hans kone, børn og alt hvad han ejede - for at kunne betale gælden. Havde han lov til det?

- **tjeneren**, der bønfuldt kongen om udsættelse og sagde: "Jeg skal nok betale dig det alt sammen."

- **den gode konge**, der fik medlidenhed med sin tjener og eftergav ham hele gælden.

- **tjeneren**, der lod sin medtjener kaste i fængsel, fordi han skyldte ham et mindre beløb, som han ikke kunne tilbagebetale på stående fod.

- **kongens reaktion**, da han hørte, hvad der var sket!

Tal om:

- hvem kongen, tjeneren og medtjeneren er et billede på.

- hvorfor mon tjeneren gav indtryk af, at han ville betale gælden senere, når enhver vidste, at det var helt umuligt?

Tegnet af Mikkel Risbjerg Kristensen 6 år

Til eftertanke

Døm ikke, for at I ikke selv skal dømmes. For den dom, I dømmes med, og det mål, I måler med, skal I selv få tilmålt med.

(Matt 7,1-2 s.865)

- hvornår vi handler som den gældbundne tjener.
- at vi ikke skal tilgive for at få Guds tilgivelse, men at vi elsker, fordi Gud elskede os først (1 Joh 4,19).
- hvad det vil sige at tilgive. Det er ikke at se igennem fingre med det skete, men at få gjort op med det forkerte.
- om man altid skal kunne tilgive?
- hvad nu, hvis én har gjort noget imod mig, men ikke beder om tilgivelse? (se evt. Baggrundsstof).

Ideer til fremlæggelse

Læs teksten i fællesskab fra Bibelen. Repeter den som et optrin med børnene i de forskellige roller som konge, tjener, medtjener og to-tre andre tjenere. En stol til kongen, og et aftalt sted til fængslet.

Lav dukker (evt. stangdukker eller sokkedukker) og to baggrunde som henholdsvis slot og fængsel. Øv lignelsen som dukkespil. Optag det evt. på video og vis det til forældredag eller lignende.

Lad børnene finde en hverdagssituation som illustrerer tekstens budskab. Man kan arbejde med det på samme måde som ovenstående.

Huskeord
Forlad os vor skyld,
som også vi forlader
vore skyldnere.
(Matt 6,12 s.864)

Baggrundsstof

Tid

Jesus fortæller denne lignelse som afslutning/konklusion på bjergprædikenen (Matt 5-7). Bjergprædikenen holdt Jesus efter apostelvalget, og lignelsen er altså ikke fra hans allertidligste virke.

Sted

Jesus havde bosat sig i Kapernaum (Matt 4,13), og bjergprædikenen foregik på en bjergskråning - ikke langt derfra. Bjergskråningen er på ca. 160 m og ligger ned mod Genezareth Sø.

Tekstens sammenhæng

Bjergprædikenen er en tale til disciplene og til dem, der fulgte Jesus. Den (herunder også lignelsen) er altså talt til de kristne.

Mod afslutningen underviser Jesus ikke længere, men han er optaget af at få respons på indholdet i bjergprædikenen. I versene (21-23) - lige inden lignelsen - advarer Jesus imod kun at bruge mundens bekendelse, og lignelsen er en advarsel imod udelukkende intellektuel kundskab om Gud. Det skal kendes og ses på os, at vi er Guds børn.

Efterfølgelse

Lignelsens tema er efterfølgelse. Det grundlæggende er vores afhængighed af Jesus og forbundetheden med ham. Er den intakt, vil det få følger i ord og gerning. Den kloge mand hørte og handlede efter Jesu ord. Troen genspejles i det liv, vi lever. En tro uden gerninger er en død tro (Jak 2,17). Efterfølgelsen handler både om at danne modkultur - at være lys og salt i verden (Matt 5,13 ff.), og om at leve troens liv bl.a. gennem bøn og faste (Matt 6,5ff).

Lignelsen slutter dramatisk. Huset faldt, og dets fald var stort. Her taler Jesus om dommens dag (v.21). Hvis ikke

Tegnet af Pernille Hansen 12 år

vi hører, adlyder og handler, mister vi selve livsgrundlaget, forbundetheden med Jesus selv - troen.

Det er vigtigt, vi ikke fremlægger det, som om vi skal efterfølge for at blive frelst - men at vi efterfølger, fordi vi er frelst (Rom 7,6 og Gal 4,1ff.).

Synden bor stadig i os, og vi kender alle til, at det er dovenskaben, egoismen, frygten..., der sejrer. Da må vi bede om tilgivelse. Paulus taler også om denne kamp i Rom 7,21-25.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Da Jesus levede her på jorden, var der tit en masse mennesker omkring ham. Så talte han bl.a. til dem om, hvordan de skulle være overfor hinanden, fx at de skulle være gode ved hinanden. Efter at Jesus har talt sådan til dem, slutter han med at fortælle en historie. Nu skal I høre:

Selve teksten

1. Her er en mand, som skal bygge et hus. Han leder efter et godt sted at bygge sit hus.
2. Til sidst finder han en god klippe at bygge huset på.
3. Han arbejder hårdt, for hans hus skal være rigtig godt. Efter mange dages arbejde er huset færdigt, og han kan flytte ind i det.
4. Så en dag begynder det at regne - ja, det ender med at blive et rigtigt uvejr. Regnen strømmer ned. Det lyner og tordner, og stormen suser mod huset. Men huset bliver stående, fordi det er bygget på klippen.
5. Jesus siger, at den der hører **og gør**, hvad han siger, ligner denne kloge mand.
6. Her er en anden mand. Han skal også bygge et hus.
7. Han synes ikke, det kan betale sig at finde en solid klippe, så han bygger bare sit hus der, hvor han er - lige på sandet.
8. Men en dag da han sidder i huset, bliver det et frygteligt uvejr. Det regner og blæser - og huset falder sammen.
9. Det var ikke klogt at bygge sit hus på sand. Jesus sagde, at den, der hører, hvad han siger, men ikke vil gøre derefter, ligner denne mand, hvis hus styrtede sammen.

Til de voksne

Med denne historie siger Jesus til alle dem, der kalder sig kristne, at hvis troen ikke afspejler sig i vort liv, så ligner vi manden, der byggede på sand. Da bygger vi på et grundlag, som ikke holder på dommens dag.

Ideer til fremlæggelse

1. To bakker med hver sin opstilling:
 - En med klippegrund (en stor sten), et hus og en mand (fx duplo).
 - En med en sandbakke, et hus og en mand. En kande med vand til regnvejr.
2. Logos Media har en folde-ud-bog med titlen "Huset på klippen."
3. Flonellograf.

Tegnet af Sandra 13 år

Især for de små

Tekstens pointe

Vi må høre og gøre, hvad Jesus siger.

Indfaldsvinkler til teksten

1. Mimeleg: Lad tre børn mime legen: "Kongens efterfølger." De andre skal gætte, hvad de mimer. I dag skal vi nemlig høre noget om efterfølgelse.
2. "Hvem bestemmer leg?" Et barn sendes uden for døren, mens resten vælger en leder, der skal vise, hvad de andre skal gøre. Klør lederen sig i håret, skal alle andre også gøre det osv. Barnet udenfor kommer nu ind og skal gætte, hvem det er, der bestemmer. Sådan går vi faktisk ofte rundt og gør som andre. Jesus siger, vi skal gøre, som han siger. Når vi tror på Jesus, ønsker vi at leve vort liv efter hans vilje.
3. Tal med børnene om at bygge sandslotte i strandkanten. Hvad sker der, når bølgerne kommer? Det er godt, det ikke er vores hus, der står der.

Indledning

Jesus har holdt en lang tale for folket på et bjerg (bjergprædikenen). Han har fortalt dem en masse, om, hvordan de skal leve deres liv, og hvordan de skal være overfor hinanden. Nu vil han gerne, at de skal forstå, at det er godt, de nu har lyttet til, hvad han har sagt, men at det er endnu vigtigere, at de **gør** det, han har sagt. Derfor slutter han denne tale af med at fortælle en historie.

Selve teksten

Fortæl lignelsen.

Her er en mand, som skal bygge et nyt hus. Han er en klog mand, så han leder efter et godt og solidt sted at bygge sit hus, så huset kan blive stående, selvom det både regner og blæser. Til sidst finder han en god klippe at bygge huset på. Han arbejder hårdt, men det vil han også gerne gøre, for hans hus skal være et rigtig godt hus. Efter mange dages arbejde er huset færdigt, og han kan flytte ind i det.

Så en dag begynder det at regne - ja, det ender med at blive et rigtigt uvejr. Regnen strømmer ned. Det lyner og tordner, og stormen susser mod huset. Men huset bliver stående, fordi det står solidt på klippen.

Jesus siger, at den der hører **og gør**, hvad han siger, ligner denne kloge mand.

Her er en anden mand. Han skal også bygge et hus. Han synes ikke, det kan betale sig at finde en klippegrund, så han bygger bare sit hus lige på sandet. Men en dag da han sidder i huset, bliver det igen et frygteligt uvejr, og efterhånden som regnen og blæsten bliver værre, begynder det at knage i huset, og til sidst falder det sammen, fordi sandet skylles væk under huset. Manden skulle ikke have bygget huset på sand. Det var nemlig slet ikke klogt at bygge sit hus på sand.

Jesus sagde, at den, der hører, hvad han siger, men ikke vil gøre derefter, ligner denne mand, hvis hus styrtede sammen.

Fremhæv det fuldstændigt overraskende og mærkelige i, at en mand bygger sit hus på sand uden et fundament. Prøv at få den samme virkning frem hos børnene, som det må have haft på Jesu tilhørere.

Slut med at tale om, at Jesus er vores konge. Det er ham vi skal efterfølge/gøre som (apropos legene: kongens efterfølger/hvem bestemmer-legen?). Vi skal være som den kloge mand, der hørte Jesu ord og handlede efter dem.

Tegnet af Mads 11 år

Tal lidt med børnene om:

- hvad det vil sige at efterfølge Jesus - fx tilgive hinanden, lege med dem, andre ikke gider lege med.
- at Jesus lærte os at bede og at standse uretten...
- at når vi kommer i børneklubben, så hører vi Guds ord. Bagefter skal vi gå hjem og handle efter det.
- at Jesus bl.a. siger, at vi skal være milde overfor hinanden og ikke sørge for os selv først.

Ideer til fremlæggelse

Se evt. Inspiration til Legestuen.

Især for de store

Tekstens pointe

Vi må høre og gøre hvad Jesus siger - ikke for at blive frelst, men fordi vi er det!

Indfaldsvinkler til teksten

Måske kender I historien om de tre små grise? De skulle hver bygge et hus. Men hvordan var det, det gik med husene? (kun den tredje lille gris' hus af mursten holdt, da ulven kom). Men hvorfor gik det så galt? (de andre gad ikke arbejde hele dagen, det skulle være nemt, og de ville hellere synge, spille og danse). I dag skal vi høre om, hvordan det gik en mand, som også valgte den lette løsning.

"Hvem bestemmer legen?" og "mimeleg" (se afsnittet Især for de små).

Hvis ens mor eller far siger: "Vil du så høre efter" - hvad betyder det så? Oftest betyder det: "Du skal gøre, som jeg siger". Det er fordi, det - i den sammenhæng - er meningen, at det, vi har hørt, skal få konsekvenser for

det, vi gør. Når vi hører Jesu ord, må det også få konsekvenser i vores liv.

Indledning

Jesus har lige holdt en lang tale for disciplene og andre, der fulgte ham. Det er den tale, vi kalder for bjergprædikenen. Det er en tale til alle kristne om, hvordan vi skal leve vores liv. For Jesus var det vigtigt, at disciplene forstod, at når de nu havde hørt hans ord, så måtte de også lade det få betydning i deres liv. Derfor sluttede han talen med en lignelse:

Selve teksten

Da lignelsen er kort, er det en god ide at læse den højt i fællesskab.

Tal om:

- hvad det vil sige at bygge sit liv på klippen. Jesus gør det klart, at det betyder at høre hans ord **og handle** efter det.
- hvad det vil sige at bygge sit hus på sand. Det er: at høre Guds ord, at bekende sig som kristen, at kunne teorierne uden at handle efter det (Matt 7,21 og Luk 6,46). Man kan vænne sig til at høre Guds ord uden at lade det påvirke en.
- hvad det var for en oversvømmelse, der kom og skyllede huset, der var bygget på sand, væk?
- dommens dag - v.21. Holder vi os ikke til Jesu ord både i forhold til frelsen og efterfølgelsen af ham, da bygger vi på et grundlag, som ikke holder i dommen.
- hvad det vil sige at efterfølge Jesus?
- hvad der står i Bibelen om dette emne? Se efter sammen med børnene. Læs fx Rom 12,9; Matt 5,43-48.

Tegnet af Sandra 13 år

Til eftertanke

Ikke enhver, som siger:
Herre, Herre! til mig, skal
komme ind i Himmeriget,
men kun den der gør min
himmelske Faders vilje.
(Matt 7,21 s.866)

Jesus lærte os at bede og at fortælle andre om ham - det er også efterfølgelse. Inddrag huskeordet.

Hvis du har valgt indfaldsvinklen med de tre små grise, er det også oplagt at tale lidt om, at vi ikke har fået lovet, at det altid bare er let at følge Jesus. Det kan koste - for nogle endda blod. Det er bestemt heller ikke nemt at være den i skolen/fritiden, der danner modkultur til mobning, bagtalelse, egoisme..

Hvis du har valgt: "Hvem bestemmer legen" som indfaldsvinkel, kan I tale om, at det ikke er lige meget, hvem vi har som forbillede, hvem det er, vi godt vil ligne.

Ideer til fremlæggelse

Se afsnittet Inspiration til Legestuen.

Huskeord
I skal have det sind
over for hinanden, som
var i Kristus Jesus.
(Fil 2,5 s.1075)

Baggrundsstof

Sted

Det er den eneste af Jesu lignelser, der er stedfæstet. Manden var på vej fra Jerusalem (800 m over havet) ned til Jeriko (400 m under havet). Det er en øde strækning på 28 km. Jo nærmere man kommer Jeriko, desto mere ændrer landskabet sig til ørken med smalle og stejle pas.

Det var primært to grupper med ærinde til templet, der benyttede vejen:

1. Præster og levitter, der boede i Jeriko, og som skulle på arbejde i templet.
2. Pilgrimme fra Galilæa og områderne nord for Jerusalem. De valgte vejen øst for Jordan netop for at undgå at møde samaritanere.

Samaritanere

Samaritanerne er et blandingsfolk opstået efter Nordrigets undergang i år 722 f.Kr., hvor hedenske kolonister bosatte sig i området (jf. 2 Kong 17,24ff.). Deres oprindelige religion havde efterhånden nærmet sig jødedommen. De troede på én Gud og anerkendte Moses som den største profet. De holdt de samme fester og skikke som jøderne. De havde dog deres eget religiøssamfund og måtte ikke komme i templet, men mente i øvrigt også, at Gud skulle dyrkes på bjerget Garizim. Jøder og samaritanere var fjender og undgik hinanden (Joh 4,9 og Luk 9,52f.).

"Hvem er min næste?"

En lovkyndig stiller Jesus et spørgsmål (v.25) for at sætte ham på prøve. Men da det ikke lykkes (v.26-27), og det pludselig bliver personligt nærgående for ham med Jesu: "Gør det, så skal du leve" (v.28), forsøger den lovkyndige at retfærdiggøre sig selv ved at spørge: Hvem er så min næste. Det var et emne, de diskuterede meget i de rabbiniske skoler. Udfra 3 Mos 19,18 og 34, diskuterede de, om det også gjaldt frafaldne jøder, og hvilke forskellige kategorier af proselytter, det gjaldt (proselyt = en ikke-jøde, som fuldt ud havde sluttet sig til jødedommen og forpligtet sig til at overholde hele

Tegnet af Johanne Svendsen 12 år

Moseloven, herunder også budet om omskærelse). Altså hvor går grænsen? Med lignelsen her konfronterer Jesus den lovkyndige med den grænseløse kærlighed, og han kalder den lovkyndige til at gøre ligeså.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Ligesom Jesus ønsker at hjælpe os, sådan vil han også, at vi skal hjælpe andre uden at gøre forskel på, hvem det er. Det fortalte han engang en historie om:

Selve teksten

1. Der var engang en mand, der var på vej fra

Jerusalem til Jeriko. Han var nødt til at rejse ad en meget farlig vej.

2. På et ensomt sted, midt ude i bjergene blev han overfaldet af røvere, som sprang frem fra klippehulerne.
3. De slog ham slemt og stjal alle hans ting. Så lod de ham ligge alene, næsten død.
4. Lidt efter kom en præst forbi, men han gjorde ikke noget for at hjælpe manden. Han gik bare over i den anden side af vejen. Måske var han bange for selv at blive overfaldet af røvere?
5. Senere kom en anden mand til stedet, men han skyndte sig også forbi. Han ville heller ikke hjælpe.
6. Til sidst kom en samaritaner. Han var rejst langt fra sin hjemby, Samaria. Han skyndte sig over til den sårede mand, badede hans sår og forbandt dem. Forsigtigt løftede han manden op på sit æsel.
7. Så tog han ham med til en kro, hvor der ville blive sørget godt for manden. "Jeg er nødt til at tage afsted nu," sagde samaritaneren til kro værten - "men her er nogle penge. Sørg godt for denne mand. Når jeg kommer tilbage, vil jeg betale dig, hvis det koster mere."

Efter at have fortalt historien sagde Jesus, at vi skal gøre som den fremmede: hjælpe alle dem, der trænger til hjælp.

Til de voksne

Det er jo i virkeligheden Jesus selv, der er den barmhjertige samaritaner og redder mig. "Gå du ud og mød andre mennesker med samme kærlighed," siger han.

Tegnet af Birgitte Roager 9 år

Ideer til fremlæggelse

Folde-ud-bog fra LogosMedia.

Fortæl lignelsen vha. papdukker på ispinde i et sandkasselandskab - med grene som buske, forskellige sten som klipper og en vej der snor sig igennem landskabet. Brug flonellograf.

Især for de små

Tekstens pointe

Vi skal være gode ved andre og hjælpe dem, der har behov, uden at gøre forskel.

Indfaldsvinkler til teksten

- Tal med børnene om, hvad de gør, hvis de falder og slår sig, eller hvis der er noget, de ikke kan finde ud af. Kald på hjælp. Har I prøvet, at der ikke kom nogen og hjælp? Ligesom det er godt at blive hjulpet, når vi har brug for det, sådan vil Jesus også lære os, at vi skal gøre godt mod dem, vi møder, der har brug for hjælp. Nogle gange er det fra en helt uventet side, hjælpen kommer. - Tal med børnene om historier, som de kender. Der er nogle, der har digtet dem. Det er ikke sket i virkeligheden. Lad evt. børnene digte en lille historie, hvor de skiftes til at digte videre. Engang imellem fortalte Jesus en historie, for at fortælle noget, der var lettere at forstå på den måde.

Indledning

I Bibelen står der, at vi skal elske hinanden. En dag kom en mand hen og spurgte Jesus, hvem det var, vi skulle elske, når der i Bibelen står, at vi skal elske vores næste. Der mentes i hvert fald vores nærmeste, altså mor, far, søskende og legekammerater, men hvor mange gjaldt det egentlig?

Selve teksten

Fortæl lignelsen.

Fortæl om:

- mandens vandring fra Jerusalem til Jeriko. Den farlige vej gennem bjerglandskabet med klipper og dybe kløfter, hvor man aldrig kunne vide hvem eller hvad, der gemte sig.
- hvordan manden blev overfaldet af røvere og efterladt halvdød.
- mandens forfærdelige situation - at hvis der ikke kom nogen forbi - ville han dø inden ret længe.
- præsten, som på trods af sit kendskab til Guds ord, gik forbi. Måske var han bange for selv at blive overfaldet, eller måske havde han slet ikke lyst til at røre ved én, der så så forslået og blodig ud?

- levitten/tempeltjeneren, der også bare gik forbi, selvom han kunne se, at der var brug for hjælp.
 - samaritaneren/den fremmede, som så manden, der havde brug for hjælp. Måske vidste de to i begyndelsen ikke helt, hvad de skulle sige til hinanden? De kom nemlig fra to forskellige områder i landet - og faktisk var de "uvenner" og ville helst ikke mødes eller tale sammen.
 - samaritanerens omsorg for manden: han forbandt ham, løftede ham op på sit æsel og hjalp ham hen til en kro, hvor der ville blive sørget godt for ham (uddyb evt. forholdet mellem jøder og samaritanere og eventuelle årsager til at præsten og levitten gik forbi).
 Efter at have fortalt historien sagde Jesus, at vi skal gøre ligesom den fremmede, der hjalp manden.
 Jesus var nu færdig med at fortælle historien. Manden, der havde spurgt Jesus om, **hvem** han skulle møde med kærlighed, kunne godt se, at det slet ikke var det, det drejede sig om. Han skulle ikke spekulere på, hvem han skulle være god imod, men blot være det ved dem, der havde brug for det - uanset hvem det var.

Tal med børnene om hvem det kan være, der har brug for vores omsorg og kærlighed, og hvad vi evt. kan gøre.

Ideer til fremlæggelse

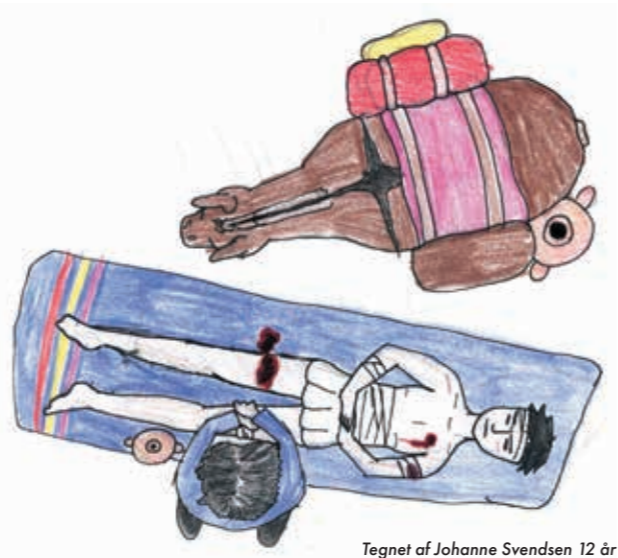
- Lad børnene mime det, du fortæller. Følgende personer skal bruges: en såret, en røver med en stok, en præst med en præstekrave (et ark hvidt papir- ca. 180 cm x 10,5 cm foldes. Klip hul gennem alle folderne i den ene ende, og træk en snor igennem. Nu kan den bindes fast om halsen), en levit med en salmebog, en samaritaner med et tørklæde til forbindelse, salve og en pung med penge, evt. et æsel og en krovært med forklæde på.
- Fortæl lignelsen som jeg-fortælling, hvor jeg-fortælleren er manden der overfalder. "Til slut sagde Jesus til mig og alle de andre, der lyttede: "Gå du ud og gør mod andre som samaritaneren gjorde mod dig."
- Se desuden under "Inspiration til legestue".

Især for de store

Tekstens pointe

Børnene skal møde kaldet til at gøre som Jesus, der selv var den fuldendte barmhjertige samaritaner. Fordi vi selv er blevet "samlet op" af Jesus, skal vi gå ud og møde mennesker med samme uselviske kærlighed - jvf. huskeordet.

Tegnet af Johanne Svendsen 12 år

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- det have venner og veninder.
- skal man være venner med alle?
- hvad vil det sige at være en god kammerat?
- skal man altid være det?

I dag skal vi høre om, hvad Jesus sagde om det at være en god kammerat.

Tal med børnene om:

- de fremmede iblandt os.
- de fordomme, vi kan have overfor hinanden.

Lad nogle børn mime over temaet: Vi elsker, fordi han elskede os først. Fx: Én går rundt og er i dårligt humør. En anden kommer og opmuntrer vedkommende: siger måske noget sødt, giver en gave... Han bliver glad og går selv ud og gør godt mod en, der sidder og er trist. De andre skal gætte, hvad der mimes.

Indledning

En skriftklog kom en dag til Jesus, fordi han ville diskutere med ham. Han spurgte Jesus: "Når nu der står i loven, at vi skal elske vores næste som os selv, hvem er så egentlig min næste?" Det var noget, de diskuterede en del i deres præsteskoler, altså - hvor går grænsen? Der må da være nogle, vi ikke skal elske. Det kunne være interessant at høre, hvad Jesus mente. Men Jesus ønskede ikke at diskutere grænser, derfor svarede han ved at fortælle en historie:

Selve teksten

Fortæl om:

- manden, der skulle fra Jerusalem til Jeriko - den farlige strækning gennem bjerglandskabet.
- overfaldet - og den grusomme "behandling" røverne gav ham.
- præsten, der var på vej hjem fra tempeltjenesten.

Tal om:

- hvorfor han gik forbi?
- om han var i tvivl om, hvorvidt manden var død? Man blev uren, når man rørte ved et lig, og det krævede efterfølgende et kompliceret renselsesritual (4 Mos 19,11 ff.). Røverne var måske også stadig i nærheden!

Fortæl om:

- levitten - tempeltjeneren, som også gik forbi. Faktisk gik de (iflg. grundteksten) i en stor bue uden om.
 - samaritaneren, der gik ad den vej, som de fromme jødiske tempelbesøgende gik på for at undgå at møde samaritanere. Fortæl om samaritanerne - se Baggrundsstof.
 - hvordan samaritaneren hjalp manden imod alles forventning. Han handlede uden tanke på sig selv. Han så, at der var brug for hans hjælp, og derfor handlede han.
 - hvordan samaritaneren tog ham med til nærmeste kro og sørgede for, at han blev passet godt af kroværten. To denarer svarer til to dagslønninger for en almindelig arbejder.
- Jesus sluttede sin lignelse med at spørge: Hvem synes du var mandens næste? "Gå du hen og gør ligeså. Inddrag tekstens pointe her.

Tal med børnene om:

- hvem det er, der har brug for vores omsorg i dag: den gamle, den ensomme, den nye i klassen, den, ingen andre gider være sammen med, den syge, den der sørger...og - ind imellem er det måske også mig, der har brug for at tage imod andres hjælp?
- at den barmhjertige samaritaner også er et billede på Jesus - apropos pointen.

Ideer til fremlæggelse

- Måske kender børnene allerede lignelsen ud og ind. I så fald kan du evt. bruge følgende: Tag en gammel kuffert el. lign. med. Hav forskellige ting i kufferten: iturevet tøj med "blod" på, forbindelse, olie/creme, præstekrave - se "Især for de små", salmebog... og lad børnene ud fra tingene gætte hvilken historie de skal høre om. "Nu vil jeg fortælle jer historien på

Tegnet af Birgitte Roager 9 år

Til eftertanke

Han så manden, men gik forbi. (jf. Luk 10,31 s.936)

en lidt anden måde, måske som Jesus ville have fortalt den i dag."

Historien om den gode morder:

Omskriv teksten så den får den effekt på lytterne, som den fik, da Jesus fortalte den. Det kan gøres enkelt ved at skifte personerne ud. Præsten og Levitten repræsenterede det etablerede religiøse fællesskab, som burde have hjulpet, og samaritaneren var den sidste, man forventede hjælp fra. Præsten og levitten kan skiftes ud med prædikanten, børneklubleder, barnet på vej til børneklub,... Samaritaneren kan være en morder, en fange på udgang, en bølle fra skolen...

2. Læs bibelteksten i fællesskab og repeter den, som et optrin, med børnene i de forskellige roller. Eller omform den til en nutidig fortælling. Husk pointen!

3. Fortæl om dengang, du selv gik forbi én, der trængte til eller bad om din hjælp. En del af os vil desværre have vores egen erfaring her! Men det gør ikke noget, at børnene ser, at vi også falder og har brug for Jesu tilgivelse. De vil helt sikkert spidse ører, når du tør "udlevere" dig selv. Lav evt. en lignelse ud af det med dig selv som jeg-fortæller i din rolle. Du må evt. digte lidt mere til. Måske skal der slet ikke komme nogen samaritaner i din historie? Når jeg ikke hjælper, kan det være, ingen hjælper! Hvad var der så sket med manden i Jesu lignelse? Målet er at lade børnene møde kaldet til ikke at være som præsten eller levitten, eller at overlade problemerne til den gode samaritaner, men til selv at være den der griber ind.

Huskeord
 Vi elsker, fordi han
 elskede os først.
 (1 Joh 4,19 s.1125)

Baggrundsstof

Tid og sted

Jesus er på vej mod Jerusalem, og han er på en sabbat inviteret ind at spise ved en af de ledende farisæere.

Måltidsfællesskabet

Dem, vi spiser sammen med, har vi et tættere forhold til end andre.

I Bibelens billedsprog bruges måltidet ofte som et billede på frelsen (Matt 22,2 ff.; Åb 3,20). Frelsens fuldendelse kaldes i Åb 19,9 for Lammets bryllupsfest.

Evangeliet er for alle

Jesus var gæst hos en af de ledende farisæere. Her var uden tvivl et selskab af mennesker med styr på livet og på gudsforholdet. Talen falder på de retfærdiges opstandelse, og én siger: "Salig er den, som sidder til bords i Guds rige!" Alle fromme jøder længtes efter den dag, da Gudsriget ville komme til jorden. De forestillede sig det som én lang fest udelukkende for rettroende jøder. Her er det, Jesus fortæller lignelsen om det store festmåltid, hvor indbydelsen og selve festen ret provokerende pludselig bliver for vanføre, blinde og lamme - folk, de opfattede på linje med toldere og syndere og værende under Guds straf. Måske tænkte Jesus også på hedningerne Matt 28,19. Se også ApG 13,46.

Invitationen

Det kan undre, at alle ikke er indbudt fra begyndelsen. De fattige og vanføre indbydes først efter, at andre sagde nej. Det er ikke det billede, vi normalt får af Gud. Og det er da heller ikke det, der er meningen. Pointen er ikke at sige noget om Guds væsen. Lignelsen er henvendt til dem, der ikke vil tage imod indbydelsen!

Farisæerne

Farisæerne tog ikke imod Jesus som den ventede Messias. Jesus siger i lignelsen til dem, at Messias er her midt i blandt dem, men de tager ikke imod ham.

Tegnet af Rebecca 5 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Når vi engang dør, vil Gud gerne være sammen med os i Himlen. Det bliver ligesom en stor og dejlig fest. Men det er ikke alle, der vil med. Det fortalte Jesus engang en historie om:

1. Der var engang en mand (du "spiller" manden), der inviterede en masse mennesker til en stor fest. Han dækkede et fint bord (imens du fortæller dette, dækker du et fint bord med dug, lys, service - evt. dukkestel, servietter, "mad"/legetøjsmad...).
2. "Tjener, gå ud og sig til gæsterne at nu er alt klar."
3. Den første (dukke) har købt en mark (grønt papir), og kan derfor ikke komme.
4. Den anden (dukke) har købt fem par okser (ti legetøjskøer).
5. Den tredje (dukke-par i bryllupstøj hvis det er muligt) er lige blevet gift og har travlt med at tage sig af familien.

6. Ingen af de inviterede kan komme. De har travlt med at passe deres arbejde og deres familie.
7. Da tjeneren kommer tilbage og fortæller sin Herre det, bliver han meget vred. "Godt! Så gå ud på gaden og find de fattige, de syge og de blinde (flere dukker) og inviter dem til min fest."
8. Tjeneren gør det, men der er stadig plads til flere. "Gå ud igen og sig, at det er rigtigt - de er virkelig velkomne." De kunne nok ikke fatte, at den fine fest var for dem.
9. Tjeneren bliver ved, til huset er fyldt (flere dukker kommer).
10. Alle må komme med, der er plads nok - også til os (hvis du har rigtig mad med, kan du evt. dele lidt ud til alle).
11. Jesus forklarede, at alle får invitationen til festen hjemme hos ham i Himlen, men det er ikke alle, der siger ja tak. Nogle synes, at andre ting er vigtigere!

Til de voksne

Der er gratis og betingelsesløs adgang til festen i Guds rige. Men ingen tvinges til at tage imod indbydelsen. At tage imod indbydelsen fra Gud er at tage imod Jesu forkyndelse om frelse. Jesus afviser ikke os, men vi kan afvise ham.

Tegnet af Mathilde

Især for de små

Tekstens pointe

Alle bliver inviteret til festen i Guds rige, men ikke alle har lyst til at komme med.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- at holde fødselsdag: forberedelserne - invitationer og skuffelsen, hvis den bedste ven ikke kan komme.
- Himlen: hvordan er der? I Bibelen beskrives Himlen som en stor fest.

Lav et dukketeater: Kim inviterer til fødselsdag, men Dorte gider ikke med og finder på en undskyldning. Hun kan desværre ikke komme. Hun har nemlig fået noget nyt legetøj, som hun næsten ikke har leget med. Det skal hun netop den dag. Det bliver Kim selvfølgelig både vred og skuffet over.

Indledning

En dag var Jesus på besøg hos en mand sammen med en del andre. Der var mange fine folk. De var gode til at opføre sig pænt og gøre gode ting. Når de nu var sådan nogle flinke mennesker, glædede de sig også til at komme i Himlen, for hvis ikke de skulle komme i Himlen, hvem skulle så? En af gæsterne sagde til Jesus: "Bliver det ikke vidunderligt at komme til fest i Himlen?" Jesus svarede ved at fortælle en historie:

Selve teksten

Der var engang en mand, som ville holde en stor fest. Derfor inviterede han mange gæster. Da festen skulle begynde, sendte han sin tjener ud for at sige til gæsterne: "Kom, nu er vi klar til at feste."

Men de indbudte havde mange gode undskyldninger for ikke at komme med. Der var én, der havde købt en mark, en anden havde købt fem par okser, og en tredje var lige blevet gift - og derfor kunne ingen af dem komme til festen.

Da tjeneren vendte tilbage og fortalte manden, hvad de indbudte havde sagt, blev manden vred. "Gå straks ud og inviter fattige, vanføre, blinde og lamme til min fest." Tjeneren gjorde som han fik besked på - men der var endnu plads.

Da sagde manden: "Gå ud på vejene og indbyd alle, du møder, så mit hus kan blive fyldt op."

Og Jesus slutter med at sige, at ingen af de mænd, som var indbudt, skulle smage hans måltid.

Det kan nok være, at alle de fine og flinke mennesker, som Jesus fortalte historien til, fik lidt at tænke over. Det, Jesus sagde, var jo, at han er den, der inviterer til festen i Guds rige, og hvis man ikke tager imod ham som frelseren, kommer man ikke med til festen.

Jesus inviterer os alle til at tro på ham. Inddrag huskeordet. Men ligesom folkene i historien selv bestemte, om de ville med, sådan bestemmer vi også selv, om vi vil tro på Jesus.

Ligesom manden i historien ville have huset fuldt, sådan vil Gud også rigtig gerne have os alle med til festen i Himlen (hvis du har dækket op med rigtig mad så del evt. lidt ud til alle).

Det er ikke alle, der har hørt om Jesus. Derfor må vi også være med til at fortælle andre om ham ved bl.a. at invitere dem med i børneklub.

Ideer til fremlæggelse

Brug flonellograf.
Duplo opstilling.

Især for de store

Tekstens pointe

At tage imod Jesus som min frelser er at tage imod indbydelsen til festen i Himlen. Indbydelsen er gratis og betingelsesløs, men jeg kan afvise den. Vi advares mod at blive så optaget af denne verdens ting, at det spærrer mellem mig og Gud.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- det at få et brev med en invitation. Det er dejligt. Der er nogle, der gerne vil have mig med til deres fest. Lav fx en indbydelse hjemmefra og giv hvert barn den med navn på. Indbydelsen kan evt. bare være til lidt ekstra lækker forfriskning, lys på bordene og fine servietter. Eller næste samling kan være lavet om til en fest. Skriv bl.a. "SU: Nu". Tager de imod invitationen? I dag skal vi høre om nogle, der ikke tog imod invitationen.
- undskyldninger: hvorfor kommer vi med undskyldninger? Nogle gange måske fordi vi ikke vil være bekendt at sige sandheden.
- det at sætte hinanden i bås. Nogle er fromme og andre

Tegnet af Catharina 10 år

ikke! Farisæerne var ret sikre på, hvem de skulle være sammen med til festen i Guds rige.

Indledning

Jesus var på besøg hos en farisæer. Farisæerne var de religiøse ledere i Israel og havde stor indflydelse. De tog overholdelsen af de 10 bud og andre love meget alvorligt, og folk anså dem for at være bedre end andre. Det var nogle, man så op til. De længtes efter, at Messias skulle komme og oprette Guds rige, som de forestillede sig som en lang fest - kun for fromme jøder. Talen faldt på denne fest, og en af gæsterne sagde til Jesus: "Det må være dejligt at være med til fest i Guds rige". Jesus svarer ved at fortælle en lignelse:

Selve teksten

Fortæl om:

- en mand, der har sendt indbydelse ud til fest. De indbudte siger ja tak, og forberedelserne til festen går i gang.
- manden, der sender sin tjener ud med besked om, at alt nu er klar (sådan var datidens skik og brug).
- de indbudte, der undskylder sig - dårlig undskyldninger. Måske er de slet ikke interesserede i festen. Der er noget, der er vigtigere for dem.
- at det er en uheldigt og grov fornærmelse at takke nej, efter at maden er tilberedt, og endnu mere med sådanne begrundelser. Manden bliver skuffet og vred. Det hele er ordnet og klar.
- tjeneren, der sendes ud for at indbyde de fattige, blinde og lamme. Det er ellers ikke dem, man plejer at invitere til sin fest. Det er folk, der er udelukket fra fuld deltagelse i gudstjenesten i Helligdommen (3 Mos 21,17-23) og som af mange opfattes som værende under Guds straf.
- at der stadig er plads. Manden vil have så mange med til festen som muligt. Tjeneren sendes helt uden for byen

til helt ukendte mennesker. De tror, indbydelsen er en misforståelse, og tjeneren må overbevise dem om, at værten ønsker at se dem.

- at Jesus slutter med at sige: Ingen af de mænd, som var indbudt, skal smage mit måltid.

Det var en meget mærkelig og provokerende historie for farisæerne. Kunne det virkelig passe, at de ikke kom med til festen i Guds rige, og at pladserne i stedet blev fyldt, med dem de foragtede og så ned på: de syge, ja endda hedningerne - folk, de opfattede som værende under Guds straf?

Endnu værre var det, at Jesus med sin slutbemærkning påstod, at festen i Guds rige var hans fest, og at de dermed måtte tage imod ham for at komme med.

Tal om:

- hvad Jesus mente med denne historie?

1. Gennem Guds udvælgelse af Israel til sit folk og siden gennem profeterne, fik jøderne indbydelsen først - den foreløbige indbydelse. Men da Jesus kom med den endelige indbydelse, tog de ikke imod den. Jesus gav også indbydelsen til toldere og syndere og siden fik hedningene indbydelsen gennem apostlene.

2. Jesus ønsker at invitere os med til festen hjemme hos ham.

- vil vi tage imod indbydelsen?

Tegnet af ukendt

Til eftertanke

De raske har ikke brug for læge, det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde reffærdige, men syndere til omvendelse.

(Luk 5,31-32 s.926)

- er der andre ting, der er vigtigere for os? I Guds øjne er vi fattige og syge. Vi har intet at komme med, vi må tage imod frelsen som en gave.
- 3. Der er stadig plads. Vi må bringe indbydelsen videre ud til dem, der ikke har fået den.
- hvordan kan vi gøre det?

For yderligere studium anbefales Credo kommentaren til Lukas Evangeliet II s.92-97.

Ideer til fremlæggelse

Læs teksten fra Bibelen i fællesskab. Tal om hvem manden, der holder festen, er, og hvem det er, der siger henholdsvis ja eller nej til at komme.

Lad børnene lave en nutidig udgave af lignelsen. Opfør den vha. stangdukke, sokkedukke el. lign., foran en - til lejligheden malet - baggrund eller baggrundene til flonellografbillederne.

Optag det evt. på video, og vis det til en forældredag.

Huskeord
Jesus siger: Den, der kommer til mig, vil jeg aldrig vise bort.
(jf. Joh 6,37 s.965)

Baggrundsstof

Tid

Jesu korsfæstelse foregik omkring den jødiske påskefest, hvor man slagtede påskelammet.¹ Påskefesten var jødernes uafhængighedsfest, hvor de mindedes udfrielsen fra Egypten ved at spise påskelam og usyret brød² (2 Mos 12,7-8). Heraf også navnet "De usyrede brøds fest."

Den gamle og den nye pagt

Ved udfrielse fra Egypten var blodet fra offerlammet det frelsende tegn for jøderne. "Men blodet skal I have som mærke på husene, hvor I er. Når jeg ser blodet, går jeg forbi jer. Ingen ødelæggende plage skal ramme jer, når jeg slår egypterne. Denne dag skal I have som mindedag, og I skal fejre den som en fest for Herren" (2 Mos 12,13-14). Hvert år mindes jøderne denne udfrielse ved at spise påskemåltidet, høre beretningen om udfrielsen og synge lovsang.³

Da Jesus spiste påskemåltidet sammen med sine disciple, indstiftede han den nye pagt. "Dette er mit blod, pagtens blod, som udgydes for mange" (Mark 14,24). Også her var blodet - Jesus blod - det frelsende tegn. Jesus blev selv et offer. Herved opfyldtes profetien: "Min tjener bringer retfærdighed til de mange, og han bærer på deres synder" (Es 53,11). Synden adskilte mennesker fra Gud, men Jesu død og opstandelse var den nye pagtslutning, som genoprettede dette fællesskab.⁴ I dag går vi til nadver for at mindes, at Jesus gav sit blod for at give os fri adgang til Gud.

Sted

Jesu sidste påskemåltid afsluttedes med lovsang. Herefter gik Jesus og disciplene ud til Oliebjerget, hvor Jesus fortalte disciplene, hvordan de ville svigte ham. Her begynder dagens tekst.

Tegnet af Casper Pedersen 7 år

Vanskelige ord

Fornægte: betyder at nægte at vedkende sig noget eller nogen. Peter fornægtede Jesus i ypperstepræstens gård.

Forråde: betyder at svigte ved at afsløre/røbe noget. Det var Judas, en af Jesu disciple, der forrådt Jesus i Getsemane have.

(ordforklaring: Politikens retskrivnings- og betydningsordbog).

Inspiration til Legestuen

Indledning

Det var påsketid i Jerusalem, og Jesus skulle snart dø. I dag skal vi høre, hvad Peter oplevede, da Jesus og disciplene havde spist påskemåltidet (beretningen er fortalt fra Peters synsvinkel - spil beretningen med hånddukke eller dramatiser selv).

1. Vi gik sammen med Jesus ud til Oliebjerget. Jesus sagde til os, at vi snart ville svigte ham

og løbe væk fra ham. Jeg sagde: "Om så alle andre svigter, så gør jeg det ikke" (v.29).

2. Det var som om, Jesus ikke troede på mig. Jesus sagde, at jeg ville svigte ham, før hanen galede i morgen tidlig. "Nej, hør nu. Jeg vil altid være sammen med dig, Jesus!"
3. Det var mørkt nu, og vi gik ned til Getsemane Have. Vi var trætte, men Jesus ville bede. Jakob, Johannes og jeg skulle gå med ham længere ind i haven.
4. Jesus var meget bange og sagde, at vi skulle bede for ham. Han gik ind i haven alene. Jeg så, at Jesus kastede sig ned på jorden og kaldte på Gud. Men jeg var så træt. Jeg faldt i søvn.
5. Pludselig vågnede jeg, fordi Jesus sagde: "Sover du, Peter? Du må være vågen og bede for mig. Jeg er så bange." "Åh, undskyld Jesus, men jeg er så træt." Jeg så, at Jesus gik ind i haven igen. Han så forfærdelig bange ud. Jeg faldt i søvn igen.
6. Endnu engang vågnede jeg, ved at Jesus talte til mig: "Faldt du igen i søvn, Peter? Du må bede for mig. Jeg er så bange." Jesus gik endnu engang ind i haven, og jeg faldt desværre i søvn igen; jeg var så træt, det var jo midt om natten.
7. Tredje gang Jesus kom tilbage, sov vi også. Jesus skældte ikke ud, men han sagde noget mærkeligt: "Snart kommer der nogen og tager mig til fange, for sådan er Guds plan."
8. Jesus var bange, for han skulle snart dø. Men selv om Jesus var så bange, og selv om jeg ikke kunne holde mig vågen og bede for ham, ville Jesus følge Guds plan. Han ville dø for min skyld.

Til de voksne

I hvilke situationer kunne vi have brug for, at Jesus sagde det samme til os som til den sovende Peter: "Simon, sover du? Kunne du ikke våge blot en time? Våg, og bed om ikke at falde i fristelse. Ånden er rede, men kødet er skrøbeligt" (Mark 14,37-38).

Tegnet af Rebecca Haugaard Holm 6 år

Især for de små

Tekstens pointe

Vi mennesker kan love Jesus meget, men vi kan ikke holde, hvad vi lover. Vi ender altid med at svigte Jesus. Jesus er den eneste, der ikke svigter os. Han holder, hvad han lover!

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- at være bange og angst! Hvordan har man det, når man er rigtig bange? Hvad kan man gøre for at slippe af med sin angst?
- at svigte andre! Hvad betyder det at svigte andre? I hvilke situationer kan man komme til at svigte andre?
- at fornægte betyder, at man ikke vil kendes ved en person, som man godt kender. Prøv evt. at lade børnene forklare dette med deres egne ord.

Indledning

Det var påskehøjtid i Israel. Jøderne fejrede udfrielsen fra Egypten for mange år siden. Hvert år gjorde jøderne det samme. De slagtede et lam og bagte usyret brød. De holdt et stort påskemåltid med familien og talte om, hvordan Gud hjalp dem ud af Egypten, hvor de var slaver for Farao. Den gang skulle de slagte et lam og smøre lammets blod på dørstolperne. Så ville dødsenglen gå forbi deres hus, og den førstefødte søn ville overleve.

Selve teksten

Jesus og disciplene havde også været samlet for at spise påskemåltidet. Jesus havde talt om, at en af disciplene ville forråde ham, nu hvor han snart skulle dø. De afsluttede måltidet med at synge lovsange til Gud. Derefter gik de ud til Oliebjerget. Her fortalte Jesus, at disciplene ville svigte ham. Peter, som altid var først med et svar,⁵ forsikrede Jesus om, at han aldrig ville svigte (v.29). Om Peter skulle dø sammen med Jesus, ville han ikke fornægte sin Herre og mester. Men Jesus sagde, at Peter ville fornægte ham tre gange den samme nat.

Fortæl om:

- at Jesus vidste, at disciplene ville svigte ham. Han vidste, at den opgave, der lå foran ham, måtte han løse alene. Ingen mennesker var i stand til at hjælpe ham. Disciplene ville flygte, når han blev taget til fange.
- at Jesus var meget bange. Det kunne man se på ham. Han blev grebet af forfærdelse og angst og kastede sig til jorden og bad til Gud.
- at Jesus bad til sin far. Jesus kaldte Gud for Abba (fader). Han trængte særligt til Guds omsorg i denne svære situation. Det var kun Gud, der kendte til den forfærdelige smerte, som Jesus skulle igennem.
- at Jesus ønskede, at følge Guds plan. Selv om Jesus var rædselsslagen og helst ville slippe for den store lidelse, blev han ikke vred og vendte sig mod Gud. I stedet bad han om, at Guds vilje måtte ske, og han sagde: „Dog, ikke hvad jeg vil, men hvad du vil“ (v.36).
- at disciplene alligevel svigtede Jesus. Peter havde lige lovet, at han aldrig ville svigte Jesus, men i Getsemane kunne disciplene ikke engang holde sig vågne for at bede for Jesus. Tre gange bad Jesus dem inderligt om at våge og bede. Til sidst sagde han: „Det er nok. Timen er kommet“ (v.41). Snart ville han blive taget til fange.
- slut af med at fortælle, at Jesus ikke flygtede fra Guds plan. Jesus var meget bange, men bad om, at Guds vilje måtte ske. Jesus ville ikke svigte os.

Ideer til fremlæggelse

Lad børnene begynde med at tegne/male et billede, som viser en person, der er meget bange for noget. Lad nogle af billederne være udgangspunktet for samtalen om at være bange. Dramatiser evt. beretningen ud fra Jesu synsvinkel for at vise den angst, han måtte igennem.

Tegnet af Birgit Hansen 6 år

Især for de store

Tekstens pointe

Vi svigter ofte Jesus, men han svigter aldrig os. Jesu kærlighed var så stærk, at han gennemførte Guds plan, selv om han var ufattelig bange og fortvivlet.

Indledning

Jesu fejrede påskemåltid sammen med sine disciple. Mens de spiste, indstiftede Jesus den nye pagt mellem Gud og mennesker. „Dette er mit blod, pagtens blod, som udgydes for mange“ (Mark 14,24). Denne pagt betyder, at Jesu blod måtte udgydes for at udslutte vores synder og for at give os fri adgang til Gud.

Selve teksten

Fortæl om:

- at efter påskemåltidet vandrede Jesus og disciplene ud til Oliebjerget.
- at her sagde Jesus til disciplene, at de snart ville svigte ham. Snart ville de flygte som får, der mangler en hyrde.

Tal om:

- hvorfor tror du, disciplene svigtede Jesus?
- hvorfor sammenlignes Jesus ofte med en hyrde?

Fortæl om:

- at Peter var helt sikker på, at han ikke ville svigte Jesus. Jesus havde før kaldt Peter for klippen. „...du er Peter, og på den klippe vil jeg bygge min kirke, og dødsrigets porte skal ikke få magt over den“ (Matt. 16,18).
- at Peter måske følte, at han skulle leve op til den særlige opgave, som Jesus havde givet ham. Jesus forudsagde Peters fornægtelse (fornægtelse = vil ikke kendes ved). Peter forsikrede: „Om jeg så skal dø sammen med dig, vil jeg aldrig fornægte dig“ (v.31).

Tal om:

- prøv at lade børnene forklare ordet fornægtelse.
- hvordan Peter kunne være så sikker på, at han ikke fornægtede Jesus?
- i hvilke situationer vi kan komme til at fornægte Jesus?

Fortæl om:

- da Jesus og disciplene kom til Getsemane Have.
- at Peter, Jakob og Johannes gik med Jesus længere ind i haven.
- at Jesus var meget bange.
- at disciplene, som kort forinden havde set Jesus blive hyldet som konge, da han red ind i Jerusalem,⁶ nu så et rædselsslagent menneske kaste sig til jorden og bede.

Tal om:

- hvad Jesus var så bange for?
- hvilken forskel der var på Jesus ved indtoget i Jerusalem og nu i Getsemane?

Fortæl om:

- at Jesus bad til sin far: „Tag dette bæger fra mig“ (v.36).
- at udtrykket „at tømme et bæger“ betyder at blive påført lidelse (se fx Es 51,17).
- at Jesus ønskede at slippe for lidelsen og døden, men han vidste, at Guds vilje måtte ske. „Dog, ikke hvad jeg vil, men hvad du vil“ (v.36).

Tal om:

- hvad der var sket, hvis Jesus ikke havde fulgt Guds vilje?
- kender du til situationer, hvor du synes, det er bedst, at din egen vilje sker?

Fortæl om:

- at tre gange bad Jesus disciplene om at våge og bede.
- at tre gange fandt Jesus disciplene sovende.
- at disciplene var flove. De kunne se, at Jesus var bange, men de forstod ikke, at han snart skulle lide og dø.
- at tredje gang Jesus fandt disciplene sovende, sagde han: „Det er nok. Timen er kommet“ (v.41). Jesus skulle nu tages til fange.
- at forræderen var på vej.

Tal om:

- hvorfor disciplene skulle bede for Jesus?
- at Jesus ikke skældte ud, da disciplene faldt i søvn. Hvorfor mon ikke?
- kan du huske, hvem forræderen var, og hvordan Jesus blev taget til fange?

Tegnet af Martin J. R. Jensen 8 år

Til eftertanke

Abba, fader, alt er muligt for dig. Tag dette bæger fra mig. Dog, ikke hvad jeg vil, men hvad du vil. (Mark 14,36 s.914)

Ideer til fremlæggelse

Lav et lille påskemåltid, og lad børnene spille disciple. Fortæl kort om den gamle og den nye pagt (jf. baggrundsstoffet). Læs dagens tekst højt og gennemgå den. Afslut evt. med at lade børnene tegne/male et billede (kun ved brug af mørke farver) af den bange, bedende Jesus og de sovende disciple, og tal om forholdet mellem dem.

¹ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.91.

² Lohses Bibelhåndbog s. 247.

³ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.93 (Ritualer for det jødiske påskemåltid).

⁴ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.94.

⁵ Jf. Peters bekendelse i Matt 16,13-20. Peter bekender, at Jesus er Kristus.

⁶ Mark 11,1-11: Indtoget i Jerusalem.

Huskeord
Ske din vilje som i
himlen således også
på jorden.
(Matt 6,10 s.864)

Baggrundsstof

Tid

Jesus blev taget til fange i Getsemane Have (v.43-52) og derefter ført for Det store Råd. Her begynder dagens tekst.

Politiske forhold

Israel var under besættelse af det romerske imperium med Kejser Augustus som regent. I Judæa og Samaria var Pontius Pilatus landshøvding - dvs. den romerske leder.¹

Det store Råd

Rådet var **jødernes** højeste juridiske, politiske og religiøse myndighed. Rådet var sammensat af tre grupper: Ypperstepræster (den fungerende ypperstepræst var formand for Rådet), de skriftkloge og de ældste. En skriftklog blev både set som lærer, lovkyndig og dommer², mens de ældste var ledere i den lokale menighed og havde ansvar for forkyndelse, undervisning og sjælesorg.³ Det var Rådet, der idømte Jesus dødsstraf, efter at Jesus under Rådets forhør vedkendte sig at være Kristus. Ypperstepræsten var rystet og sagde: "...I har selv hørt bespottelsen. Hvad mener I? Og de dømte ham alle skyldig til døden" (v.64). Rådet havde sandsynligvis ikke beføjelse til at udføre dødsstraffen, da landet var under romersk besættelse, og derfor førtes Jesus til Pilatus.⁴

Apostlen Peter

Peter var en af de første, der blev omvendt til troen på Jesus og bekendte: "**Du er Kristus, den levende Guds søn.**"⁵ Han var sammen med Jesus de tre år, hvor Jesus gjorde sin gerning, og Peter hørte til Jesu inderkreds sammen med Jakob og Johannes. Jesus kaldte Peter for klippen. Han blev en lederfigur i den første kristne kirke og et vigtigt redskab til kristendommens udbredelse. Peter led martyrdøden under Kejser Nero i tiden mellem år 64 og 68 e.kr.⁶

Tegnet af Magnus

Inspiration til Legestuen

Indledning

Jesus blev taget til fange i Getsemane. Han blev ført væk, men ingen af disciplene hjalp ham. De flygtede, for de var meget bange. Vi skal nu høre, hvad Peter oplevede, da Jesus var blevet taget til fange. (Beretningen er fortalt fra Peters synsvinkel - spil med hånddukker eller dramatiser selv).

1. Det var midt om natten. Jeg fulgte efter soldaterne og så, at de slæbte Jesus hen til ypperstepræsten. Jeg var meget bange. Jeg måtte passe på, de ikke opdagede mig.
2. Nogle vagter sad i ypperstepræstens gård og varmede sig ved et bål. Jeg satte mig ved siden af dem, for det var koldt. Herfra kunne jeg se, at Jesus stod foran ypperstepræsten. Jeg tror ikke, Jesus havde det godt.
3. Pludselig fik jeg noget andet at tænke på. En tjenestepige kom forbi. Jeg bøjede hovedet, for hun kiggede sådan på mig. Så sagde hun: "Du var også sammen med ham nazaræeren Jesus" (v.67). "**Nej, det var jeg i**

hvert fald ikke. Ham kender jeg ikke." Jeg måtte se at komme væk.

4. Det var ved at blive lyst. I det fjerne galede en hane. Tjenestepigen gik hen til nogle af vagterne ved bålet. De pegede på mig. Jeg kunne høre, hun sagde: "Ham, der står der, var også sammen med Jesus." Da blev jeg gal. Hvorfor skulle den tøs sladre? **Jeg nægtede, at jeg kendte Jesus.**
5. Nu begyndte vagterne også: "Jo, du er en af Jesu disciple." Jeg blev forfærdelig bange. "**Jeg kender ikke det menneske, I taler om!**" (v.71). Jeg bandede, så de kunne høre, at jeg ikke kendte Jesus.
6. I det samme galede hanen anden gang. Pludselig huskede jeg, hvad Jesus havde sagt til mig: "**Før hanen galer to gange, vil du fornægte mig tre gange**" (v.72).
7. Jeg løb væk fra ypperstepræstens gård. Jeg græd og græd, for jeg havde svigtet Jesus. Jeg havde endda bandet på, at jeg ikke kendte ham.

Til de voksne

"**Vi flakkede alle om som får, vi vendte os hver sin vej; men Herren lod al vor skyld ramme ham**" (Es. 53,6). Mennesket svigtede Jesus i lidelsens time. Hvorfor lod Gud skylden ramme Jesus og ikke os?

Tegnet af Andreas

Især for de små

Tekstens pointe

Vi mennesker kan være bange for at blive drillet eller gjort til grin, fordi vi tror på Jesus. Nogle gange lader vi som om, at vi ikke kender ham. Alligevel vil Jesus altid kendes ved os, når vi kommer til ham, og be'r om tilgivelse.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- **at være bange for at blive gjort til grin!** Hvordan reagerer du selv, hvis du bliver gjort til grin? Hvordan reagerer de, som ser på?
- **at lyve eller tale sandt!** Hvornår kan det være svært at fortælle sandheden? I hvilke situationer vil man hellere lyve? Hvad sker der, hvis man ikke fortæller sandheden?
- **at ville kendes ved Jesus!** Hvorfor kan det være svært at sige til andre, at du kender Jesus? Hvad siger andre, når du fortæller, at du kender Jesus?

Indledning

Disciplene havde set, hvordan Jesus blev taget til fange af soldater i Getsemane, og de var blevet så bange, at de flygtede. Peter fulgte dog efter Jesus på afstand. Han måtte se, hvad der skete. Jesus blev nu ført op til ypperstepræsten, hvor Rådet var samlet. De forhørte ham og dømte ham til sidst til døden (v.53-55+v.64).

Selve teksten

Det var midt om natten. Mens Jesus blev forhørt, havde Peter listet sig ind i ypperstepræstens gård og sad og varmede sig ved bålet. En af ypperstepræstens tjenestepiger, som holdt vagt ved porten, havde lagt mærke til Peter. Hun genkendte ham som en, der havde været sammen med Jesus.⁷

Fortæl om:

- **at tjenestepigen sagde til Peter:** "Du var også sammen med ham nazaræeren Jesus" (v.67). Jesus var kendt i Jerusalem som "nazaræeren" - fordi han kom fra Nazaret.
- **Peter, der nægtede første gang,** at han kendte Jesus. Han var bange og rejste sig fra bålet og gik ud i portrummet.
- **at hanen i det fjerne galede hanen første gang.**
- **Tjenestepigen, der henvendte sig til de omkringstående.** "Han dér er en af dem" (v.69). Tjenestepigen ville have vished for sin mistanke om, at Peter var en af Jesu disciple.

- **Peter, der nægtede igen.** Peter frygtede nok, at et kendskab til Jesus kunne få alvorlige følger for ham selv. Tænk hvis han selv blev taget til fange.

- **at nu genkendte resten af de omkringstående Peter.** "Jo, sandelig er du en af dem" (v.70).

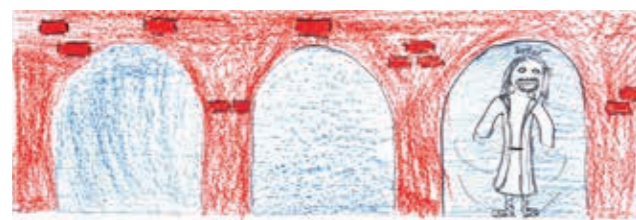
- **at tredje gang kom Peter med den stærkeste fornægtelse.** Peter bandede og sværgede for at vise, at han ikke kendte Jesus, og han sagde: "Jeg kender ikke det menneske, I taler om!" (v.71).

- **at hanen galede anden gang.** Da hanen galede igen, lød det meget tydeligt i Peters ører. Han huskede med det samme Jesu forudsigelse om fornægtelsen.

- **Peter, der brast i gråd.** Peter blev meget ulykkelig, for det gik op for ham, at han virkelig havde svigtet Jesus.

Ideer til fremlæggelse

Fortæl eller dramatiser beretningen. Lav derefter sammen med børnene nogle enkle dukker af køk-kenrullerør og store flamingokugler. Tegn ansigter på dukkerne og brug evt. stofrester til tøj. Lad børnene føre dukkerne, mens lederen fortæller beretningen igen. Øv det i grupper, og spil for hinanden, eller optag dukkespillet på video og se beretningen igen. Tal til sidst om, hvordan Peter mon havde det, da han erfarede, at han havde fornægtet og svigtet Jesus.

Tegnet af Rebekka

Især for de store

Tekstens pointe

Nogle gange vil vi ikke fortælle andre, at vi tror på Jesus. Vi er bange for, at blive til grin. Jesus er ikke bange for, hvad mennesker siger. Han vil altid kendes ved os, for han elsker os så utroligt højt.

Indledning

I Getsemane blev Jesus taget til fange, som om han var en farlig forbryder. Jesus "blev regnet blandt lov-brydere."⁸ Han blev ført frem for ypperstepræsten og Det store Råd. Rådet kunne afgøre, om noget var rigtigt eller forkert. En sag kunne afgøres, eller en person kunne dømmes, når to vidner aflagde samme forklaring.

Selve teksten

Fortæl om:

- at det var midt om natten.
- at Rådet endelig havde fanget Jesus, og nu skulle han skaffes af vejen.
- at Rådet havde skaffet vidner, som skulle fortælle, at Jesus havde sagt ting, der var forkerte mod Gud, men nogle af vidnerne løj, og Rådet kunne ikke dømme Jesus til døden.⁹

(Til sidst spurgte ypperstepræsten Jesus: "Er du Kristus...?" (v.61). Jesus svarede: "Det er jeg" (v.62). Rådet blev chokeret, for de mente, at Jesus spottede Gud. De dømte ham til døden (v.64).

Tal om:

- hvorfor Rådet ville dømme Jesus til døden?
- hvorfor det er vigtigt, at vidner taler sandt i en retssag?
- hvorfor ypperstepræsten mente, at Jesus spottede Gud?

Fortæl om:

- at alle disciplene flygtede, da Jesus blev taget til fange, men Peter fulgte efter Jesus på afstand.
- at Peter kom helt ind i ypperstepræstens gård og satte sig ved ilden.

Tal om:

- hvorfor disciplene flygtede?
- hvorfor mon Peter fulgte efter Jesus?

Fortæl om:

- ypperstepræstens tjenestepige, der genkendte Peter. Hun kiggede på ham og sagde: "Du var også sammen med ham nazaræeren Jesus" (v.67).

- **Peter, der nægtede første gang,** at han kendte Jesus.

- **hanen, der galede første gang,** men vi ved ikke, om Peter hørte det.

Tal om:

- hvad det vil sige at fornægte?
- mon Peter lagde mærke til den første gang, hvor hanen galede?

Fortæl om:

- at pigen henvendte sig til de andre i gården og sagde: "Han dér er en af dem" (v.69) - én af dem, der fulgtes med Jesus.

- **at Peter nægtede igen,** men et øjeblik efter var der også andre, der genkendte ham: "Jo, sandelig er du en af dem" (v.70).

- **Peter nægtede tredje gang.** For at de virkelig skulle forstå, at han ikke kendte Jesus, bandede og sværgede han. Han sagde: "Jeg kender ikke det menneske, I taler om!" (v.71).

Tal om:

- at Peter bandede og sværgede på, at han ikke kendte Jesus - hvorfor mon?
- at det måske også kan være svært for os at sige, at vi kender Jesus - har du prøvet det?
- hvad gjorde du i den situation.
- hvordan Jesus kan hjælpe os.

Fortæl om:

- **da hanen galede anden gang.** Denne gang hørte Peter hanegalet og huskede Jesu ord: "Før hanen galer to gange, vil du fornægte mig tre gange" (v.72).

- at Peter blev helt ulykkelig. Han brast i gråd. Han forstod, at han virkelig havde svigtet Jesus.

Tegnet af Jonas

Til eftertanke

"Han dér er en af dem."
Men atter nægtede han det.
(jf. Mark 14,69-70 s.915)

Tal om:

- hvorfor Peter blev så ulykkelig?
- hvordan mon Peter havde det, da han mødte Jesus igen?
- hvad du tror, Jesus sagde til Peter?
- hvad Jesus siger til os, hvis vi ikke vil kendes ved ham?

Ideer til fremlæggelse

Fortæl beretningen. Lav derefter et skuespil, hvor børnene spiller personerne, mens lederen fortæller. Øv i grupper, og vis det for hinanden. I stedet for et "live" skuespil, kan I lave opstillinger, som I fotograferer. På den måde får I lavet jeres egen billedserie over beretningen. Derefter kan børnene selv være med til at fortælle beretningen.

¹ Lohses Bibelhåndbog s.262-263.

² Lohses Bibelhåndbog s.377.

³ Lohses Bibelhåndbog s.470.

⁴ Bibelværk for menigheden, bind 20: Bibellex. s.356.

⁵ Matt 16,13-20: Peters bekendelse.

⁶ Lohses Bibelhåndbog s.310-311.

⁷ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.98.

⁸ Es 53,12: Et vers fra profetien om Herrens lidende tjener.

⁹ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.96

Huskeord
For Gud har selv
sagt: "Jeg lader dig
ikke i stikken og
svigter dig ikke."
(jf Hebr 13,5 s.1108)

Baggrundsstof

Tid

Jesus blev korsfæstet på Golgata Langfredag. Josef af Arimatæa - rådsmedlem og hemmelig discipel af Jesus - fik af Pilatus lov til at tage Jesu legeme ned fra korset og begrave ham i en klippehule.¹ Der lå Jesus tre dage. Ifølge jødisk tidsregning tæller en del af en dag for en hel dag. Derfor svarer perioden fra fredag til søndag til tre dage. Søndag morgen var graven tom. Jesus var stået op og havde overvundet døden.² Her begynder dagens tekst.

Salvning

Sabbatten sluttede lørdag aften ved solnedgang. På dette tidspunkt åbnede forretningerne igen, og de tre kvinder, som trofast havde fulgt Jesus, gik ud for at købe salve, så de kunne salve Jesu døde legeme. Normalt salvede man den døde, før liget blev begravet, men kvinderne har ikke kunnet nå det inden sabbaten, og de har gerne villet gøre deres mester en sidste tjeneste. Den eneste måde, de nu kunne vise deres kærlighed til ham på, var ved at salve hans legeme med vellugtende salve.³ På Jesu tid var salvning en hædersbevisning til en særlig gæst og i religiøs sammenhæng et tegn på Guds Ånd.⁴

Kvinderne

Jesu kvindesyn var revolutionerende set i forhold til datidens kønsroller. I den jødiske kultur anså man det for bedre at være født som dreng end som pige. Drengene havde højere status. Disciplene var derfor forbløffede, når Jesus talte med en kvinde. I den jødiske kultur anerkendte man heller ikke kvinders vidneforklaringer i retten, og derfor var det et chok, at Gud lod kvinder være de første, som vidnede om Jesu opstandelse.⁵ Gud brugte ofte de mennesker, som samfundet så ned på eller ikke regnede for værdifulde. De tre kvinder, som gik ud til graven søndag morgen var Maria Magdalene, som Jesus tidligere havde befriet for dæmoner,⁶ Maria, Jakobs mor, og Salome.

Tegnet af Nikolai Petersen 7 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Jesus døde på korset Langfredag. Han blev begravet i en klippehule, og en kæmpesten blev rullet for graven. Disciplene og de kvinder, der havde fulgt Jesus, var meget kedede af det. De havde mistet deres bedste ven. Her fortæller Peter (spil med dukker eller dramatiser selv).

1. Det var søndag morgen. Maria Magdalene, Maria og Salome ville ud til Jesu grav for at salve Jesu krop med duftende salver. Vi disciple blev hjemme. Vi turde slet ikke gå nogen steder.
2. Der var gået lang tid. Pludselig blev døren revet op, og de tre kvinder for ind. De snakkede i munden på hinanden, så vi næsten ikke kunne forstå, hvad de sagde. Til sidst sagde jeg: "Maria Magdalene - fortæl os, hvad der er sket."
3. Maria Magdalene fortalte: "På vej ud til graven talte vi om, hvordan vi skulle vælte den store sten væk. Da vi kom derud, så vi, at stenen var væltet bort, og vi listede ind i graven."

4. Pludselig så vi en engel. Vi blev så forskrækkede. Men englen sagde, at vi ikke skulle være bange, for han ville fortælle os noget godt.
5. Og så sagde englen: "I leder efter Jesus, men han er ikke her. Han er opstået." Opstået? Lever Jesus? Vi kunne næsten ikke tro det.
6. Men vi fik at vide af englen, at vi skulle gå hjem til disciplene og til dig, Peter, og fortælle, at vi snart skal se Jesus igen. Først ville vi ikke fortælle jer det, for vi var så forskrækkede og bange. Men nu har jeg selv set Jesus (v.9-10). Jesus lever. Det er sandt."

7. Det var kvindernes beretning. Vi disciple havde svært ved at tro, at de talte sandt. Men en dag så vi også Jesus igen (v.14). Jesus overvandt døden. Han lever i dag.

Til de voksne

"I søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede. Han er opstået, han er ikke her. Se, dér er stedet, hvor de lagde ham!" Mark 16,6. Hvilken betydning har dette budskab for vores liv i dag?

Tegnet af Emma Kofod 5 år

Især for de små

Tekstens pointe

Det var tre kvinder, som var de første mennesker, der så, at Jesu grav var tom. Jesus var opstået. Han havde vundet over døden.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- **døden!** Hvad sker der, når man dør? Hvordan er det, at være med til en begravelse? Hvorfor er man ked af det, når et menneske dør? (hvis I har mulighed for at besøge en kirkegård, kan I lede efter gravsten med bibelvers (fx hvor opstandelseshåbet indgår). Det kan give anledning til en samtale om livet efter døden).
- **Himlen!** Hvordan ser der ud i Himlen? Hvordan har man det i Himlen? Hvad sker der, hvis ikke man kommer i Himlen? (tal varsomt om dette emne!).
- **engle!** Hvordan tror du, en engel ser ud? Hvorfor bruger Gud nogle gange engle? Kan I huske nogle mennesker i Bibelen, der har mødt en engel?

Indledning

Da Jesus var død, fik Josef af Arimatæa lov til at begrave Jesus. Josef svøbte Jesus i et lagen og lagde ham i en klippehule. Han væltede en kæmpesten for graven, så ingen kunne komme ind. Nogle af de kvinder, som havde fulgt Jesus, så, hvor han blev begravet. Kvinderne ville så gerne gøre noget godt for Jesus, men hvad kunne de gøre nu, hvor Jesus var død?

Selve teksten

Jesus blev begravet Langfredag. Lørdag var det sabbat - jødernes helligdag. Da sabbatten var forbi, gik Maria Magdalene, Maria og Salome ud og købte duftende salver, for de ville salve Jesu krop. På den måde kunne kvinderne vise, at Jesus havde været deres bedste ven.

Fortæl om:

- **at det var meget tidlig søndag morgen.** Solen var lige stået op. De tre kvinder, som ville salve Jesus, var på vej ud til graven.
- **at kvinderne, på vej ud til graven,** sagde til hinanden: "Hvem skal vi få til at vælte stenen fra indgangen til graven?" (v.3). Kvinderne havde jo set, at det var en meget stor sten, der blev væltet for klippehulen.
- **at da de kom til graven, var stenen væltet bort.** De blev meget overraskede. De gik langsomt ind i graven. Havde der mon været nogen før dem, siden stenen var væltet bort?

- at der pludselig sad en engel foran dem. Kvinderne blev forskrækkede, men englen sagde hurtigt, at de ikke skulle være bange.

- at englen havde et godt budskab til kvinderne: "...I søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede. Han er opstået, han er ikke her" (v.6). Englen viste kvinderne det sted, hvor Jesus havde ligget. Pladsen var tom.

- at englen nu gav kvinderne en opgave. De skulle gå hen til disciplene og til Peter og fortælle, at Jesus var opstået fra døden. De skulle også fortælle, at Jesus snart ville møde dem igen, for før Jesus døde, havde han lovet disciplene, at de skulle se ham igen.

- at kvinderne var bange og flygtede fra graven. De havde jo aldrig mødt en engel før, og de havde slet ikke forestillet sig, at Jesus var opstået. Men nu havde de set, at graven var tom.

(Først var kvinderne for bange til at fortælle om deres oplevelse (v.8). Maria Magdalene var den første, der mødte den levende Jesus, og hun fortalte disciplene, at Jesus lever v.9-10).

Ideer til fremlæggelse

Fortæl beretningen. Lav overskrifter til beretningen (sammen med børnene). Hvert barn får en overskrift og skal tegne/male et billede derudfra. Måske kan I sætte tanke- og taleboblere på billederne. Sæt det hele sammen til en tegneserie over Jesu opstandelse. Lad hvert barn fortælle om sit eget billede.

Tegnet af Christina Bernhard 6 år

Især for de store

Tekstens pointe

Det var tre kvinder, der som de første så, at Jesu grav var tom. Jesus havde overvundet døden. Det var nu kvindernes opgave at fortælle andre, at Jesus lever.

Indledning

Da Jesus døde Langfredag, var disciplene flygtet. Josef fra Arimatæa, en hemmelig discipel af Jesus, ville give Jesus en værdig begravelse. Han fik af Pilatus lov til at tage Jesu legeme ned fra korset, og han begravede Jesus i en klippehule. Maria Magdalene, Maria og Salome fulgte Jesus til det sidste. De tre trofaste kvinder så, hvor Jesus blev lagt. De så, at Josef væltede en stor sten for indgangen til graven.⁷

Selve teksten

Fortæl om:

- sabbatten, der sluttede lørdag ved solnedgang.
- da sabbatten var forbi og forretningerne åbnede igen, gik Maria Magdalene, Maria og Salome ud for at købe duftende salver.
- at de ville salve Jesu legeme. Det var deres måde at sige farvel på og vise, at Jesus havde været deres bedste ven.

Tal om:

- hvordan du tror, kvinderne havde det, da de så, at Jesus blev korsfæstet?
- hvad der sker, når man dør?
- hvordan du ville sige farvel, hvis du havde mistet din bedste ven?

Fortæl om:

- at det var meget tidligt søndag morgen (den første dag i ugen).
- at solen skinnede, da kvinderne gik ud til graven. De talte om, hvordan de skulle fjerne den store sten, som var væltet for indgangen til graven.
- da de kom til graven, var stenen væltet bort. Mon der havde været andre før dem?

Tal om:

- at der allerede nu er nogle tegn i teksten på, at Jesus var opstået fra døden.
- hvad du tror, kvinderne tænkte, da de så, at stenen var væltet bort?

Fortæl om:

- at kvinderne gik ind i graven.
- at de pludselig så en ung mand i hvidt tøj. En engel.
- at de blev meget forskrækkede.
- at han med det samme sagde, at de ikke skulle være bange, men at han ville fortælle dem noget glædeligt.

Tal om:

- hvorfor kvinderne blev så forskrækkede, da de så englen.
- hvorfor Gud nogle gange bruger engle?
- kan du huske andre gange, hvor engle har været Guds sendebud?

Fortæl om:

- englen, der sagde: "...I søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede. Han er opstået, han er ikke her" (v.6).
- at englen viste kvinderne, hvor Jesus havde ligget. Pladsen var tom.
- at kvinderne nu fik en opgave af englen: De skulle gå til disciplene og til Peter og fortælle, at Jesus snart ville vise sig for dem igen.

Tal om:

- kvindernes reaktion, da de så, at Jesus var opstået?
- hvorfor det var vigtigt, at også Peter fik det glædelige budskab?

Fortæl om:

- kvinderne, der flygtede fra graven. De var rystede og bange. De turde slet ikke fortælle nogen, hvad de lige havde oplevet (v.8).

Tal om:

- hvorfor kvinderne var så bange efter oplevelsen med englen?
- hvorfor de i første omgang ikke ville fortælle om det til andre?

Tegnet Mikkeline Aagaard Nielsen 4 år

Til eftertanke

Så sagde han til dem: „Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen.“
(Mark 16,15 s.917)

Fortæl om:

- Maria Magdalene, der som den første mødte Jesus, og at hun fortalte andre om Jesu opstandelse (v.9-11).
- at Gud ofte bruger de mennesker, som andre ikke regner med, til at fortælle sit glædelige budskab.
- at kvinderne var de første vidner, der kunne fortælle at Jesus lever.

Ideer til fremlæggelse

Lad børnene (i små grupper) vælge en situation fra dagens tekst, som de skal illustrere i et mosaik-billede. Brug hvidt A3-papir som baggrund og tegn en svag skitse af billedet, så I har omridsene af billedets figurer. Klip derefter små firkanter (1 x 1 cm) i farvet papir og lim dem på baggrunden. Lad til sidst børnene fortælle, hvordan deres mosaik viser påskens budskab.

¹ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.102.

² Lohses Bibelhåndbog s.91.

³ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.103.

⁴ Bibelværk for menigheden, bind 20: Bibellex. s.311.

⁵ Lohses Bibelhåndbog s.14.

⁶ Bibelværk for menigheden, bind 20: Bibellex. s.278.

⁷ Bibelværk for menigheden, bind 13: s.102-103.

Huskeord
Jeg er opstandelsen
og livet; den, der tror
på mig, skal leve, om
han end dør.
(Joh 11,25 s.973)

Baggrundsstof

Tid/sammenhæng

Johannesevangeliet indeholder en meget grundig skildring af Jesu sidste tid sammen med disciplene kort før sin død. De er samlet til påskemåltidet, og her har Jesus først - som forbillede - vasket disciplenes fødder. Han har forudsagt både Judas' forræderi og Peters fornægtelse, og Jesus har haft mange ting på hjerte, som han må sige dem. Det er, som om hans ord får ekstra vægt af, at det er den sidste gang, han er samlet med disciplene før sin lidelse og død. Han har blandt andet talt til dem om det sande vintræ, kærlighedsbudet og verdens had til de kristne -altså han har talt om forholdet til Jesus/afhængigheden af ham, forholdet mellem disciplene/de kristne og forholdet til den omgivende verden, som vil være fuldt af konflikt og had.

Formålet med tekstsammenhængen

Derpå siger Jesus: „Sådan har jeg talt til jer, for at I ikke skal falde fra“ (Joh 16,1). Jesus er meget bevidst om risikoen for frafald, og han vil forberede disciplene på tiden efter sin død, opstandelse og himmelfart. Han vil vise dem, at selv om de - og han - går en svær tid i møde, vil de ikke blive overladt til sig selv; der vil komme hjælp fra Himlen.

Bemærk: Teksten er vanskeligt stof for børn - og voksne. Forvent ikke, at du får fornemmelsen af, at børnene virkelig har forstået teksten, men fortæl frimodigt, fordi teksten handler om en meget central del af den kristne tro.

Tegnet af Rebecca Holm 6 år

Inspiration til Legestuen

Medbring fjer (mange). Et stort bord, eller to, vendes på hovedet med benene opad.

Indledning

Er der nogle der kan lide gaver og overraskelser? Det kan jeg! Hvis nogen har lovet mig en overraskelse, så kan det kildre i maven. Kender I det? Da Jesus tog hjem til Himlen, sagde han til sine venner: „Jeg har en gave til jer, I skal blive i byen og vente til den kommer.“ Det var spændende, hvad det var, og hvornår gaven kom.

1. Nu leger vi, at vi er disciplene. Vi sidder i huset (få alle børnene ind på bordet der står på hovedet). Nå, sidder I godt? Vi snakker om, hvad det mon er, Jesus vil give os.
2. Pludselig lyder det, som om det blæser, (få børn og voksne til at sige blæselyde og vugge fra side til side). (På forhånd aftales med en anden voksen om at hælde fjer over børnene).
3. Jamen, hvad er det dog, det ligner jo flammer, men de brænder ikke, og hvad er det for

et mærkeligt blæsevej? (her må gerne være lidt forvirring og hurlumhej).

4. (Aftal på forhånd med en voksen, om at sige en masse volapyk på et „fremmed“ sprog). Hvad er der nu sket med XX's mor, hun snakker et helt andet sprog? Ved I hvad, hun fortæller, at Gud er stor - på et sprog, hun ikke kender. Det er fantastisk.
5. Nu har vi fået gaven fra Jesus. Det er Helligånden. Det er en fantastisk gave, men det er også en gave, der er svær at forstå. Prøv at høre godt efter. Kan I se vinden? Nej vel. Men vi kan mærke vinden og se, hvad den gør. Vi kan se, at grenene svajer, og bladene flyver. Vi kan mærke vinden mod kinden, og at den blæser i pigernes hår. Sådan er det med Helligånden. Vi kan ikke se ham, men nogle gange kan vi mærke ham. Nogle gange bliver vi bare helt specielt glade for Gud, andre gange får vi måske sådan lyst til at gøre noget godt for en anden. Det er sådan nogle ting, Helligånden gør: hjælper os med elske Gud og være gode ved hinanden. Det var en rigtig dejlig gave, Jesus gav sine venner.
6. I dag leger vi bare, at vi var med i huset den dag, da Helligånden kom til jorden første gang. Helligånden er her stadigvæk, og når vi er venner med Jesus, så kan vi også få Helligånden.

Pointe (og til de voksne)

Når vi er venner med Jesus, giver han os Helligånden, og den hjælper os med at leve med Jesus og gøre det gode.

Leg

Nu skal der leges med fjer.

Få børnene til at sætte sig tæt sammen, og de voksne i en rundkreds udenom. Sæt stille musik på og lad fjerene regne ned over børnene. Bed de voksne samle fjerene op og puste dem ud over børnene. Bagefter skal vi ud på gulvet og puste til fjer. De store kan tegne et hus og klistre fjer på.

Tegnet af Filip Holm 8 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud har ikke efterladt os alene på jorden. Han har sendt Helligånden som en usynlig hjælper, der forklarer Bibelen for os og får os til at se på Jesus.

Indfaldsvinkler

En hjælper fra Gud: Gud har ikke efterladt os alene her på jorden. Måske kan det være svært at forstå Gud og det, der står i Bibelen. Men han har sendt en hjælper, så vi bedre kan forstå Guds tale til os. En hjælper, der vil lede os til Jesus.

Den usynlige verden: Vi mennesker er her på jorden og kan ikke se Gud, fordi hans rige er usynligt, og det samme er Helligånden. Vi lever i en verden, hvor vi kan se tingene, men der er mere her i tilværelsen, end det, der kan ses med vore øjne. Gud griber ind og lader Helligånden virke - lige som vinden, der får træerne til at bevæge sig, uden at vi kan se selve vinden.

Indledning

I dag skal vi høre om noget, der godt kan være lidt svært at forstå. Så I skal høre godt efter. Det handler om Helligånden. Men hvad er Helligånden, og hvorfor er Helligånden så vigtig? Det kunne disciplene heller ikke forstå dengang, de var sammen med Jesus, og derfor gav Jesus sig til at forklare dem om Helligånden. Og det skal vi høre lidt om nu.

Selve teksten

Treenigheden: I har hørt om Gud, og om Jesus - og måske har I også hørt lidt om Helligånden. Gud består af de tre: Fader, Søn og Helligånd. Sådan fortæller Bibelen os det. Derfor kan vi bede til alle tre og vide,

at vi bliver hørt, uanset hvem vi beder til.

Helligånden som afløser: Jesus er sammen med disciplene. Han ved, at det er sidste gang, han er sammen med dem, inden han skal dø. Derfor forbereder han disciplene på, at han ikke kan være sammen med dem mere. Det bliver disciplene kede af (v.6), og derfor fortæller Jesus dem, at han sender en anden til dem - nemlig Helligånden.

Helligåndens opgaver: Helligånden skal overbevise os (= forklare os noget, så vi kommer til at tro på det) om tre ting (v.8-10):

1) At menneskets største og egentlige synd er, at det ikke vil tro på Jesus. Hvis man ikke vil tro på Jesus, lever man borte fra Gud, og så er man ligeglad med, hvad Gud siger, og det betyder, at man lettere begår mange andre synder.

2) At Jesus var Guds søn, og at Gud sendte Jesus til jorden, hvor han tog den synd og straf væk, som vores synd medførte. Og Gud tog ham op til Himlen igen. Jesus lever nu hos Gud i Himlen.

3) At Djævelen ikke har magten. Det har Gud, og Djævelen er dømt som taber og til at være i Helvede.

Helligånden som projektør: Helligånden vil pege på Jesus og spærre vores øjne op, så vi kan se ham. Helligånden er aldrig optaget af at tale om sig selv, men får os altid til at kigge på Jesus (se under ideer til fremlæggelse). Når vi ser på Jesus, skabes troen i vores hjerter. Troen på, at jeg kan være Guds barn og er på vej mod Himlen - på grund af Jesus.

Ideer til fremlæggelse

Hvis rummet kan mørklægges, kan du bruge lommelygte + et kors. Hold korset op i mørke, og spørg, hvad det er. Når børnene ikke kan svare, tændes lygten i den anden hånd, og nu kan korset ses. Sådan peger Helligånden på Jesus - og væk fra sig selv.

Tag en genstand med, der ser lidt sjov ud, når man puster på den (ventilatorhjul, mølle el. lign.), og tal om, at luften/vinden har stor kraft, selv om vi ikke kan se den.

Tegnet af Birgit Hansen 6 år

Især for de store

Tekstens pointe

Jesus vil lære disciplene om Talsmandens gerning, når Jesus er taget op til Gud. Helligånden vil lære os at forstå Bibelen, idet han altid gør Jesus stor for os.

Indledning

Jesus er sammen med sine disciple for sidste gang, inden han skal dø. Her har han noget meget vigtigt, som han gerne vil fortælle disciplene - og os!

Selve teksten

Fortæl om:

- treenigheden, som er tre personer, og alligevel kun én. Gør det klart, at vi ikke kan forstå det med fornuften eller logikken (brug evt. logikkens/matematikens verden. Eks.: 1 (side) + 1 (side) + 1 (side) = 1 (trekant). Se også ideer til fremlæggelse.

Tal om:

- hvordan det kan være svært at tro på noget, man ikke kan forstå.
- at der er mange ting i Bibelen, som vi ikke kan forstå, men som Helligånden vil hjælpe os til at tro på.
- at have tillid til Guds Ord i Bibelen, selv om vi har svært ved at forstå det.

Fortæl om:

- at disciplene var kede af det, fordi Jesus havde sagt, at han snart ville blive taget væk fra dem.
- Jesu omsorg for disciplene. Han ville give dem en trøst midt i sorgens og afskedens time - Helligånden skulle komme i stedet for ham.

Tal om:

- Jesu omsorg for os. Han ved, hvordan vi har det, og han tager sig af os.
- at Jesus kan trøste os med noget, som ingen i verden kan tage fra os.

Fortæl om:

Helligåndens opgaver: Helligånden skal overbevise os (=forklare os noget, så vi kommer til at tro på det) om tre ting (v. 8-10):

1) At menneskets største og egentlige synd er, at det ikke vil tro på Jesus. Hvis man ikke vil tro på Jesus, lever man borte fra Gud og så er man ligeglad med, hvad Gud siger, og det betyder, at man lettere begår mange andre synder.

2) At Jesus var Guds søn, og at Gud sendte Jesus til jorden, hvor han tog den synd og straf væk, som vores synd medførte. Og Gud tog ham op til Himlen igen. Jesus lever nu hos Gud i Himlen.

3) At Djævelen ikke har magten. Det har Gud, og Djævelen er dømt som taber og til at være i Helvede.

Tal om:

- at lytte til Helligånden og ikke vende det døve øre til.
- at Helligånden må forklare os Ordet igen og igen, fordi vi så let glemmer og kommer i tvivl.

Fortæl om:

- begrebet talsmand. En talsmand er blot én, der lægger stemme til. Han får at vide, hvad han skal sige, og så siger han det helt nøjagtigt, som han skal. Brug fx en dronning eller en præsident til at forklare det med.
- at Helligånden ikke finder på at sige nogle ting selv, men han siger kun, hvad Han hører fra Himlen (v.13).

Tal om:

- at høre/læse det, Helligånden vil sige til os - at han automatisk virker der, hvor Guds Ord læses.
- at mennesker alligevel kan afvise det, Helligånden vil overbevise dem om.

Fortæl om:

- Helligåndens mål om at gøre Jesus stor for os, så vi igen og igen ser, hvor herlig en frelser vi har (v. 14).

Tegnet af Martin J. R. Jensen 8 år

Til eftertanke

Han skal herliggøre mig,
for han skal tage af mit og
forkynde det for jer.
(Joh 16,14 s.979)

Ideer til fremlæggelse

Tegn evt. treenigheden symbolsk som en trekant. Hvor mange trekanter er der? Hvor mange hjørner er der? Tre hjørner, men én trekant (1+1+1=1).

Hvis rummet kan mørklægges, kan du bruge lommelygte + et kors. Hold korset op i mørke, og spørg, hvad det er. Når børnene ikke kan svare, tændes lygten i den anden hånd, og nu kan korset ses. Sådan peger Helligånden på Jesus - og væk fra sig selv.

Tag en genstand med, der ser lidt sjov ud, når man puster på den (ventilatorhjul, mølle el. lign.), og tal om, at luften/vinden har stor kraft, selv om vi ikke kan se den.

Huskeord
Men Talsmanden...
skal lære jer alt og
minde jer om alt, hvad
jeg har sagt til jer.
(Joh 14,26 s.977)

Baggrundsstof

Tid/sted

Vi er i den første tid efter udgydelsen af Helligånden. Den første menighed er dannet i Jerusalem, og efter at Stefanus er død, flygter menigheden. Overalt, hvor de befinder sig, forkynner de evangeliet. Den etiopiske hofmand er den første med hedensk baggrund, der bliver døbt - og missionsbefalingen er i fuld gang med at blive udført.

Personer

Filip var ikke apostel, men en af de syv mænd i menigheden i Jerusalem, der blev valgt til at tage sig af fattige og enker (ApG 6,3-5), bl.a. derfor har han næppe været fornem af udseende, men nærmere en mand i simple klæder. Han rejste nu rundt i Samaria og prædikede om Kristus, gjorde mange tegn og døbte (ApG 8,5-12).

Hofmanden var skatmester hos den etiopiske dronning med titlen Kandake. Hun regerede over et område i Afrika, der lå syd for Egypten - muligvis helt ned til den nordlige del af det nuværende Etiopien. Den betydningsfulde hofmand har i et vist omfang sluttet sig til jødedommen og havde nu været i Jerusalem som pilgrim for at tilbede Gud. I vognen læser han fra Esajas 53,7-8.

Tegnet af Sebastian

Inspiration til Legestuen

Medbring en æske med flg. ting:

1. Filip (fx hånddukke, diplomant),
2. en tegning af en øde vej.
3. en sol, evt. på en blomsterpind.
4. en vogn med hest (fx duplo, eller en tegning).
5. en hofmand (se under Filip).
6. en Bibel eller en bogrulle.
7. en bønne med vand.
8. et stort rødt hjerte, med smil på.

Tingene tages op af æsken efterhånden som du fortæller. Det må gerne være lidt hemmeligt.

Indledning

Efter at Jesus var taget hjem til Gud, fik hans venner travlt. De skulle fortælle alle om Jesus.

1. Her har vi Filip (1). Gud siger til Filip, at han skal gå et bestemt sted hen (2). Det er meget mærkeligt, hvad skal han dog her? Her er jo ikke nogen. Og her er meget varmt (3). Puha.
2. Hov, hvad er nu det? (4). Der kommer nogen.

Gud siger til Filip, at han skal gå hen til den vogn. Inde i vognen sidder en mand (5); det er en meget fornem mand fra et land langt borte. Han sidder og læser (6); men han er ked af det. "Åh nej!" siger han, "jeg forstår det ikke."

3. Filip går hen til vognen og spørger: „Forstår du det, du læser?“ "Nej," siger manden, "og det er jeg meget ked af." "Nu skal du bare høre," siger Filip.
4. Fortæl her kort, ivrigt og enkelt om: at Jesus er Guds søn, som kom til jorden, gjorde folk raske og glade, blev slået ihjel, opstod, lever nu hos Gud i Himlen og er med alle dem, der tror på ham.
5. Manden bliver meget glad. Pludselig kommer de til noget vand (7). "Se Filip, der er vand, kan jeg så blive døbt?" "Tror du af hele dit hjerte, at Jesus er din frelser?" spørger Filip. "Ja," siger manden. Filip døber ham.
6. Da han kommer op af vandet, er Filip væk. Gud har brug for ham et andet sted. Etioperen sætter sig op i vognen igen og rejser videre. Han er bare så glad inde i sit hjerte (8), for nu bor Jesus derinde.

Pointe (og for de voksne)

Når børn eller voksne møder Jesus, bliver de glade, vi skal også fortælle om Jesus.

Leg

Køre i hestevogn. Medbring tæpper som vogne. Der „spændes“ to voksne for hver vogn og på skift får børnene en tur.

Tegnet af Lonnie 10 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud ønsker at frelse alle mennesker i hele verden, og når mennesker kommer i kontakt med hans Ord, virker det i dem.

Indfaldsvinkler

At fortælle andre om Jesus:

Måske har I prøvet at bede mor eller far om hjælp, fordi I ikke kunne forstå den opgave, der stod i jeres skolebog? Det er godt, når andre vil hjælpe os med det, vi ikke selv kan finde ud af. Det kan også være, at I har prøvet af hjælpe én, der ikke selv kunne binde sine sko, læse et skilt eller måske noget helt andet. Det er godt, når vi kan hjælpe andre.

I dag skal vi høre om én, der hjalp en anden med at forstå, hvad der står i Bibelen. Tal om, hvordan børnene kan efterligne det på deres måde.

Engle/at høre Guds stemme:

Filip kunne høre Guds tale til ham gennem en engel og gennem Ånden.

Tal om, hvordan vi i dag kan høre Guds stemme og vide, hvad der er sandt.

Desuden sammenhængen mellem at **høre** og at **handle**.

Dåben:

De fleste børn er døbt som små. Her er en mand, der bliver døbt som voksen.

Tal om dåben og dens betydning for både børn og voksne.

Indledning

I dag skal vi høre om en mand, Filip. Der er gået noget tid, siden Jesus døde, stod op af graven og blev taget op til Gud. Filip er en af dem, der tror på Jesus, og han vil gerne fortælle andre om ham.

Selve teksten

Fortæl om:

- befalingen:

En dag sker der noget for Filip. En engel taler til ham (v.26.) og giver ham en befaling.

Fortæl om:

- hvad mon Filip har tænkt?

- hvorfor han skulle gå den vej?

- at vejen er øde (hvad betyder øde?), og så kan det jo være farligt (overfald). Vi kan måske komme med undskyldninger, når Gud siger noget til os - ikke lyst, gider ikke gå i kirke eller et andet sted, hvor vi kan høre om Gud. **Men** Filip gjorde ganske enkelt, hvad Gud sagde. Understreg, at Gud går med, når han kalder på os. Han hjælper os med at fortælle om ham.

- **reaktionen:** Filip går af sted (v.27).

- **omgivelserne** (øde vej, sikkert varmt, solen bager). Men hov, hvad er det? En vogn med heste. Nå, der kommer måske en fin mand. I det samme taler Guds ånd til Filip. Ånden siger: „Gå“, men Filip kan ikke vente - han løber hen til vognen!. Kigger ind, ser en mand, der er helt sort - fra Afrika. En mægtig mand. Ansat ved dronningens hof og står for alle hendes skatte. Nu er han på vej hjem fra Jerusalem. Filip hører noget. Manden sidder og læser fra Det gamle Testamente.

- **samtalen:** Filip spørger (v.31): „Forstår du det, du læser?“ Svaret: „Hvordan skulle jeg kunne forstå det, når ingen forklarer det for mig? Kom her op i vognen, og forklar det for mig.“

Fortæl om:

- nødvendigheden af, at Bibelen bliver forklaret for os. At nogen fortæller os, hvad der står i Bibelen, og hvad det betyder.

- at Filip fortæller ham om Jesus ud fra netop det sted i Bibelen (Es 53,7-8).

- **konsekvensen:** Filip fortæller en masse om Jesus - nødvendigvis også om dåben (v.35). Og hofmanden hørte virkelig efter. Han sad ikke bare og gabte. Senere, da de kom til noget vand, spørger hofmanden: "Kan jeg blive døbt?" Manden kom til tro på Jesus og blev døbt.

Tegnet af Andreas

Aktualisering: Tænk, hvis Filip ikke selv havde gidet læse i Bibelen eller villet høre om Gud, så havde han ikke kunnet fortælle om Jesus. Hvis du ikke hører om Gud og lærer ham at kende, kan du ikke fortælle andre om ham! Derfor: det er vigtigt at læse i Bibelen eller få hjælp til det. Det er også vigtigt at komme de steder, hvor du kan høre om Bibelens Gud. Hvor? Gud siger til Filip, og til dig og mig: Fortæl andre om mig. Jeg skal nok være med dig, så du er ikke alene.

Ideer til fremlæggelse

Levendegør fortællingen - fx vha. stemmeføring og mimik.

Tegn dig gennem fortællingen med en lille tegneserie. Børnene er ikke så krævende mht. tegneteknik.

Computer/projektor: Find nogle egnede billeder på internettet (fx et kort over Israel/Afrika, en gammel fornem vogn, dåb udendørs) og brug dem undervejs.

Især for de store

Tekstens pointe

Gud ønsker at frelse alle mennesker i hele verden - gennem det Ord, der har så mægtig en kraft, at det virker, når mennesker kommer i kontakt med det.

Indledning

Der var gået nogen tid siden Jesu død, opstandelse og himmelfart. Filip var en evangelist, der tog rundt for at fortælle om Jesus. Gud havde bestemt, at det først var jøderne, der skulle høre om Jesus - senere skulle andre også høre om ham. I dag skal vi høre om den første mission blandt ikke-jøder (hedninger).

Selve teksten

Fortæl om:

- Guds befaling til Filip gennem en engel (v.26).
- det forhold, at Filip ikke vidste, hvorfor han skulle gå derhen. Lydigheden sættes på prøve.
- Filips ubetingede lydighed.

Tal om:

- hvordan vi i dag kan høre Guds stemme. Hvis man får en tanke/indskydelse, hvordan kan man så vide, om den er fra Gud? Alt må prøves på Bibelens grund.
- hvordan vi reagerer, når Gud siger noget til os - vi har ofte mange undskyldninger og indvendinger.

Fortæl om:

- hofmanden og hans ærinde i Jerusalem (at tilbede jf. v.27).
- hofmandens stilling som skatmester, der giver ham stor magt.
- den ydre pragt, der sandsynligvis har fulgt med ham.
- Åndens tale til Filip. Gud taler på forskellige måder, men altid i overensstemmelse med Bibelen.
- den tekst, som hofmanden sidder og læser (Es 53, 7-8). Læg evt. mest vægt på første del om lammet, der er stumt, mens det klippes.

Tal om:

- hofmandens spørgsmål (stil dem til børnene): Hvem er lammet et billede på? Hvorfor?
- det forhold, at teksten er skrevet, længe før Jesus blev født - at det er en profeti, der blev opfyldt med Jesus.

Fortæl om:

- Filip, der benytter anledningen, og at han ud fra disse vers fortæller evangeliet om Jesus - herunder nødvendigvis også noget om dåben (v. 35).
- hofmanden, der virkelig lytter - og tager konsekvensen, så han gerne vil døbes, så snart de kommer forbi noget vand (v.36).

Tegnet af Camilla

Til eftertanke

Forstår du også det, du læser?
(jf. ApG 8,30 s.995)

Tal om:

- at lytte til Guds Ord og tage det til sig.
- forholdet mellem dåb og tro - generelt og i dagens Danmark. De er uadskillelige; dåb alene frelser ikke, hvis der følger et liv i vantro efter. Nævn også nødvendigheden af denne voksendåb set i forhold til vores barnedåb.

Fortæl om:

- velsignelsen ved at følge Guds ord og bud - selv om vi ikke kan se meningen med det. Filip kunne først se det bagefter, og sådan er det også ofte for os.

Tal om:

- hvorfor det er vigtigt selv at læse i Bibelen.
- at vi ikke kan fortælle, hvis vi ikke selv har hørt først.
- at Gud ikke kun kalder, men også følger med og hjælper os med at fortælle om ham.

Ideer til fremlæggelse

Computer/projektor: Find nogle egnede billeder på internettet (fx et kort over Israel/Afrika, en gammel fornem vogn, dåb udendørs) og brug dem undervejs. Fortæl og samtal dig gennem ovenstående punkter - lær dem godt, og gå evt. rundt mellem børnene.

Tegn dig gennem fortællingen med en lille tegneserie. Børnene er ikke så krævende mht. tegneteknik.

Huskeord: Lær gerne hele Missionsbefalingen, hvis det kan lade sig gøre.

Huskeord
Gå derfor hen og
gør alle folkeslagene til
mine disciple. Og se, jeg er
med jer alle dage indtil
verdens ende.
(jf. Matt 28,19-20 s.895)

Baggrundsstof

Noa - manden, der fandt nåde for Guds øjne

Det vidnesbyrd, vi læser om Noa, er, at han fandt nåde for Guds øjne (6,8). Det er vigtigt at understrege. Noa blev arving til retfærdigheden af tro (Hebr 11,7). Troen frelser ikke, den tager imod frelsen. Sådant var det også for Noa: Han blev reddet fra undergang i frelsens ark ved tro på Guds ord - i hellig frygt for Guds dom og i tillid til Guds nådes frelse! Denne tro var født af, at Noa vandrede med Gud (1 Mos 6,9).

Noa var 600 år, da syndfloden kom (1 Mos 7,6). I 1 Mos 6,3 får Noa at vide, at menneskenes levetid skal være 120 år. Der er forskellige opfattelser af dette. Den mest anvendte er, at Noa som 480-årig fik besked om syndfloden og om at bygge arken. Sønerne Sem, Kam og Jafet fødtes, da Noa var 500 år (5,32).

Den åndelige situation

Ugudeligheden har været forfærdelig og omfattende. Beskrivelsen i 6,1-4 handler efter al sandsynlighed om sataniske væsener, der kom i menneskeskikkelse og fik børn med jordiske kvinder.

Ordet "fordærvet" (6,11-13) betyder i sin grundbetydning "rådden, stinke af råddenskab; "fordærve" kan også bruges om at ødelægge, nedbryde eller dræbe nogen. Jordens fordærv beskrives med vold og ondskab. I kap. 6,5 fremgår det, at der ikke er andet tilbage end ugudelighed blandt menneskene.

Guds handlemåde

Gud er hellig og straffer synd med døden. Med bedrøvelse tager han beslutningen om syndfloden (6, 6-7). **Men:** Noa fandt nåde for Guds øjne, og Gud opretter en pagt med Noa (6,18). Gud frelser et menneske gennem pagten. For os gælder det samme; vi bliver frelst gennem pagtsblodet (Matt 26,28).

Tegnet af Jakob Jespersen 7 år

Selve arken

Man regner med, at gofertræ var særligt modstandsdygtigt overfor vand. En bibelsk alen er cirka 1/2 meter; arken har været 150 m lang, 25 m bred og 15 m høj, haft et rumindhold på over 50.000 kubikmeter, og ville fuldt lastet have en dybgang på 7 1/2 m. Arken var indrettet med tre dæk, og havde kun én dør.

Udseendet har mindet om en stor kasse, som har været næsten umulig at manøvrere, men til gengæld meget sødygtig i hårdt vejr.

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre om en mand, som hed Noa. Noa var Guds ven og ville gerne gøre Gud glad. Noa boede sammen med mange andre mennesker. De andre mennesker ville ikke være venner med Gud. De gjorde forkerte og grimme ting, som gjorde Gud både ked af det og vred.

1. En dag sagde Gud til Noa: "Du skal bygge et stort skib, som hedder en ark. Når skibet er færdigt, skal du gå ind i det sammen med din familie og en han og en hun af alle slags dyr."

2. Gud sagde også: "Når du er i arken, vil jeg sende en masse regnvejr. Så meget regn at det ødelægger jorden og alle dem, som ikke er i arken."
3. Noa hørte, hvad Gud sagde. Måske blev han ked af det og bange, fordi der skulle komme så meget vand.
4. Noa gjorde, som Gud sagde, og begyndte at bygge arken. Det tog meget lang tid og var måske også svært for Noa. De andre mennesker ville ikke være venner med Gud og hjalp ikke Noa med at bygge skibet. Måske har de grinet af Noa og drillet ham, fordi han byggede et stort skib, når der ingen vand var.
5. Selv om det var svært for Noa, gjorde han som Gud havde sagt. Han troede på, at Gud ville hjælpe ham og hans familie og alle dyrene i arken.

Pointe til børnene

Det er godt at være ven med Gud. Vi kan altid stole på ham.

Pointe til de voksne

Det kan være svært at følge det, som Gud har sagt, og mange gange kan vi ikke forstå ham. Men Gud er med os under alle forhold, og vi kan altid stole på, at Gud holder det, han lover.

Ideer til fremlæggelse

Lav en "bogrulle". Brug et stykke aflangt kraftigt papir rullet om to tomme køkkenrulle-rør. Tegn historien på papiret (tændstikmænd er også gode) og rul historien frem, mens du fortæller.

Eller medbring ting som kan illustrere historien. Fx legetøjskib, et stykke træ, hammer, sav, søm osv.

Vis fx at skibet står et sted, hvor der ingen vand er, og derfor ikke kan sejle.

Tegnet af Simon Nygård 5 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud er hellig og straffer synd. Men Noa gik fri på grund af Guds nåde. Vi bliver også frelst af nåde alene.

Indfaldsvinkler til teksten

Dyr:

- hvilke dyr kender I?
- har I været i Zoo?
- hvilke dyr så I?

Hav en hel masse legetøjsdyr med, og hiv dem frem efterhånden som børnene nævner dem.

Begynd selve fortællingen med: I dag skal vi høre om Noa. En dag fik Noa besked på at bygge en ark (vis en legetøjsmodel eller et flot billede af Noas ark). Han fik også besked på, at han skulle passe alle de forskellige slags dyr, der er her på jorden.

Selve teksten

Fortæl om:

Gud havde bedt Noa om at bygge en ark - et stort skib, som var meget langt, meget bredt og meget højt. Arken

havde tre etager med en masse rum og værelser i, så der var plads til både mad, dyr og mennesker.

Oversvømmelsen: som Gud havde sagt, han ville sende over hele jorden.

Årsagen: Menneskene var blevet ligeglade med Gud. De troede slet ikke på ham. De gjorde kun onde ting hele dagen. Derfor besluttede Gud at udslette alle mennesker og dyr.

Men: Noa fandt nåde for Guds øjne.

Noa var ikke ligeglad med Gud. Han levede sit liv med Gud. Noa var ikke syndfri. Men Noa gik til Gud med sin synd og bad om tilgivelse, og havde han gjort mennesker ondt, måtte han også bede dem om tilgivelse. Noa troede på Gud - derfor fandt han nåde.

Derfor besluttede Gud, at han ville frelse Noa og hans familie fra oversvømmelsen, og Gud bad Noa om at bygge arken.

Vi kan også finde nåde for Guds øjne:

Ved troen på Jesus som vores frelser bliver vi frelst fra fortabelsen. Også det er af nåde. Gud vil frelse alle, der tror på Jesus, ligesom Gud frelste Noa og hans familie fra oversvømmelsen.

Noa gjorde, som Gud havde sagt:

Larmen: Hver dag kunne menneskene på jorden høre hamren, banken, saven m.m. Sem, Kam og Jafet har nok hjulpet deres far med at bygge arken; de var nemlig store. Måske har Noa haft folk ansat til at bygge arken.

Noa, der har fortalt om arken og om oversvømmelsen: at kun, hvis man var i arken, kunne man blive reddet.

Folks reaktion og alvoren i deres ligegyldighed:

Folk har rystet på hovedet og grinet. Advarslen fra Noa var klar nok. Men folks ligegyldighed kom til at betyde døden for dem.

Slut af med at fortælle:

En dag stod arken færdig, og så ventede Noa på, hvad Gud nu ville sige til ham. Gud sagde: Nu skal du gå ind i arken med hele din familie. Du skal tage mad med - både til dig og din familie, men også til dyrene. For jeg vil sende nogle dyr hen til arken. Dem skal du tage med ind i arken, så de kan overleve oversvømmelsen. Nogle af dyrene kom der to af - en han og en hun. Andre kom der syv par af. Det var Gud, som sendte dyrene til Noa. De kom og gik ind i arken. Nu ventede både Noa, hans familie og dyrene på at det skulle begynde at regne.

Ideer til fremlæggelse

Tag nogle brædder, søm og hamre med. Udnævn en Noa, Sem Kam og Jafet til at hamre. Fortæl, at sådan lød det dengang Noa byggede arken (lad børnene

Tegnet af Diana Lise Mortensen 8 år

hamre i baggrunden, mens beretningen fortælles). De vil sikkert stoppe hen ad vejen for at lytte med. Bed dem om at hamre igen, når det er med til at understrege fortællingen. Brug dem i fortællingen. Lad dem evt. være lidt udklædte.

Det må gerne fremgå tydeligt, hvor utroligt det var at bygge en ark inde på land, men at Noa netop byggede i tro.

Derudover vil det være godt at bruge flonellograf eller billeder, som viser det, der fortælles.

Især for de store

Tekstens pointe

Gud er hellig og straffer synd. Derfor sendte han syndfloden. Noa gik fri på grund af Guds nåde, ikke fordi Noa havde fortjent det. Gud oprettede en pagt med Noa. Gud har også oprettet en pagt med os: Vi bliver frelst ved troen på, at Jesus døde på korset for os.

Indledning

Dengang Kain havde slået Abel ihjel, var han bange for Guds straf. Da Noa levede på jorden, var det ikke længere sådan, at menneskene på jorden var bange for Guds straf. De var ligeglade med Gud. De troede slet ikke på, at han fandtes. De var ligeglade med, om noget var rigtigt eller forkert, om de syndede eller ej. Det bekymrede de sig ikke om. Da Gud så hvordan ondskaben på jorden tog til, blev han bedrøvet, og han besluttede at udslette alle mennesker og dyr på jorden. Alle på nær Noa og hans familie.

Fortæl om:

- **Guds beslutning, at menneskene skulle udslettes på grund af deres ondskab.**

- **Noa,** som også var en synder, men som troede på Gud, og levede sit liv med ham. Noa vandrede med Gud. Han fandt nåde for Guds øjne, og derfor ville Gud frelse Noa og hans familie fra syndfloden.

- **beskeden: at Noa skulle bygge en ark** - dens størrelse og indretning, udførligt beskrevet af Gud.

- **at Noa og hans familie skulle reddes** ved at gå ind i arken.

Også ét par af alle dyr skulle med i arken - en han og en hun, så der kunne blive født nye dyr efter syndfloden.

Tal om:

- hvad vil det sige at vandre med Gud?

- kan vi vandre med Gud?

- hvordan gør vi det?

Vi vandrer med Gud ved at leve vores liv med ham. Bede til ham, høre om ham, læse i Bibelen.

Noa fandt nåde for Guds øjne.

- hvad vil det sige at finde nåde for Guds øjne?

- hvordan finder vi nåde for Guds øjne?

- hvordan bliver vi frelst?

Fortæl om:

- **Noa,** som gik i gang med at bygge.

- larmen fra byggeriet, der har lydt hver dag i mange år.

- **at folk** har vidst, hvad Noa lavede, nogle har måske endda arbejdet for ham. De har rystet på hovedet af Noa, spottet ham og spottet Gud.

- **Noa,** der blev ved med at bygge - i tro på at Gud havde talt sandt.

Tal om:

- spotter mennesker også Gud i dag?

- ligesom Noa har vi måske prøvet, at folk griner af, at vi tror på Jesus.

- at vi kan lære af Noa. Også vi må tro Gud på hans ord. Have tillid til, at han taler sandt, også selvom folk griner af os.

Tegnet af Frederik L. Rasmussen 8 år

Til eftertanke

I tro fik Noa et varsel om det, som endnu ikke var at se, og byggede i sin gudfrygtighed en ark til frelse for sit hus; ved denne tro bragte han dom over verden og blev selv arving til retfærdigheden af tro.

(Hebr 11,7 s.1106)

Slut af med at fortælle:

En dag stod arken færdig. Gud sagde til Noa, at han skulle gå ind i arken sammen med sin kone, sønner og svigerdøtre. Gud bad Noa samle en masse mad sammen, for der skulle være nok til både Noa, hans familie og til alle dyrene. Dyrene kom parvis - han og hun; nogle kom der syv par af, andre kun ét par af. De blev sendt til arken af Gud. Noa fik dem ind i arken, og han og hans familie gik ind i arken. Nu ventede de på regnen.

Huskeord
Men Noa fandt nåde
for Herrens øjne.
(1 Mos 6,8 s.13)

Baggrundsstof

Generelt om syndfloden

Noa var i arken i 371 døgn.

Forløbet er:

1. Regnen begynder den 17. dag i 2. måned (7,11), og det regner i 40 døgn (7,12).
2. I 150 dage - 5 måneder - har vandet stået over jorden (7,24) - trods formuleringen må det antages, at der menes den tid, hvor vandet dækkede hele jorden - de 40 døgn i 7,17 angiver den egentlige stigningsvarighed.
3. Efter disse 150 dage begynder vandet at synke (8,3).
4. Den 17. dag i 7. måned strander arken på Ararats bjerg (8,4) (ligger i det østlige Tyrkiet, lige ved grænsen til Armenien).
5. Første dag i 10. måned kommer bjergtoppene til syne (8,5).
6. Første dag i det nye år var vandet tørret væk fra jorden (8,13).
7. 27. dag i 2. måned var jorden tør (8,14), og først da giver Gud Noa besked om at forlade arken.

Det har ikke været et almindeligt regnvejr: kilderne fra det store urdyb (antagelig vældige underjordiske samlinger af vand, som fosser op) brød igennem, og himlens vinduer blev åbnet (7,11+8,2). Vandet har stået 7½ meter over bjergene (7,20).

Syndfloden og arken som forbilleder

Syndfloden var den første verdensdom, og den er det største forbillede på verdensdommen.

Vandet og arken er dåbens forbillede (se 1 Pet 3, 20f.). Alle døbte har denne frelsens ark, Jesus er bygmesteren. Dåben giver os syndernes forladelse. Dåben har dog ikke en magisk virkning, så den gavner uanset den døbtes åndelige indstilling; dåben må ses i nøje sammenhæng med troen.

Tegnet af Christina Jokszies 9 år

Pagten

Gud lover aldrig mere at sende en syndflod; regnbuen er tegnet på pagten. Pagten er ensidig: den er stiftet suverænt af Gud, og den beror alene på Guds løfter, kravene er væk (kap. 9,9ff.).

Bemærk: Gud vil huske på pagten, når Han ser regnbuen.

Den nye pagt, som også er ensidig - alle kravene er stillet til Jesus - er Jesus død og opstandelse for os, hvor vi bliver frelst gennem pagtsblodet (Matt 26,28).

Inspiration til Legestuen

Indledning

Sidste gang hørte vi om Noa, som byggede et stort skib. Nogle af de andre mennesker grinede af Noa, fordi han byggede det store skib et sted, hvor der ikke var noget vand, det kunne sejle i. Men Noa gjorde det, fordi Gud havde sagt det. Noa var Guds ven. I dag skal vi høre, hvordan det gik med Noa, da skibet var blevet bygget færdigt.

1. Da det store skib, som hed arken, var bygget færdigt, sagde Gud til Noa:
"Gå ind i arken sammen med din familie."

Gud sagde også til Noa, at han skulle tage nogle dyr med ind i arken. En han og en hun, altså en mor og en far.

2. Måske har Noa været lidt bange for, hvordan han skulle fange alle de dyr. Prøv at tænke på, at det jo ikke bare var de små, søde og stille dyr, men også de store, farlige og vilde. Men Noa behøvede slet ikke at være bange, for Gud gjorde det sådan, at alle dyrene ikke blot selv kom gående hen til arken, men de gik endog selv ind i den. De gjorde ikke Noa og hans familie noget.
3. Da Noa og hans familie og dyrene var gået ind i arken, sendte Gud regnvejr. Det regnede så længe, at hele jorden blev fuld af vand. Til sidst kunne man slet ikke se jorden, husene, eller træerne mere. Ikke engang bjergene. Men endelig holdt det op med at regne.
4. Der gik igen lang tid, så forsvandt alt vandet lige så stille. Først kunne man se bjergtoppene, så det øverste af træerne og til sidst kunne man se jorden. Nu sejlede arken ikke mere, den stod helt stille. Så stille at Noa og hans familie og alle dyrene kunne gå ud af arken. Gud havde reddet dem og passet på dem, mens de var inde i arken.
5. Da Noa var kommet ud af arken, sagde han tak til Gud, fordi han havde passet på Noa og hans familie. Gud sagde nu til Noa, at han aldrig mere ville sende så meget regnvejr ned over jorden. Gud lavede en regnbue på himlen. Hver gang Gud ser regnbuen, tænker han på, at det aldrig mere skal regne sådan igen.

Pointe til børnene

Det var godt, at Gud passede på Noa og hans familie og alle dyrene inde i arken. Når vi ser en regnbue på himlen skal vi tænke på, at Gud også passer på os.

Pointe til de voksne

Nogle gange kan vi ikke forstå, hvordan vi skal klare os igennem en situation, men Gud kan passe på os og vise os vej alligevel. Det er vigtigt, at vi hører, hvad han vil sige til os.

Ideer til fremlæggelse

Illustrer historien med duplodukker, -huse og -træer. Brug et blåt stykke stof som vand, der dækker husene, træerne og menneskene. Et avis-skib kan være arken og legomennesker og -dyr kan være ombord.

Tegnet af Elisabeth Juhl 11 år

Især for de små

Indfaldsvinkler til teksten

Da denne tekst hænger uløseligt sammen med den foregående, vil det være bedst kort at repetere, hvad man har snakket om sidste gang. Dette kan evt. gøres ud fra spørgsmål til børnene.

Tekstens pointe

Gud frelste Noa og hans familie fra syndfloden, fordi de var i arken. Vi har også en ark - en frelsens ark: Den, som er døbt til Jesus og tror på ham, er i samme situation som dem i arken: Han/hun skal ikke gå fortabt, men frelses.

Indledning

Netop den dag det begyndte at regne, gik Noa og hans familie ind i arken. Der var alle mulige slags dyr med i arken: alle slags vilde dyr, kvæg, krybdyr og fugle. Kun de dyr, der lever i vandet, var ikke med. Da alle var kommet ind i arken, lukkede Gud døren ind til arken. Det betød, at der ikke mere var mulighed for at gå ind i arken - den tid var forbi. Nu var døren lukket, og når Gud havde lukket døren, kunne ingen lukke den op igen, før Han ville det. Og så begyndte det at regne.

Fortæl om

Noa og hans familie, som fandt tryghed i, at Gud havde lukket døren for dem: Så var den ordentligt lukket.

Regnen, som kom både fra oven og fra ned og løftede arken, som stod på den bare jord. Den begyndte at sejle, og efterhånden kom også alle bjergene under vand.

Alle de dyr og mennesker, som ikke var i arken, døde. Men de, som var i arken, levede.

I meget lang tid dækkede vandet jorden.

Dagligdagen i arken: Travlheden: der skulle muges ud, dyrene skulle fodres, køerne skulle malkes. Lugten af dyr i arken. Regnens trommen mod arken. Noa og hans familie har nok tænkt på det, der skete udenfor arken, og på at det tog lang tid. Hvornår ville det mon få en ende? Måske tænkte de på, om Gud mon havde glemt dem?

Gud havde ikke glemt dem! Gud lod en storm blæse hen over jorden, og så begyndte vandet at synke.

Arken strandede: arken var gået på grund på bjerget Ararat.

Ravnen, der sendes ud: ravne kan spise råddent kød, derfor kunne den klare sig.

Duen, der sendes ud flere gange: Olivenbladet der fortalte, at en olivengren havde sat rødder og var ved at blive til et træ: Et nyt liv var ved at begynde.

Efter næsten et år i arken fjernede Noa arkens tag. Lys og luft kom ind. Noa kunne se, at jorden var tør. Men Noa gik ikke ud: Gud havde lukket døren ind til arken, og Noa ville ikke åbne den, før Gud gav besked om det.

Noa som får besked på at gå ud af arken. Sammen med sin kone, Sem, Kam og Jafet og deres koner, gik Noa så ud af arken; også alle dyrene kom ud.

Noa takkede Gud: Det første Noa gjorde var at takke Gud. Han takkede, fordi Gud havde frelst dem fra at drukne under syndfloden. Han takkede Gud, fordi Han havde givet dem arken.

Dåben - vores ark. Vi har også en ark - en frelsens ark. Vores ark er dåben. Bibelen siger, at når vi er døbt og tror på Jesus, så vil det gå os som Noa og hans familie: Vi bliver frelst.

Ligesom Gud engang dømte alle mennesker på jorden og sendte syndfloden, sådan vil han en dag dømme alle dem, der ikke tror på ham. Noa og hans familie blev frelst fra syndfloden, fordi de var i arken. Vi bliver frelst fra Guds dom, når vi tror på Jesus.

Regnbuen: Guds løfte til Noa: Gud lovede at han aldrig mere ville sende en syndflod. Som tegn på sit løfte, satte han regnbuen på himlen. Gud lovede, at når han ser regnbuen, vil han huske på sit løfte.

Gud har givet os et endnu større løfte: At den, der tror på Jesus, skal blive frelst (jf. ApG 16,31).

Ideer til fremlæggelse

Flonellograf eller store billeder, der viser det fortalte.

Tegnet af Malene 10 år

Især for de store

Tekstens pointe

Gud frelste Noa og hans familie fra syndfloden, fordi de var i arken. Vi har også en ark - en frelsens ark. Den, som er døbt til Jesus og tror på ham, bliver frelst. Gud lovede aldrig at sende en syndflod igen. Guds løfte om frelsen og det evige liv er endnu større.

Indledning

Repeter fra sidste gang.

Netop den dag det begyndte at regne, gik Noa og hans familie ind i arken sammen med alle mulige slags dyr: vilde dyr, kvæg, krybdyr og fugle. Kun de dyr, der lever i vandet var ikke med. Da alle var kommet ind, lukkede Gud arkens dør. Nu var der ikke længere mulighed for at komme ind. Så begyndte det at regne.

Fortæl om:

- regnen både fra oven og fra nedan - 40 døgn med regn.
- bjergene, der stod 7½ meter under vand.

Tal om:

- **menneskene, der ikke var i arken** (dette skal ikke udmales, men hører dog med): 40 døgn med regn er lang tid, regnen var meget voldsom. Lidt efter lidt har spørgsmålet og erkendelsen nok meldt sig: Noa havde alligevel ret. Men da var det for sent. De var fortabte; Gud havde lukket døren ind til arken. Gud åbnede den ikke igen, før syndfloden var forbi. De havde ikke villet tro Gud på hans ord, mens det endnu var tid.

Nævn frelsens mulighed og fortabelsens realitet også i dag.

Fortæl om:

- **livet i arken**, med pasning af dyrene, lugten, regnen osv.

Sådan gik det i fem måneder. Måske har Noa været modløs og tænkt: Får det her aldrig en ende? Har Gud glemt mig?

- **at Gud ikke havde glemt Noa**, for Gud er trofast: Gud sendte en storm, og vandet begyndte at synke. En dag gik arken på grund på bjerget Ararat.

- **ravnen, der blev sendt ud.** En ravn kan leve af døde dyrekroppe, derfor kunne den klare sig udenfor arken.

- **duen og olivenbladet.**

Efter at Noa og hans familie havde været i arken i næsten et år, var vandet tørret bort fra jorden. Noa fjernede taget på arken. Men han gik ikke ud.

Tal om:

- at Gud havde lukket døren til arken for Noa.
- at Noa i tro ventede på, at Gud gav ham lov til at åbne den.
- kan vi have svært ved at tro, at Gud husker os?
- kommer vi i tvivl om hans løfter?
- hvad vi kan gøre, når vi har det sådan?

Fortæl om:

- **at Noa får besked på at gå ud af arken.**

Gud sagde til Noa, at han kunne gå ud af arken sammen med sin familie og alle dyrene.

- **at Noa takkede Gud.** Det allerførste Noa gjorde, da han kom ud af arken, var at bygge et alter til Gud og ofre til ham. På den måde takkede han Gud. Takkede for, at de var frelst fra syndfloden. Takkede for arken - den var deres frelse.

Tal om:

- at dåben er vores ark.
- at vi bliver frelst gennem dåben, som Noa og hans familie blev frelst ved at være i arken.

Tegnet af Rebekka Joksies 13 år

Til eftertanke

Når buen viser sig i skyerne, vil jeg se den og huske på den evige pagt. (jf. 1 Mos 9,16 s.15)

- at enhver, som er døbt og tror på Jesus, bliver frelst fra fortabelsen. Det har Gud lovet.

- at ligesom Gud engang dømte alle mennesker på jorden og sendte syndfloden, sådan vil han en dag dømme alle dem, der ikke tror på ham.

- at Noa og hans familie blev frelst fra syndfloden, fordi de var i arken.

- at vi bliver frelst fra Guds dom, når vi tror på Jesus.

- hvordan vi kan sige Gud tak for frelsen?

Fortæl om:

- at Gud lovede Noa, at han aldrig mere ville sende en syndflod.

- at Gud - som tegn på sit løfte - satte regnbuen på himlen.

- at Gud vil huske på sit løfte, når han ser regnbuen. Hvad betyder det for os?

Tal om:

- at Gud har givet os et endnu større løfte.
- løftet om, at vi skal få lov at blive frelst, når vi tror på Jesus som vores frelser.
- at Gud i dåben siger ja til os.

Slut af med at fortælle:

- at Noa blev vindyrker efter syndfloden.

- at han levede i 350 år efter syndfloden og blev i alt 950 år.

Huskeord
Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes. (Mark 16,16 s.917)

Afkrydsningskema

Efterår

		Dato	Dato	Dato
Jesus møder mennesker				
Den rige unge mand	Matt 19,16-30			
Zakæus	Luk 19,1-10			
Jesus og Nikodemus	Joh 3,1-21			
Den samaritanske kvinde	Joh 4,4-10+15-18 +25-30+39-42			
Skabelsen				
Gud har skabt alt	1 Mos 1,1-2,4			
Gud har skabt os	1 Mos 1,26-30			
Syndefaldet	1 Mos 3,1-24			
Kain og Abel	1 Mos 4,1-16			
Paulus				
Paulus bliver omvendt	ApG 9,1-19			
Første missionsrejse	ApG 13,1-12+42-52			
Evangeliet til Europa	ApG 16,1-24			
Paulus og Silas i fængsel	ApG 16,25-40			
Paulus og kong Agrippa	ApG 26+28,17-31			
Jesus fortæller lignelser				
Det mistede får	Luk 15,1-7			
Den fortabte søn	Luk 15,11-32			
Den rige mand og Lazarus	Luk 16,19-31			
Arbejderne i vingården	Matt 20,1-16			
De ti brudepiger	Matt 25,1-13			
Jul				
Engle hos Maria	Luk 1,26-38			
Jesu fødsel	Luk 2,1-7			

Afkrydsningskema

Forår

		Dato	Dato	Dato
Abraham				
Gud kalder Abram	1 Mos 12,1-8			
Lots valg	1 Mos 13			
Guds løfte til Abraham	1 Mos 18,1-16			
Abraham beder for Sodoma og Gomorra	1 Mos 18,17-19,3+12-28			
Abraham og Isak på bjerget	1 Mos 22,1-19			
En hustru til Isak	1 Mos 24			
Johannes Døber				
Løftet til Zakarias	Luk 1,5-25			
Johannes Døber fødes	Luk 1,57-80			
Johannes Døber i ørkenen	Luk 3,1-18			
Elias og Elisa				
Elias ved Kerit + enken i Zarepta	1 Kong 17			
Styrkeprøven på Karmel	1 Kong 18,16-46			
Elias og Elisa	2 Kong 2,1-15			
Elisa og Na'aman	2 Kong 5,1-19			
Jesus fortæller lignelser				
Den gældbundne tjener	Matt 18,21-35			
Huset på klippen	Matt 7,24-29			
Den barmhjertige samaritaner	Luk 10,25-37			
Det store festmåltid	Luk 14,15-24			
Peters påske				
Forudsigelsen og fornægtelsen	Mark 14,26-42			
Peters fornægtelse	Mark 14,53-55+66-72			
Opstandelsen	Mark 16,1-8			
Pinse og mission				
Helligånden	Joh 16,5-15			
Filip og den etiopiske hofmand	ApG 8,26-40			
Noa og arken				
Noas ark	1 Mos 6			
Syndfloden	1 Mos 7,8,9,6			

Litteraturliste

Børge H. Andersen:
Credo kommentaren til Lukas evangeliet
Credo Forlag 2001

Ø. Andersen:
Troslære Forelæsninger ved
Misjonskolen Fjellhaug

Bibellex
Lohses Forlag 1993

Bibelværk for menigheden, bind 20,
redigeret af Oluf E. Paaske
Lohses Forlag 1993

Kjell Dahlene:
Abraham,
LM-Bibelskolens Elevforening og DLF 1994

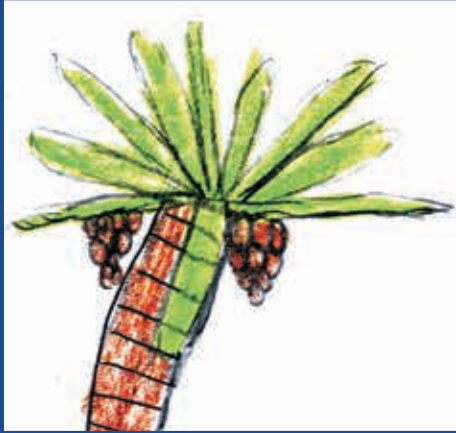
Kai Kjær-Hansen:
Studieudgave over Apostlenes Gerninger
Det Danske Bibelselskab 1995

Kirsten Hoffmann:
Englevagt
Scandinavia 2005

Jens Henrik Jakobsen:
Bibelværk for menigheden, bind 13
- Markus evangeliet
Lohses Forlag 1995

Lohses bibelhåndbog,
redigeret af Walter A. Elwell
Lohses Forlag 1992

C. O. Rosenius:
Gud frelser, bind 2: Syndefaldet og dets følger
Dansk Luthersk Forlag 1999

Luthersk Missionsforenings
Børne- og Juniorafdeling

Logos
media